

**ОЧИР УНДРАА ХХК-ИЙН “ХИМИЙН БОДИС
ПИРОТЕХНИКИЙН” АГУУЛАХЫН 2023 ОНЫ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТАЙЛАН**

АГУУЛГА

ОРШИЛ.....	1
1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
1.1. Төслийн нэр	2
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж байгууллага	2
1.3. Төслийн байршил, хэрэгжих орчны тойм зураг	2
1.4. Төслийн зорилго	3
1.5. Төслийн үйл ажиллагаа	3
1.6. Химийн бодис тээвэрлэлт.....	4
1.7. Төслийн талбайн үндсэн байгууламжууд	5
1.7.1. Аммонийн нитратын агуулах	7
1.7.2. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах	8
1.7.3. Химийн бодисын агуулах.....	9
1.7.4. Харуул хамгаалалт	9
1.7.5. Аянга зайлуулагч	9
1.8. Хог хаягдлын менежмент	10
2. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ.....	11
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	12
4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХАМГААЛАХ ТАЙЛАН.....	13
4.1 Гол зорилт	13
4.2 Хамрах хүрээ	13
4.3 Байгаль орчны менежментийн тайлан	14
4.4 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан	14
4.5 Ногоон байгууламжийн тайлан	17
4.6 Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах тайлан	17
4.7 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох тайлан	17
4.8 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан.....	17
4.9 Хог хаягдлын менежментийн тайлан.....	18
4.9 Осол, эрсдэлийн менежментийн тайлан.....	19
4.10 Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан.	20
4.11 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан.....	21
5. ДҮГНЭЛТ	22
6. ХАВСРАЛТ	23

6.1. Үерийн далан	23
6.2. Засвар үйлчилгээнүүд	24
6.3. Аюултай хог хаягдлын түр цэг.	24
6.4. Аюултай хог хаягдлын гэрээ, төлбөрийн баримт	25
6.5. Энгийн хог хаягдлын хураамж	32
6.6. Налайх дүүргийн Цэцэрлэгжүүлэлтийн албатай хийсэн гэрээ, төлбөрийн баримт	33
6.7. Археологийн хээрийн судалгааний тайлан	36
6.8. Палеонтологийн нөөц баялагийн үнэлгээ.....	38
6.9. Аянга зайлуулагчид хэмжил хийлгэсэн баримт	41
6.10. Галын дүгнэлт.....	42
6.11. Гамшгаас хамгаалах сургалтад суусан батламж	43
6.12. МУЗН анхны тусламжийн сургалтын үнэмлэх	44
6.13. Эрсдлийн үнэлгээ хийлгэсэн гэрээ	45
6.14. Агаарын шинжилгээний сорилийн дүн.....	48
6.15. Хөрсний сорьцийн дүн	49
6.16. Хаягдал усны дүгнэлт	50

ХҮСНЭГТ

<i>Хүснэгт 1. Төслийн булангийн цэгийн координат .....</i>	<i>2</i>
<i>Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалагдах химийн бодисууд .....</i>	<i>3</i>
<i>Хүснэгт 3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний дүгнэлт .....</i>	<i>12</i>
<i>Хүснэгт 4. Байгаль орчны менежментийн тайлан .....</i>	<i>14</i>
<i>Хүснэгт 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан .....</i>	<i>15</i>
<i>Хүснэгт 6. Ногоон байгууламжийн тайлан .....</i>	<i>17</i>
<i>Хүснэгт 7. Хог хаягдлын менежментийн тайлан .....</i>	<i>19</i>
<i>Хүснэгт 8. Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан .....</i>	<i>19</i>
<i>Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан .....</i>	<i>20</i>
<i>Хүснэгт 10. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан .....</i>	<i>21</i>

ЗУРАГ

<i>Зураг 1. Агуулахын байриил.....</i>	<i>2</i>
<i>Зураг 2. Агуулахад химийн бодисыг байршуулах схем зураг .....</i>	<i>4</i>
<i>Зураг 3. Пиротехникийн хэрэгслийн хураалт .....</i>	<i>4</i>

Зураг 4.. Агуулахын хашаа болон үерийн уснаас хамгаалах сувгийн зураг.....	5
Зураг 5.Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын палан зураг.....	6
Зураг 6. Химийн бодисын агуулах	7
Зураг 7. Анхны тусламжийн өрөө	7
Зураг 8. Хувцас солих болон зааварчилгаа өгөх өрөө.....	7
Зураг 9. Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг	8
Зураг 10. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын схем зураг.....	8
Зураг 11.Химийн бодисын агуулахын схем зураг.....	9
Зураг 12.Төслийн талбайн барилга байгууламж болон аянга зайлуулагчид	9
Зураг 13. Гал унтгаах багаж хэрэгсэл	10

ОРШИЛ

Очир Ундраа ХХК нь 2000 онд анх уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн импорт, худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байсан. 2002 оноос эхлэн БНХАУ-аас пиротехникийн хэрэгсэл, төрөл бүрийн салют импортлон худалдаалах ажлыг эрхлэн явуулж байгаа бөгөөд эдүгээ агуулахдаа өргөтгөл хийж олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг оруулж ирэн нэр төрөл, тоо хэмжээг өргөжүүлэх үйл ажиллагаагаа эхлүүлээд байна.

Очир Ундраа ХХК-ийн “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн үйл ажиллагаанд БОАЖЯ-ны 2021.04.02 ны өдрийн 13/1488 тоот ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтэд заасны дагуу энэхүү байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг Баялаг эко ХХК боловсруулсан.

“Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн хүрээнд төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тогтоож, тэдгээр сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ, химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээ, болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх арга хэмжээ зэргийг төлөвлөн, цаашид Очир Ундраа ХХК-ийн байгаль орчныг хамгаалах талаар авч хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн 2023 оны тайланг боловсруулан, холбогдох зардлуудыг тусгав.

1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл

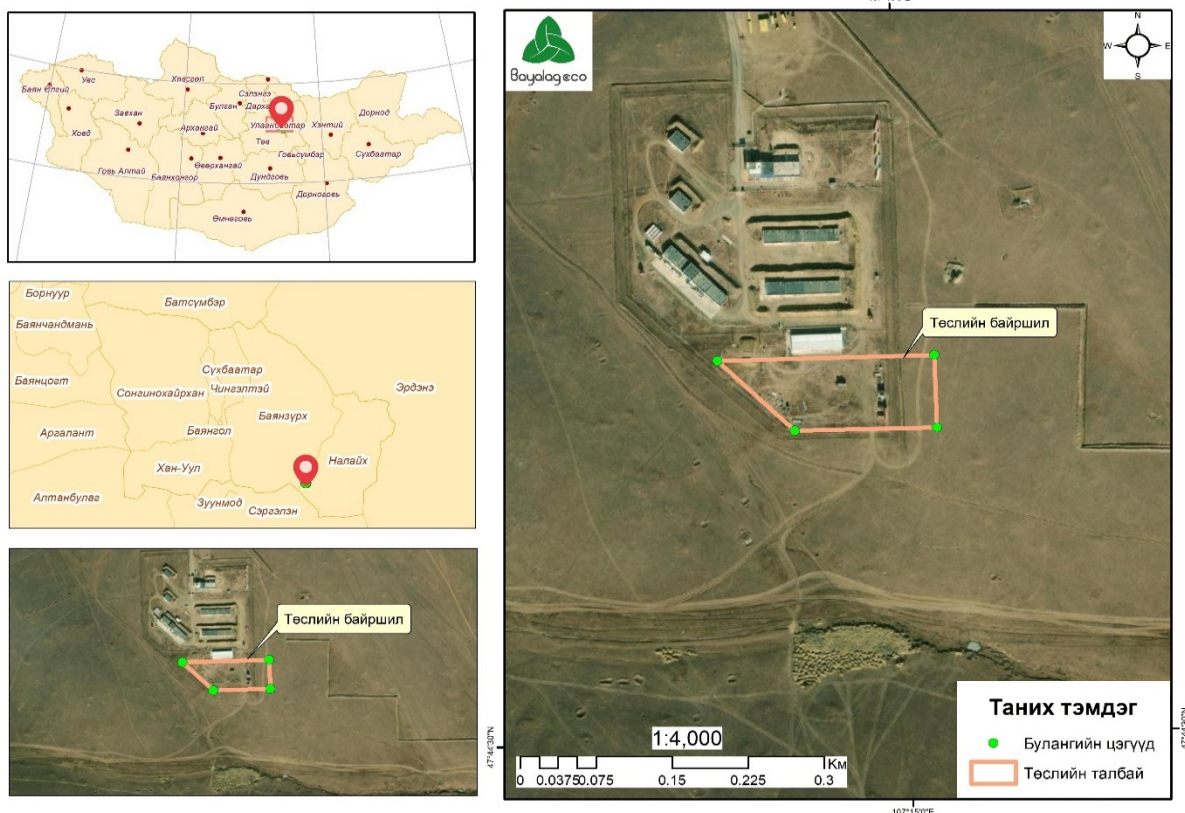
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж байгууллага

- Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр: Очир Ундраа ХХК
- Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011122089
- Регистрийн дугаар: 2659603
- Хаяг: УБ хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв, 17 давхарт
- Утас: +976-75757979, +976-11- 326466

1.3. Төслийн байршил, хэрэгжих орчны тойм зураг

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах нь Налайх дүүргээс 5 км зайд, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрладаг. 1.299 га үйлдвэрийн зориулалттай газар үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Төслийн талбайн булангийн цэгүүдийг Хүснэгт 1-т, байршлын зургийг харуулав.

Зураг 1. Агуулахын байршил

Хүснэгт 1. Төслийн булангийн цэгийн координат

№	X	Y	Урт
1	668474.61	5290420.46	214.07
2	668688.58	5290426.63	73.62
3	668691.40	5290353.07	140.39
4	668551.07	5290349.54	104.28

1.4. Төслийн зорилго

Очир Ундраа ХХК нь Олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг МЕРА ХХК, Бүтээгч ХХК, Эрдэнэт уулын баяжуулах үйлдвэр, Бор Өндрийн уулын баяжуулах үйлдвэр, Шивээ Овоо ХК, Багануур ХК, Оюу Толгой ХХК зэрэг Монгол улсын томоохон уурхай, компаниудад нийлүүлэн, химийн бодис, түүхий эдээр хангах, Шинэ жил, Улсын баяр наадам зэрэг томоохон шоу цэнгүүнд пиротехникийн үйлчилгээ үзүүлэх, хадгалах зорилготой үйл ажиллагаагаа явуулдаг байна.

1.5. Төслийн үйл ажиллагаа

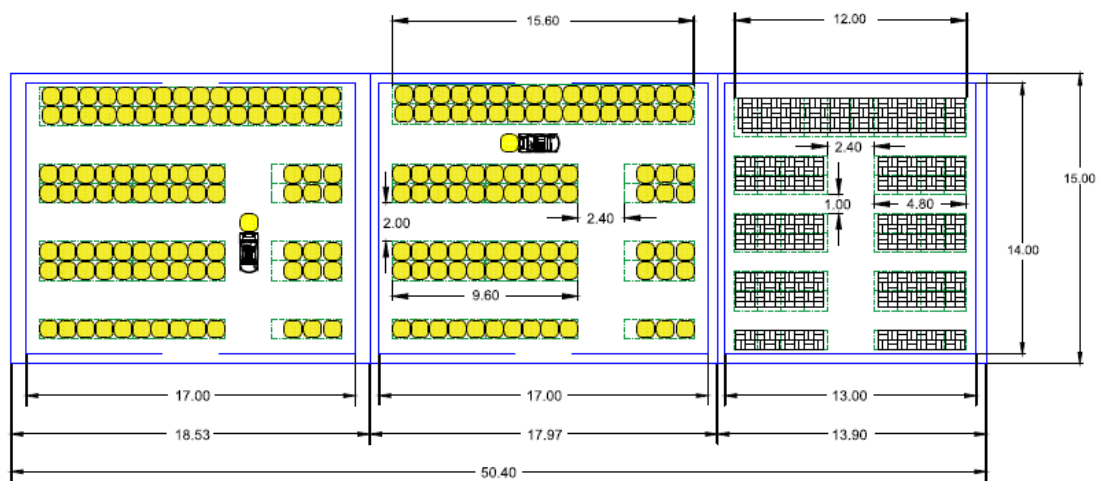
Агуулахад хадгалдаг химийн бодисуудыг Хятад улсын Shandong Guanghe Trading Co.Ltd., Shijia Zhuang Xinlongwet Chemical Co.,Ltd, Shijiazhuang Xinlonggwei Chemical Co.,Ltd компаниудтай гэрээ хийнэ импортлон оруулж ирдэг ба бодисын төрөл тоо хэмжээг нэмж 11 төрлийн химийн бодис , 1 төрлийн пиротехникийн хэрэгсэл /салют/ оруулж ирэхээр төлөвлөж байна. Үүнд: Натрийн нитрат, Этиленгликоль, Цууны хүчил гэх зэрэг бодисууд оруулж ирэхээр байна. Иймд агуулахад нийт 16 төрлийн бодисуудыг хадгалахаар төлөвлөөд байна.

Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалагдах химийн бодисууд

№	Олон улсын нэршил	Монгол нэр	Химийн томьёо	CAS дугаар	Хэмжээ, 1жилд /тн/
1	Аммонийн нитрат	Ammonium nitrate	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	10000
2	Аммонийн нитрат,сүвэрхэг	Ammonium nitrate, porous	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	20000
3	Натрийн нитрит	Sodium nitrite	NaNO ₂	7632-00-0	40
4	Эмульгатор	Emulgator			140
5	Хөнгөн цагааны нунтаг	Aluminum powder	Al	7429-90-5	40
Шинээр нэмэгдэж буй химийн бодисууд					
1	Мочевин	Urea	CN ₄ N ₂ O	57-13-6	200
2	Теомочевин	Thiourea	CN ₄ N ₂ S	62-56-6	120
3	Натрийн нитрат	Sodium nitrate	NaNO ₃	7631-99-4	300
4	Цууны хүчил	Acetic acid	CH ₃ COOH	64-19-7	60
5	Этиленгликоль	Ethylene glycol	C ₂ H ₆ O ₂	107-21-1	240
6	Давсны хүчил	Hydrochloric acid	HCL	7647-01-0	500
7	Парафин	Paraphine			500
8	Натрийн гипохлорит	Sodium hypochlorite	NaClO	7681-52-9	220
9	Хүхэрт натри	Sodium sulphide	Na ₂ S	1313-82-2	3000
10	Шингэн шил	Sodium metasilicate	Na ₂ SiO ₃	6834-92-0	240
11	Хүхрийн хүчил	Sulphuric acid	H ₂ SO ₄	7664-93-9	200

Химийн бодисын агуулахад бодис бүрийн шинж чанарыг харгалзан өөр, өөр өрөөнд доорх зурагт үзүүлсний дагуу эгнүүлэн хадгалах юм.

Зураг 2. Агуулахад химийн бодисыг байршуулах схем зураг

Таних тэмдэг

- Подон 120x100см
- Аммонийн нитрат /Биг баг 90x90x150см/
- Аммонийн нитрат /40 кг 50x20x25см/

Тайлбар

- Подон Бигбаг-н агуулахад 83 ширхэг, шуудаайтай агуулахад 76 ширхэг
- Бигбаг нэг агуулахад 97 ширхэг /82,450 кг*2=164,900 кг/
- Шуудай /40 кг/ нэг агуулахад 4912 ширхэг /196,480 кг, 8 давхарлаж өрнө/
- Нийт 242 ширхэг подон
- 361,380 кг аммонийн нитрат

Зураг 3. Пиротехникийн хэрэгслийн хураалт

1.6. Химийн бодис тээвэрлэлт

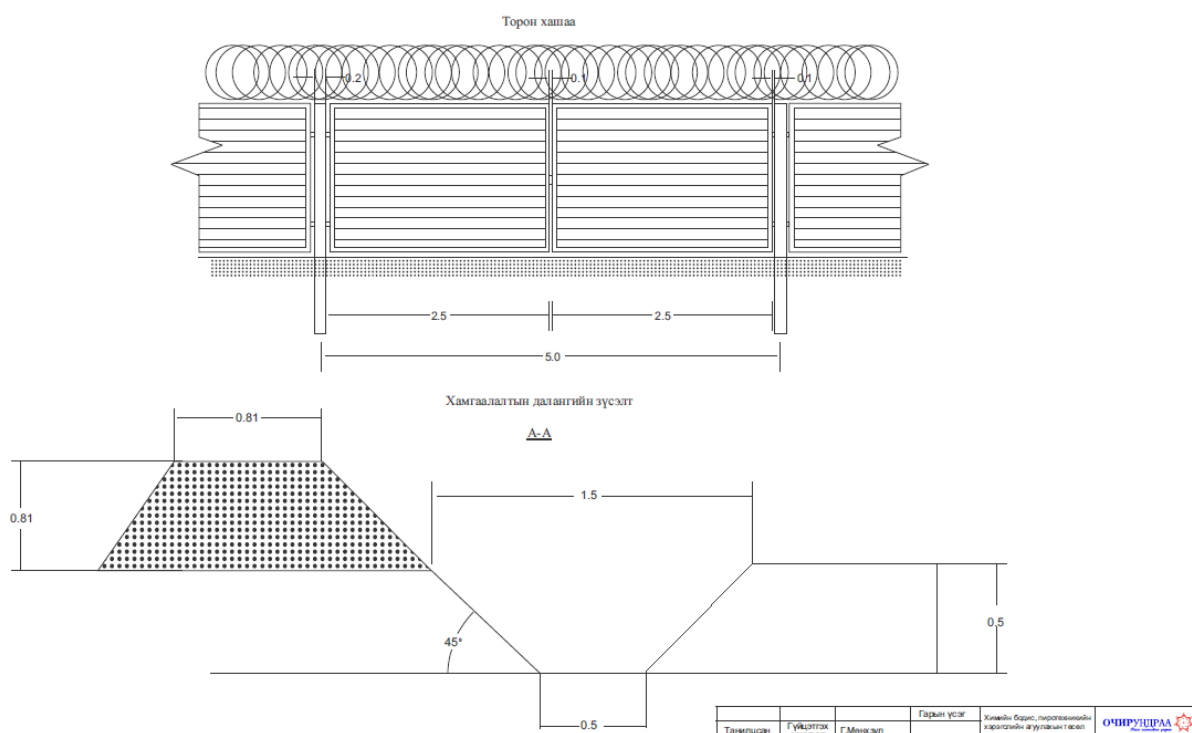
Очир Ундраа ХХК нь химийн бодис пиротехникийн хэрэгслийг Эрээн-Замын-Үүд, Хиагт-Алтанбулагийн авто зам, Сүхбаатар-Наушкийн төмөр замын боомтуудаар химийн бодисуудаа импортолдог. Гаалийн бүрдүүлэлт хийсний дараа ачаа тээврийн Огоот ХХК-аар тээвэрлүүлэн агуулахад хүргүүлдэг байна. Огоот ХХК- тай №Г-21-003 дугаартай “Ачаа тээвэрлэлт үйлчилгээ үзүүлэх болон хамтын ажиллагаа”-ны гэрээ” байгуулан хамтран ажилладаг. Тус компани нь “Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн тээвэрлэлтийн үед мөрдөх

аюулгүй ажиллагааны журам”-аар зөвшөөрөл авсан тээврийн хэрэгслээр аммиакийн шүү, химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслүүдээ тээвэрлэн хүргэдэг. Гэрээ, тээврийн хэрэгслүүдийн зөвшөөрлийг хавсралтаар оруулав.

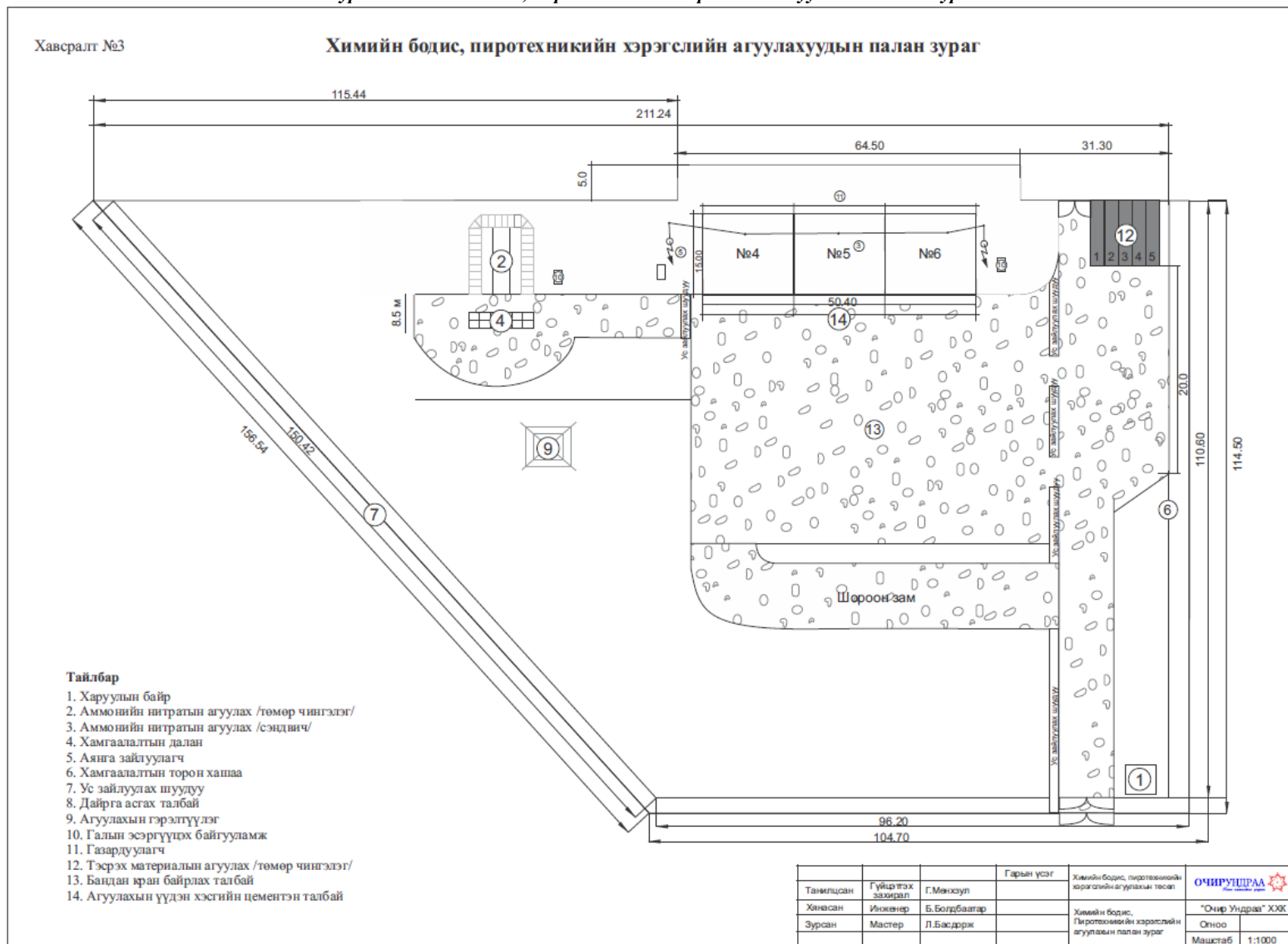
1.7. Төслийн талбайн үндсэн байгууламжууд

Төслийн хашаа нь хойд талаараа МЕРА ХХК-ийн хашаатай залгаа, баруун, зүүн, урд талаараа 2 метрийн өндөртэй торон хашаа барьж байгуулсан. Торон хашааны гадуур 50 метрийн радиуст “Хориотой бүс” анхааруулах тэмдэг тавьсан. Эргэн тойрны дэвсгэр газарт хашаанаасаа 5 метрийн зайд 0.5 метрээс багагүй гүнтэй үер ус ба гал түймрээс хамгаалах шуудуу татсан байна. Зүүн урд талаасаа орох хаалгатай ба хаалганаас зүүн урагш 200 м газарт “Цугларах цэг” байршуулсан байна.

Зураг 4.. Агуулахын хашаа болон үерийн уснаас хамгаалах сувгийн зураг

Зураг 5.Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын палан зураг

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл нь барилга байгууламжийн хувьд аммонийн нитратын агуулах, пиротехникийн хэрэгслийн агуулах, химийн бодисын агуулах гэсэн 3 үндсэн агуулахын барилгаас бүрдэнэ. Дотроо анхны тусламжийн өрөө, зааварчилгаа өгөх, хувцас солих өрөөг тохижуулсан байна.

Зураг 6. Химийн бодисын агуулах

Зураг 7. Анхны тусламжийн өрөө

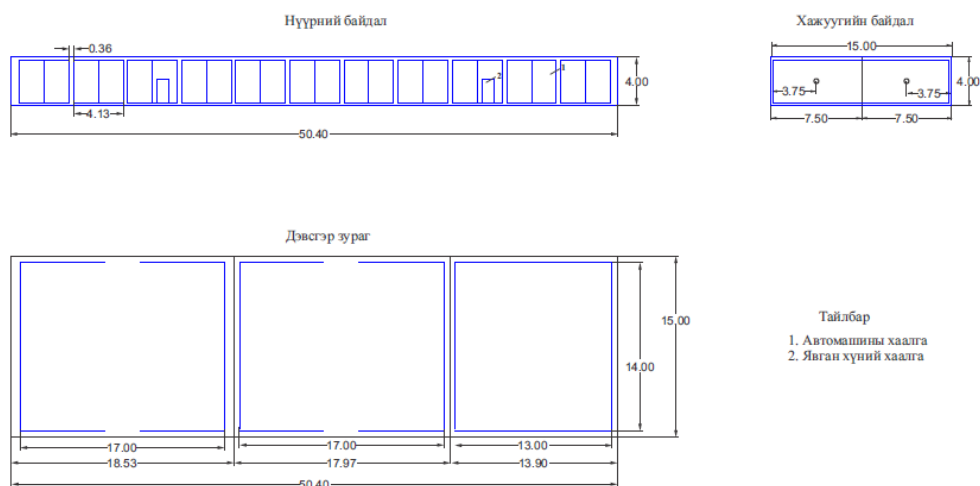
Зураг 8. Хувцас солих болон зааварчилгаа өгөх өрөө

1.7.1. Аммонийн нитратын агуулах

Аммонийн нитратын агуулах нь 50.4 м урт, 15 м өргөн, 4 м өндөр, 750 м.кв талбайтай, 400 тн багтаамжтай төмөр карказан сэндвичин барилга. 17х15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, нэг явган хаалгатай, 17х15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, 12х15 хэмжээтэй, автомашины гурван том хаалга, нэг явган хаалгатайгаар нийт гурван тасалгаатай баригдсан.

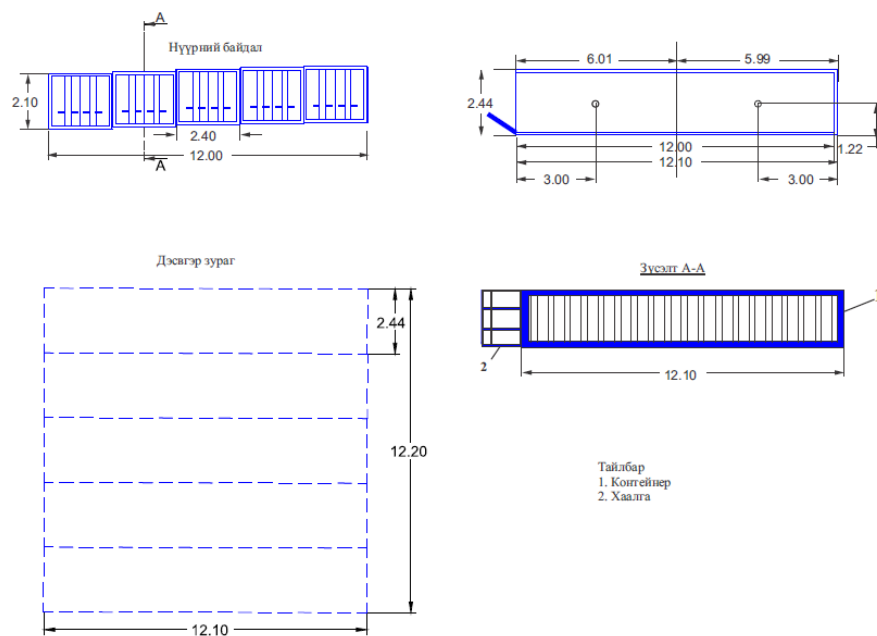
Зураг 9. Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг
Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг

1.7.2. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах

Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах нь 40 тн багтаамжтай 5 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулах байрлуулсан.

Зураг 10. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын схем зураг

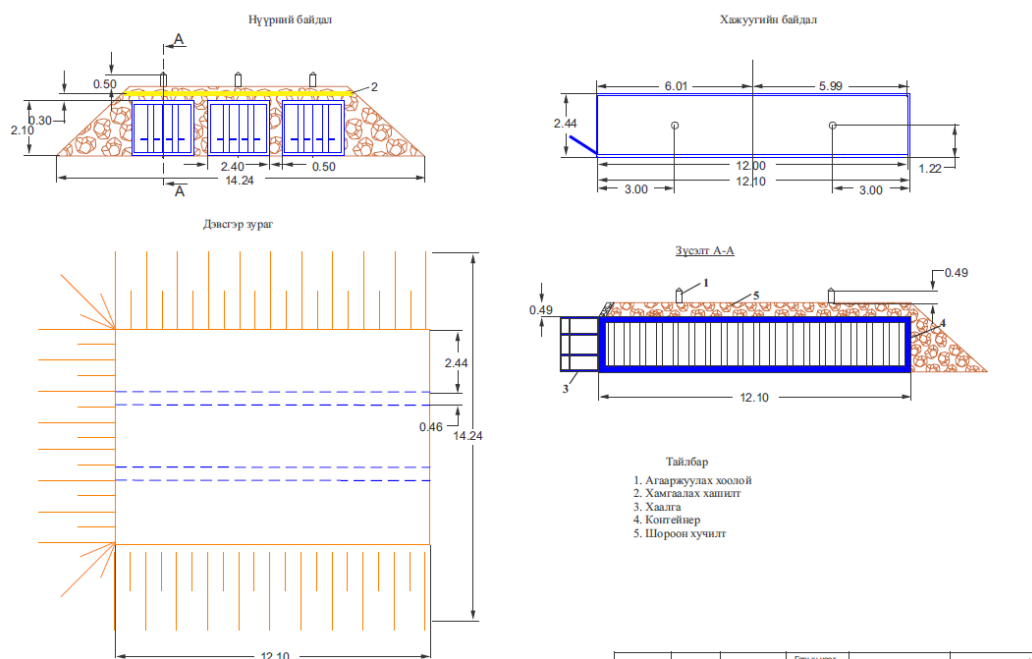

1.7.3. Химийн бодисын агуулах

Химийн бодис хадгалах 40 тн багтаамжтай 3 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулахуудыг зэрэгцүүлэн байрлуулсан байна.

Зураг 11.Химийн бодисын агуулахын схем зураг

1.7.4. Харуул хамгаалалт

Агуулахыг нийтэд нь хянах боломжтой шалган нэвтрүүлэх байр нь хашааны зүүн урд байрлах бөгөөд хамгаалалтын тусгай хэрэгсэл болон холбоогоор бүрэн хангагдсан гэрээт харуул хамгаалалтын албыг 24 цагаар ажиллуулдаг.

1.7.5. Аянга зайлуулагч

Нийт 4 аянга зайлуулагчтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын баруун талд 1 ширхэг аянга зайлуулагч байрлуулсан.

Зураг 12.Төслийн талбайн барилга байгууламж болон аянга зайлуулагчид

Гал эсэргүүцэх цэг: Нийт 4 галын сарайтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын зүүн урд талд 1 ширхэг галын сарай байрлуулсан.

Зураг 13. Гал унтгаах багаж хэрэгсэл

1.8. Хог хаягдлын менежмент

Төслийн талбайд ажилчид байрлахгүй бөгөөд харуул хамгаалалтын ажилчид болон химийн бодис ачиж зөөх ажилчид тухай бүрд ирж ажиллах бөгөөд ахуйн гаралтай хог хаягдал маш бага хэмжээтэй гарахаар байна. Үүнийг зэргэлдээ орших МЕРА ХХК-ийн ахуйн хог хаягдалтай нийлүүлэн хаядаг байна. Харин зарим тохиолдолд химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарч болзошгүй учир энэ төрлийн хог хаягдлыг Төв аймгийн Сэргэлэн сумын I багийн нутаг, IV зөрлөгийн орчимд химийн хорт болон аюултай бодисын сав, баглаа боодол дахин боловсруулдаг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай химийн бодисын хаягдал, баглаа боодол шилжүүлэх гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.

2. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

1. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ӨНӨӨГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

Физик газар зүй: Очир Ундраа ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл нь Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн 3-р хороонд байрлана. Төсөл хэрэгжих бүс болох Улаанбаатар хот нь Монгол орны физик газар зүйн мужлалаар Хангай Хэнтийн уулархаг их мужийн хэсэгт, тухайлбал Хэнтийн уулархаг мужийн баруун өмнөд шувтраг үзүүрт Туул голын өргөн хөндий, ай сав цутгал голуудын бэлчирт байрладаг.

Уур амьсгал: Улаанбаатар хот нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалын нөхцөл нь уулсын байрлал, тэдгээрийн хажуугийн зүг зовхисын байдал, хотгор гүдгэрийн ерөнхий төрхтэй уялдан хөрс, ургамлан нөмрөг, гадаргын ус, улирлын хөлдөлт гэсэлт, бичил уур амьсгал бүрэлдэн тогтох онцлог нөхцөлийг бүрдүүлдэг. Энэ нь ялангуяа уулсын ам хөндий, ах өвөр хажууд тодорхой ажиглагддаг. Уулсын ам хөндийнүүдээр урсах гол горхины ус нь ихэнх тохиолдолд адаг орчимдоо сэвсгэр хурдас доогуур шурган ордог боловч хур бороо элбэг үед түр зуур ил урсан Туул голд цутгадаг. Туул гол, түүний цутгал гол горхины үндсэн тэжээл нь зун, намрын хур борооны ус юм. Ийнхүү эх газрын эрс тэс уур амьсгалын нөлөөгөөр хур тунадас бага, жил хоногийн температурын ялгаа их бүс нутаг юм.

Хөрсөн бүрхэвч: Төсөл хэрэгжих Налайх дүүргийн нутаг нь байгалийн бүсийн хувьд ойт хээр бүсэд хамрагдана. Энэ дэд бүс нутагт Хар хүрэн хэв шинжийн хөрс зонхилон тархдаг байна. Мөн Хар шороон болон Аллювын хэв шинжийн хөрснүүд дагалдах байдлаар багахан талбайд тархдаг.

Амьтны аймаг: Амьтан, ургамлын аймгийн экосистемийн шинж төрх бүрэн алдагдаж, амьтны зүйлийн бүрдэл нь хот суурин, хүний ойр орчимд амьдардаг синантроп зүйлүүд суурьших болжээ. Улаанбаатар хотод амьтны аймгаас хамгийн өргөн тархсан цөөн зүйлийн шувуу, шавж, хөхтөн судалгаагаар тодорхойлогдсон байдаг. Тухайлбал шувуудын дотроос тоо толгойн хувьд оронгийн ба хээрийн бор шувуу, шаазгай, сохор элээ, хөх бор тагтаа, хар элээ, хөхтний дотроос дагуур зурам, хэргэлзий оготно, гэрийн хулгана, үлийн цагаан оготнууд байна.

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Байгаль орчин: Нийслэлийн Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаа болох химийн бодис хадгалалт, тээвэрлэлт, ачиж буулгах үйл ажиллагаанаас агаарын чанар, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг зэрэг байгалийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд шууд болон дам нөлөө үзүүлж болзошгүй байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг байгаль орчны бүрэлдэхүүн тус бүр дээр тооцсон ба нийт 11 сөрөг нөлөөллийг үзүүлэхээр байна. Үүнээс 1 буюу 9 % нь бага, 5 буюу 45.5 % нь дунд, 5 буюу 45.5% нь их гэсэн үнэлгээний зэрэгт хамаарагдаж байна. Үүнээс үзэхэд төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл нь дундаас их зэрэглэлд хамаарч байна.

Хүснэгт 3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний дүгнэлт

Байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсэг	Нөлөөллийн үнэлгээ			Нийт
	Бага	Дунд	Их	
Агаарын чанар		1	2	3
Газрын доорх ус			1	1
Ургамлан нөмрөг		3		3
Хөрсөн бүрхэвч	1	1	2	4
Нийт (тоогоор)	1	5	5	11
Нийт (хувиар)	9%	45.5%	45.5%	100%

Хүний эрүүл мэнд: Химийн бодисын хадгалалт тээвэрлэлт, ачиж буулгах үйл ажиллагаанаас үүдэн тухайн үед ажиллах ажилчдын эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй. Ажилчдын эрүүл мэндэд учруулах нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зөвлөмж, аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмыг чанд даган мөрдөж, хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслийг бүрэн өмсөж хэвшсэнээр эрүүл мэндийн эрсдэлийг бууруулах, арилгах бүрэн боломжтой байна.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХАМГААЛАХ ТАЙЛАН

4.1 Гол зорилт

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг тогтмол хянах, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллах үүрэгтэй.

4.2 Хамрах хүрээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, тайланд Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах арга хэмжээ, шаардагдах хөрөнгө зардал, дагаж мөрдөх дүрэм журам, стандартуудыг нэгтгэн үзүүлсэн бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгч үйл ажиллагаа явуулж эхэлснээс хойш жил бүр энэхүү үнэлгээгээр тогтоогдсон гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд, тэдгээрийг арилгах бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг хянан үзэж, шинэчлэн сайжруулсан. Ингэхдээ байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдээс гарч буй үр дагавар, бодит байдалтай уялдуулан улам баяжуулж, сайжруулан мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

4.3 Байгаль орчны менежментийн тайлан

Төслийн БОМТ хэрэгжүүлэх 2023 онд 35,953,000.00 ₮ зарцуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд нийт **34,751,333.00₮** зарцуулсан. Зарцуулалтыг хүснэгтэд харьцуулан харуулав.

Хүснэгт 4. Байгаль орчны менежментийн тайлан

№	Байгаль орчны менежментийн тайлан		Төлөвлөсөн зардал ₮	Зарцуулсан дүн ₮
1	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10,450,000.00	9,115,658.00
		Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөөний биелэлт	1,500,000.00	1,500,000.00
		Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	3,740,000.00	7,172,825.00
		Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	-	1,752,850.00
		Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	11,355,000.00	8,262,000.00
		Удирдлага зохион байгуулалтын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8,500,000.00	6,804,000.00
2	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	408,000.00	144,000.00
НИЙТ ЗАРДАЛ				34,751,333.00₮

4.4 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан

Төслийн үйл ажиллагаанаас гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөлд өртөх орчноор буюу агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөрс болон ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг бууруулах арилгах зэрэг чиглэлүүдээр бүлэглэн авч үзэв. БОХТ-г бүрэн хэрэгжүүлсэн нөхцөлд төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, тэдгээрийг бууруулах, арилгах бүрэн боломжтой

Хүснэгт 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Төсөв ₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Зарцуулсан ₮	Тайлбар
1	2	3	4	5	6	7	
Агаар орчин							
1	Химийн бодисын буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис алдагдаж дотоод агаарын чанарт нөлөөлөх	Агуулах тус бүрт хадгалах химийн бодисын ХАЛМ-н дагуу тэмдэг тэмдэглэгээ, тайлбарыг шинэчлэн сайжруулах	Агуулах тус бүр	600,000.00	5 сард	442,833.00	Солидворкс ХХК-тай гэрээ байгуулан, тэмдэг тэмдэглэгээ хийлгэн шинэчлэв.
2	Аммиакийн шүүг хадгалах аюулгүй ажиллагаа алдагдах	Аммиакийн шүүний агуулахад агааржуулалтын системийг тогтмол шалгах, эвдрэл, гэмтэл гарсан үед засварлах	Агуулах тус бүр	500,000.00	4 сард	-	Агуулахын нэг агааржуулагч доош унасан байдлыг засварлав.
3	Химийн бодисын буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис алдагдах агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх, галын аюул гарах	Химийн бодис, материалын хадгалалтын нөхцөлийн стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллах. Химийн бодисыг хадгалахдаа ХАЛМ-д заасны дагуу хадгалах.	Агуулах тус бүр	50,000.00	6 сард	-	ХАЛМ-д заасны дагуу хадгалах горим мөрдөж байна.
Усан орчин							
4	Химийн бодис буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис их хэмжээгээр алдагдсан тохиолдол гүний усыг бохирдуулж болзошгүй.	Химийн бодис, материалын хадгалалтын нөхцөлийн стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллах.	Агуулахын талбай, хашаа				Стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллаж байна.
Хөрсөн бүрхэвч, газрын гадарга							
5	Хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хог хаягдлыг журмын дагуу хадгалж гэрээний дагуу тээвэрлүүлэх	Аюултай хог хаягдал	3,500,000.00	8 сард	3,432,825.00	Түмэн эгшиг ХХК-тай гэрээ байгуулан аюултай хог хаягдлаа ачуулсан

6		Хог хаягдлыг журмын дагуу хадгалж гэрээний дагуу тээвэрлүүлэх	Энгийн хог хаягдал	300,000.00	6 сард	240,000.00	Налайх дүүргийн Тохижилт үйлчилгээтэй гэрээгээ шинэчлэн байгуулсан
7	Хөрсний бохирдол үүсэх	Орчны хог хаягдлыг цэвэрлэх, шарилж устгах	Агуулахын хашаан доторх талбай	4,000,000.00	6,7,8 сард	3,500,000.00	Бартерийн үйлчилгээгээр шарилж устгуулсан.
Ургамлан нөмрөг							
8	Химийн бодис тээвэрлэх зөөх ачиж буулгах үед хүн	Налайх дүүргийн цэцэрлэгжүүлэлтэд хандивлах		1,500,000.00	4 сард	1,500,000.00	Дүүргийн цэцэрлэгжүүлэлтэд моды хандив өгсөн
9	машины хөдөлгөө ургамлан нөмрөг талхлагдах	Олон салаа зам гаргахгүй байх, тогтсон маршрутаар тээврийн хэрэгслийг зорчуулах	Агуулахын ойр орчмын талбай				
				НИЙТ ЗАРДАЛ 9,115,658.00 ₮			

4.5 Ногоон байгууламжийн тайлан

Төслийн нийт эзэмшлийн талбайн 20 хувиас багагүй талбайд олон наст ургамал тарьж, зүлэгжүүлэх, мод тарих ажлыг мэргэжлийн байгууллагын тусламжтайгаар хийж гүйцэтгэх шаардлагатай гэж тусгагдсан боловч онцгой объект тул ургамал өвс ургуулж болохгүй учир дүүргийнхээ Цэцэрлэгжүүлэлтийн санд 1,500,000.00 төгрөгийн хандив өгсөн.

Хүснэгт 6. Ногоон байгууламжийн тайлан

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Нийт зардал ₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж
1	2	3	4	5
Дүүргийн цэцэрлэгжүүлэх, ногоон байгууламжид	Хандив өгөх	Мод тарих	1,500,000.00	2023 онд
НИЙТ ЗАРДАЛ 1,500,000.00₮				

4.6 Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах тайлан

Химийн бодис, пиротехникийн агуулах байрлаж буй нутаг дэвсгэрт амьтны аймгийн төрөл зүйл нутагшилт, шилжих хөдөлгөөн нь бүрэн алдагдсан. Иймд биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах талаар байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд боловсруулах шаардлагагүй гэж үзэв.

4.7 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох тайлан

Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох үйл ажиллагаа явагдаагүй.

4.8 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан

Газрын тухай хуулийн 34.11-т заасны дагуу Археологи, Плеонтологийн судалгааг мэргэжлийн байгууллагуудаар хийлгэж дүгнэлт гаргуулсан.

Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	Үр дүн	Нийт зардал ₮	Тайлбар
1	2	3	4
Археологийн хээрийн судалгааны тайлан	Илэрцгүй	877,250.00	ШУТИС, БУХС, Хүмүүнлэгийн ухааны салбар
Палеонтологийн нөөц баялгийн үнэлгээ	Илэрцгүй	875,600.00	МУШУА, Палеонтологийн хүрээлэнгээр хийж гүйцэтгүүлэв.
НИЙТ ЗАРДАЛ 1,752,850.00₮			

4.9 Хог хаягдлын менежментийн тайлан

Төслийн талбайд ажилчид байрлахгүй бөгөөд зөвхөн харуул хамгаалалтын ажилчид ээлжээр ажиллах юм. Химийн бодис зөөвөрлөх ачиж буулгах явцад түр ажилчид тухай бүрд нь ирж ажиллах бөгөөд ахуйн хог хаягдал маш бага хэмжээтэйгээр үүсэнэ. Налайх дүүргийн тохижилт үйлчилгээний төвд ахуйн хог хаягдлын төлбөрөө тушааж харин зарим тохиолдолд химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарах ба энэ төрлийн хог хаягдлыг Төв аймгийн Сэргэлэн сумын I багийн нутаг, IV зөрлөгийн орчимд химийн хорт болон аюултай бодисын сав, баглаа боодол дахин боловсруулдаг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай химийн бодисын хаягдал, баглаа боодол шилжүүлэх гэрээ хийнэ ажиллаж байна.

Хог хаягдлын сөрөг нөлөөлөл болон түүний хэмжээг бууруулах менежментийн хүрээнд 2023 онд **3,432,825.00** төгрөг зарцуулсан.

Хүснэгт 7. Хог хаягдлын менежментийн тайлан

Хүснэгт 7. Хог хаягдлын менежментийн тайлан					
№	Хог хаягдлын ангилал	Хийгдэх ажил	Хамрах хүрээ	Нийт зардал ₮	Тайлбар
	1	2	3	4	5
1.	Ахуйн	Хог хаягдлыг ангилан ялгаж аль болох богино хугацаанд төслийн талбайгаас тогтмол зайлуулж байх.	Агуулахын талбай	240,000.00	Налайх дүүргийн Тохижилт үйлчилгээтэй гэрээгээ шинэчлэн байгуулсан
		Агуулахын талбай орчмын эргэн тойронд 50 м зайд цэвэрлэгээ хийх	Агуулахын орчимд 50 м		Улирал бүр цэвэрлэгээ хийлгэв.
		Хашааны шарилж цэвэрлэж, ачуулах	Хашаан дотор	3,500,000.00	Бартерийн үйлчилгээгээр шарилж устгуулсан.
2.	Аюултай	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарсан тохиолдолд аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь түр хадгалан тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагад өгөх	Агуулахын талбай	3,432,825.00	Түмэн эгшиг ХХК-тай гэрээ байгуулан аюултай хог хаягдлаа ачуулсан
		Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь түр хадгалахдаа тусгайлсан сав хийлгэж байрлуулсан.	Хашааны урд		Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь түр хадгалахдаа тусгайлсан сав хийлгэж байрлуулсан.
НИЙТ ЗАРДАЛ 7,172,825.00 ₮					

4.9 Осол, эрсдэлийн менежментийн тайлан

Хүснэгт 8. Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан

	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал	Тайлбар
	1	2	3	5	6
1	Аянга цахилгаан	Байгалийн гамшгийн үед авах арга хэмжээний зааварчилгааг мөрдүүлэх, мөн ус зайлуулах суваг шуудуу эвдэрсэн тохиолдолд засах, аянга цахилгааны газардуулах тоноглолуудын бүрэн бүтэн байдлыг шалгах	Агуулахын хашаанд аянга зайлуулагчид хэмжилт хийлгэх	180,000.00	ЗХ нэгдсэн лабораториар хэмжилт хийлгүүлсэн.

2	Гал түймэр	Гал гарсан тохиолдолд хэрэглэх галын иж бүрдлийн хугацааг шалгаж, сунгуулж байх	Дүгнэлт сунгуулах		Налайх дүүргийн ОБАлбанаас шалгалт хийж дүгнэлт сунгасан.
3	Үер	Төслийн эзэмшил талбайг хаврын шар ус, хур бороо элбэгтэй үед үерт автахаас сэргийлж ус зайлуулах суваг хоолой, даланг технологийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх нь зүйтэй	Далан засах	6,000,000.00	Хашааны дотор далан, ус зайлуулах хоолой хийсэн
4	Агуулахад осол аваар гарах	Химийн бодис тээвэрлэх, ачиж буулгах ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр хангах	Ажилчид	1,144,000.00	Уран Икос ХХК-д захиалгаар ажлын хувцас хийлгэж, ажилчдад олгов
5	Химийн бодисын асгаралт	Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл ,асгаралт болсон тохиолдолд саармагжуулах хэрэгслийг байрлуулах. /элс хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг	Агуулахын талбай	850,000.00	Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэлээ шинэчлэн сайжруулсан, зөөврийн нүд угаагч худалдан авч байрлуулсан.
6	Аагуулахад осол гарах, химийн бодис тэсэрч дэлбэрэх галын аюул гарах эрсдэлтэй.	Ямар нэгэн байдлаар ажилчид химийн бодист хордсон тохиолдолд анхны тусламж үзүүлэх зорилгоор норсульфазол, риванол, фурацилины уусмал, стретоцид, синтомицины эмульс, пенциллин, новокайн, дикайн адреналин, вишневскийн болон нафталины тос зэрэг эм бэлдмэл, бусад тос, уусмалуудыг бэлтгэн ашиглахад бэлэн байлгах	Төслийн талбай дээр түр ажиллах ажилчид болон харуул хамгаалалт	88,000.00	Эмийн сан, болон анхны тусламжийн сав байрлуулсан.
НИЙТ ЗАРДАЛ 8,262,000.00 ₮					

4.10 Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан.

Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардлын дүн ₮	Огноо	Хариуцсан албан тушаалтан
1	Химийн бодис тээвэрлэх, ачиж, буулгах ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангах	1,144,000.00	2023 онд	Үйл ажиллагааны менежер
2	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ -нд хүргэн өгч байх		2023 оны 10 сард	Үйл ажиллагааны менежер

3	Уул уурхайн аврах 09 ангийн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, гамшгаас хамгаалах мэдлэг олгох сургалтад хамрагдсан.	1,000,000.00	2023 оны 09 сард	Үйл ажиллагааны менежер
4	МУЗН-ээс зохион байгуулсан Анхны тусламжийн сургалтад 4 ажилтан хамрагдсан.	360,000.00	2023 оны 09 сард	Үйл ажиллагааны менежер
5	Ханхулд групп-ээр Эрсдлийн үнэлгээ хийлгэж, зөвлөх үйлчилгээ авсан	4,300,000.00	2023 оны 09 сард	Гүйцэтгэх захирал
НИЙТ ЗАРДАЛ 6,804,000.00 ₮				

4.11 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан

Хүснэгт 10. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан

Хүснэгт 10: Орчны хяналт шинжилгээний хөдөлгөөрийн тайлан			
Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Тайлбар
- Орчны тоосжилт (PM_{2.5}, PM₁₀ TSP) - Агаарын температур - Харьцангуй чийг - Агаар бохирдуулагч хий (SO₂, NO₂,) - Гадаад болон дотоод орчны дуу чимээ	Салхины зонхилох чиглэл болон эх үүсвэрүүдийн ойролцоо. Мөн агуулахын дотоод агаарын хэмжилтийг хийх	Жилд 1 удаа 2 цэгт хэмжилт хийх	БОХЗТЛабораториор байцаагч томилуулан шинжилгээ хийлгүүлэв.
Ялзмаг, урвалын орчин (pH), давсжилт, карбонат (CaCO ₃), хөдөлгөөнт кали (K ₂ O), хөдөлгөөнт фосфор (P ₂ O ₅), механик бүрэлдэхүүн	Агуулахын хашаан дотор химийн бодис буулгах талбайн ойр орчимд болон бусад шаардлагатай талбайд	Жилд 1 удаа дор хаяж 2 цэгт дээжлэлт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгнө.	
Хар тунгалаг (Pb), кадми (Cd), хром (Cr), цайр (Zn), никель (Ni), Мөнгөн ус (Hg), цианид натри, хүнцэл (As)			
НИЙТ ЗАРДАЛ 144,000.00₮			

5. ДҮГНЭЛТ

Очир Ундраа ХХК нь Нийслэлийн Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэрт байрлах “Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн” агуулахад 2018 оноос үйл ажиллагаа явуулж байна. 2023 оны байгаль орчны менежментийн зардалдаа **34,751,333.00₮** зарцуулсан. 2023 оны БОМТөлөвлөгөө хугацаандаа төлөвлөлтийн дагуу хийгдэж дууссан. Төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй шинээр хийгдсэн ажил нь, ШУТИС, БУХС, Хүмүүнлэгийн ухааны салбарын судлаачдаар Археологийн хээрийн судалгааны тайлангий дүгнэлт авсан. Мөн МУШУА, Палеонтологийн хүрээлэнгээр Палеонтологийн нөөц баялгийн үнэлгээ хийлүүлж зөвлөмж авсан.

№	Байгаль орчны менежментийн тайлан		Нийт зардал төг
1	Байгаль орчныг хамгаалах тайлан	Сөрөг нөлөөллийг буруулах арга хэмжээний тайлан	9,115,658.00 ₮
		Ногоон байгууламжийн тайлан	1,500,000.00₮
		Хог хаягдлын менежментийн тайлан	7,172,825.00 ₮
		Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	1,752,850.00₮
		Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан	8,262,000.00 ₮
		Удирдлага зохион байгуулалтын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан	6,804,000.00 ₮
2	Орчны хяналт шинжилгээний тайлан	Орчны хяналт шинжилгээний тайлан	144,000.00 ₮
НИЙТ ЗАРДАЛ			34,751,333.00₮

6. ХАВСРАЛТ

6.1. Үерийн далан

Төслийн эзэмшил талбайг хаврын шар ус, хур бороо элбэгтэй үед үерт автахаас сэргийлж ус зайлуулах суваг хоолой, далан хийж гүйцэтгэв.

6.2. Засвар үйлчилгээнүүд

Тэмдэг тэмдэглэгээ сайжруулсан, агуулахын агааржуулалтын засварууд, гадна хана будаж, засвар хийсэн.

Галын сарааг будаж сайжруулан, гал унтраагуурын цэнэг шалгаж шинэчилсэн.

6.3. Аюултай хог хаягдлын түр цэг.

Химийн хорт болон аюултай бодисын сав, баглаа боодол дахин боловсруулдаг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай химийн бодисын хаягдалын гэрээ байгуулан аюултай хог хаягдаа шилжүүлэн устгуулдаг боловч шаардлагатай тохиолдол ашиглахаар түр цэг байгуулав.

БАТЛАВ.
“ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

...../Г.ЧИНЗОРИГ/

БАТЛАВ.
“ОЧИР УНДРАА” ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

...../Г.МӨНХЗУЛ/

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ШИЛЖҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 08 сарын 01-ний өдөр

№ОУ-ХА-2023.09.01

Улаанбаатар хот

Нэг талаас Түмэн эгшиг ХХК /цаашид “Хүлээн авагч” гэх/ төлөөлж Үйлдвэр хариуцсан дарга албан тушаалтай Б.Одбаяр, Нөгөө талаас Очир Ундаа ХХК-г /цаашид “Үүсгэгч” гэх/ төлөөлж худалдааны мэргэжилтэн албан тушаалтай Д.Туяацэцэг бид харилцан тохиролцож Монгол улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолын 1, 2-р хавсралт болох “Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам”, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаал болон Байгаль орчны аюулгүй байдалтай холбогдох хууль, журмыг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Гэрээний агуулга

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Аюултай хог хаягдал үүсгэгчээс аюултай хог хаягдлын дагалдах бичгийн дагуу түүнээс гарч байгаа аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагч нь хүлээн авч хадгалах, дахин боловсруулах, устгалд оруулах, үүсгэгч нь хүлээн авагчид тохиролцсон үнийг төлөх болон талуудын эдлэх эрх, үүрэг хариуцлагын талаар зохицуулна.
- 1.2. Эл гэрээгээр шууд зохицуулагдаагүй бусад харилцааг Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хууль, Иргэний хууль болон бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.
- 1.3. Аюултай хог хаягдлын тоо хэмжээ, төрөл болон үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1-т тусгах ба талууд гэрээний хугацаанд аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ дагалдах бичгийг гэрээнд хавсаргах ба энэ нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

Хоёр. Аюултай хог хаягдалд тавигдах шаардлага

- 2.1. Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж “Аюултай хог хаягдал” гэсэн тэмдэглэгээтэй байна.
- 2.2. Аюултай хог хаягдал савласан сав бүр нь ямар химийн бодис хадгалж байсан тухай нэр шошготой байна.
- 2.3. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ үүссэн болон хуримтлагдсан хог хаягдлын хэмжээний талаарх бүртгэлийг хүлээн авагчид шилжүүлнэ.
- 2.4. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэхдээ **БОАЖЯ** Сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаалын 1-р хавсралтад заасан маягтын дагуу дагалдах бичгийг бүрдүүлж өгнө.
- 2.5. Аюултай хог хаягдлын савыг суллаж онц хорттой, тэсрэмтгий, шатамхай бодис /түхэйлбал цианид натри гэх мэт/ -г тухайн бодисны шинж чанарт тохирсон үүсмалаар цэвэрлэсэн байна. Хоосон сав нь ЗГ-н 2018 оны 116-р тогтоолын 1-р хавсралтын 5.7-5.9-д заасан шаардлагыг хангасан байвал зохино.
- 2.6. Үүсгэгч Аюултай хог хаягдлыг “Аюултай хог хаягдал” тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий Аж ахуй нэгжийн тээврийн хэрэгслээр ачиж, тээвэрлүүлж хүлээн авагчид шилжүүлнэ.

Гурав. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх хугацаа, төлбөр төлөх нөхцөл

- 3.1. Гэрээний үргэлжлэх хугацаа нь 2023 оны 08 сарын 01 өдрөөс 2024 оны 09 сарын 01 өдрийг хүртэл 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байна.
- 3.2. Эхний нийлүүлэлт нь гэрээ байгуулагдсанаас хойш 10 хоногийн дотор үүсгэгч нь хүлээн авагчид шилжүүлсэн байна.
- 3.3. Энэхүү гэрээний 1-р хавсралтад заасан Үүсгэгчээс гарах хаягдлын урьдчилсан төлөвлөгөөний дагуу аюултай хог хаягдалын хуримтлал үүссэн тохиолдолд үүссэн хаягдлын хэмжээнээс хамаарч 90-ээс 180 хоногт аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлсэн байна.
- 3.4. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлаа шилжүүлэх тухай хүсэлтээ хүлээн авагчид албан бичгээр эсвэл chemicalwasterisk@gmail.com хаягаар 5-аас доошгүй хоногийн өмнө мэдэгдэнэ. Хүлээн авагч тал үүсгэгч болон тээвэрлэгчтэй харилцан тохиролцож хүлээн авагчийн байранд аюултай хог хаягдал хүргэх хугацааг товлон.
- 3.5. Хүлээн авагч нь үүсгэгчээс аюултай хог хаягдал шилжин ирэх товлосон өдөр, цагт аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах хариуцсан ажилтнаа бэлэн байлгаж, зохих журмын дагуу хаягдлыг хүлээн авна.
- 3.6. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагч хүлээн авах үед үүсгэгчээс ирүүлсэн дагалдах бичигт дурдсан мэдээлэл зөрсөнөөс үүдэж гэрээний үнэ өөрчлөгдөж болно. Энэ тохиолдолд хог хаягдлыг хүлээн авах үед тооцож гаргасан үнээр бодож үүсгэгч хүлээн авагчид төлбөрийг төлнө.
- 3.7. Үүсгэгч нь гэрээний төлбөрийг аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлэх тухай захиалга өгсөнөөс хойш ажлын 3 хоногийн дотор Түмэн эгшиг ХХК-ийн **Худалдаа хөгжлийн банк 499085408** тоот дансанд төлбөрийн нэхэмжлэхийн дагуу 100 хувь төлнө.
- 3.8. Үүсгэгч нь хүлээн авагчийн тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгслээр аюултай хог хаягдлыг тээвэрлүүлж, хүргэлтийн цэг дээр хүргүүлж болно. Хүлээн авагчийн тээврийн хэрэгслээр хог хаягдал ачиж, тээвэрлүүлэх тохиолдолд тусад нь аюултай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ байгуулан, гэрээний дагуу зохих төлбөрийг төлнө.

Дөрөв. Талуудын эрх, үүрэг

- 4.1 Үүсгэгчийн эрх, үүрэг:
  - 4.1.1 Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа гэрээнд заасан хугацааны дотор хүлээн авахыг хүлээн авагчаас шаардах эрхтэй.
  - 4.1.2 Үүсгэгч нь гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангасан аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид хүлээлгэн өгнө.
  - 4.1.3 Үүсгэгч нь Аюултай хог хаягдлын дагалдах бичгийг 2 хувь үйлдэж, гарын үсэг тамга тэмдэг дарж өөртөө бичгийг буцаан авна.
  - 4.1.4 Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид хүргэх тээврийн зардлыг хариуцна.
  - 4.1.5 Үүсгэгч Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчаар тээвэрлүүлэхээр бол тусад нь аюултай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ байгуулах харилцан тохиролцож шилжүүлнэ.
  - 4.1.6 Гэрээгээр тохиролцсон төлбөрийг хүлээн авагчид хугацаанд нь төлнө.
  - 4.1.7 Шилжүүлэх аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээллийг хүлээн авагчид үнэн зөв мэдээлнэ. Худал, буруу ташаа мэдээлсэнээс бусдын эрүүл мэнд, амь нас, талуудын эд хөрөнгө болон байгаль орчинд хохирол учирвал үүнээс үүсэх хохирлыг үүсгэгч тал хариуцна.
  - 4.1.8 Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа хүлээн авагчид шилжүүлэх тухайгаа 5-аас доошгүй хоногийн өмнө хүлээн авагчид мэдэгдэнэ.

Долоо. Хариуцлага, маргаан шийдвэрлэх журам

- 7.1. Аль нэг тал нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зөрчсөн эсхүл үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгээгүйн улмаас нөгөө талдаа учирсан аливаа хохирлыг холбогдох нотлох баримтад үндэслэн бүрэн хариуцаж нөхөн төлнө.
- 7.2. Үүсгэгч энэ гэрээний 3.8-д заасны дагуу үнийг төлөх хугацааг хэтрүүлсэн бол Талууд харилцан тохиролцож уг хугацааг сунгаснаас бусад тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.1 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдангийг хэтрүүлсэн хоног тутамд Хүлээн авагчид төлнө.
- 7.3. Хэрэв Хүлээн авагч нь Үүсгэгчээс ирүүлсэн хог хаягдлыг энэ гэрээний 3.4-т заасан хугацааны дотор зохих журмын дагуу хүлээн аваагүй, хугацааг хожимдуулсан бол Талууд харилцан тохиролцож уг хугацааг сунгаснаас бусад тохиолдолд гэрээгээр тохиролцсон үнийн дүнгийн 0.1 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдангийг хэтрүүлсэн хоног тутамд Үүсгэгчид төлнө.
- 7.4. Алдангийн нийт дүн гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 10%-аас хэтрэхгүй байна.
- 7.5. Талууд гэрээнээс татгалзах болон цуцлах үндэслэлийг иргэний хуулиар зохицуулна.
- 7.6. Үүсгэгч тал аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлэхдээ дагалдах бичиг болон гэрээний хавсралт 1-д заасан тоо хэмжээ, химийн бодисын нэр хаягийг үнэн зөв мэдүүлэх үүрэгтэй бөгөөд буруу, зөрүүтэй худал мэдээлсэнээс болж гэрээний үнийн дүн өөрчлөгдөх, эсвэл үүнээс үүдэж хохирол учирвал хүлээн авагч хариуцахгүй болно.
- 7.7. Энэ гэрээтэй холбогдон Талуудын хооронд үүссэн аливаа санал зөрөлдөөн, маргаантай асуудлыг Талууд эв зүйгээр хэлэлцэн шийдвэрлэхийг чармайх бөгөөд ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол маргааныг Монгол улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Найм. Давагдашгүй хүчин зүйл

- 8.1. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдал гэдэгт үерт автах, гал түймэрт нэрвэгдэх, дэлбэрэлтэд өртөх, газар хөдлөх, зуд болох, тахал болон бусад байгалийн хүчин зүйлс мөн цэрэг дайны үйл ажиллагаа, төрийн эрх барих байгууллагын шийдвэр буюу экспорт, импортын хориг, ажил хаялт, үйлдвэрлэгчийн бүх төрлийн сул зогсолт зэрэг талуудын үйл ажиллагаанаас үл хамаарах үндэслэлээр энэхүү гэрээг зохих ёсоор биелүүлэх боломжгүй байдлыг бий болгохыг ойлгоно.
- 8.2. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас гэрээ биелэгдэх боломжгүй тохиолдолд талууд бие биедээ нэн даруй мэдэгдэх ба гэрээний хугацаа дээрх нөхцөл байдал арилах хүртэл хугацаагаар сунгагдах буюу тодорхой хугацаа зааж сунгаж болно.
- 8.3. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас бараа материал утсан, дутсан тохиолдолд шилжүүлэн хүлээлгэн өгөх хүртэлх эрсдэлийг үүсгэгч, шилжүүлэн хүлээн авснаас хойшхи эрсдлийг хүлээн авагч хариуцна.
- 8.4. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлыг зохиомлоор буюу болгоомжгүйгээр бий болгосноос бусад тохиолдолд форс мажорын нөхцлөөс шалтгаалан учирсан хохирлыг хариуцах үүргээс талууд чөлөөлөгдөнө.

Ес. Бусад зүйл

- 9.1. Энэхүү гэрээний хэрэгжилтийн явцад гэрээнд аливаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолд бичгээр үйлдэж эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тамга даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

4.2 Хүлээн авагчийн эрх, үүрэг

- 4.2.1 Үүсгэгчээс Гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангасан аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах
- 4.2.2 Үүсгэгчээс шилжүүлсэн аюултай хог хаягдал нь гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангаагүй, дагалдах бичигт үл зохицол үүссэн, тоо, хэмжээтэйгээ зөрж байвал уг хаягдлыг хэсэгчлэн болон бүхэлд нь хүлээн авахаас татгалзах эрхтэй.
- 4.2.3 Үүсгэгч нь хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр аюултай хог, хаягдлыг гэрээнд заасан буюу товлосон хугацаанаас 30-аас дээш хоногоор хүлээн авагчид шилжүүлэлгүй хоцроовол хүлээн авагч тал гэрээг нэг талын санаачлагаар цуцлах эрхтэй.
- 4.2.4 Аюултай хог хаягдал хүлээн авсан төлбөр тооцоог үүсгэгчээс гэрээнд заасан хугацааны дотор төлөхийг шаардах эрхтэй.
- 4.2.5 Аюултай хог хаягдлыг хүлээж авсан актыг үүсгэгчид гаргаж өгнө.
- 4.2.6 Хүлээн авагч аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсанаас хойшхи түүний хадгалалт, устгал, дахин боловсруулалтыг хариуцна.
- 4.2.7 Үүсгэгчээс Аюултай хог хаягдал шилжиж ирэх үед хариуцсан ажилтнаа бэлэн байлгаж, зохих журмын дагуу хаягдлыг хүлээн авна.

Тав. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх, шилжүүлэн авах

- 5.1. Үүсгэгч гэрээгээр тохиролцсон хугацаандаа аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах цэг буюу Төв аймаг, Сэргэлэн сум, 4-р багийн нутаг дэвсгэрт орших “ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК БОЛОВСРУУЛАХ ЭКО ҮЙЛДВЭР”-т хүргэнэ.
- 5.2. Үүсгэгч гэрээнд заасан шилжүүлэх хугацаанаасаа өмнө аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх эрхтэй ба ингэх тохиолдолд Хүлээн авагчид энэ тухай 5-аас доошгүй хоногийн өмнө мэдэгдсэн байна.
- 5.3. Үүсгэгч аюултай хог хаягдлаа “Аюултай хог хаягдал” тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуй нэгжийн тусгай зориулалтын, зохих тэмдэг тэмдэглэгээтэй тээврийн хэрэгслээр ачиж, тээвэрлүүлэн Хүлээн авагчид хүргэж өгнө.
- 5.4. Талууд аюултай хог хаягдлыг хүлээлцэхдээ дагалдах бичиг болон гэрээнд заасан тоо, хэмжээтэй нийцэж байгаа эсэх, үл зохицол байгаа эсэхийг шалгах ба нийцэж байвал энэ тухай акт үйлдэж гарын үсэг зурж хүлээн авагч тал хүлээн авна.
- 5.5. Аюултай хог хаягдал нь гэрээний 4.2.2-т заасан шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд хүлээн авагч хэсэгчлэн болон бүхэлд нь хүлээн авахаас татгалзаж болно. Энэ тохиолдолд Аюултай хог хаягдлыг үүсгэгчид буцааж хүргэхтэй холбогдон гарах зардлыг үүсгэгч тал хариуцна.

Зургаа. Өмчлөх эрх шилжих

- 6.1. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлыг Хүлээн авагчид хүлээлгэн өгөх хүртэл хог хаягдлын өмчлөгч байна.
- 6.2. Үүсгэгч нь хог хаягдлыг хүлээн авагчид ачиж, тээвэрлэн хүлээн авах цэг дээр хүлээлгэн өгснөөр өмчлөх эрх хүлээн авагчид шилжсэн гэж үзнэ.
- 6.3. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах цэг дээр хүлээн авагчид хүлээлгэн өгөх хүртэл түүний үр шим, эрсдэл үүсгэгчид байх ба хүлээн авагчид хүлээлгэн өгснөөр үр шим, эрсдэл хүлээн авагчид шилжинэ.

- 9.2. Гэрээнд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг зөвхөн бичгээр оруулах ба талуудын эрх бүхий албан тушаалтнууд гарын үсэг зурж, тамга даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 9.3. Энэхүү гэрээг Монгол хэл дээр хоёр хувь үйлдэж, Үүсгэгч тал 1 хувь, Хүлээн авагч тал 1 хувийг тус тус хадгалсан нь хуулийн ижил хүчинтэй.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Үүсгэгч талыг төлөөлж:

ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ МЕНЕЖЕР

...../Д.Туяацэцэг/

Суурин утас: 75757979

Гар утас: 99908894

Регистер: 2659603

Химийн бодис ашиглах, импортлох тусгай
зөвшөөрлийн дугаар: 0001775

Хаяг: СБД-8-хороо Чингэсийн өргөн чөлөө
Сити Тауэр 17 давхар

Email хаяг: tuyatsetseg.d@ochir-undraa.mn

Хүлээн авагч талыг төлөөлж:

ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК-ийн
ЕРӨНХИЙ МЕНЕЖЭР

...../Б.Одбаяр/

Суурин утас: 77110428

Гар утас: 92050001, 88990428

Регистер: 5031923

УБ гэрчилгээний дугаар:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Б-000001

Хаяг: Баянзүрх дүүрэг, 14-р хороо,
Намъянжугийн – 44, Түмэн эгшиг ХХК-
ийн, өөрийнбайр

Email хаяг: chemicalwasterisk@gmail.com

Шуудангийн хаяг: 51 салбар 499 тоот

“Түмэн эгшиг” ХХК, “Очир Ундраа” ХХК-ийн хооронд
байгуулсан Аюултай хог хаягдал шилжүүлэх
2023 оны 08 дугаар сарын 01-ны өдрийн
№ОУ-ХА-23.09.01 тоот гэрээний
Хавсралт № 01

2023-2024 онд ОЧИР УНДРАА ХХК-ИЙ ЖИЛД УСТГУУЛАХ
АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН ХЭМЖЭЭ

№	Тухайн сав баглаа агуулагдаж бодисын мэдээлэл	Аюултай хог хаягдлын савны төрөл	Жилд үүсэх тоо хэмжээ / кг/			
			2023 он 3-р улирал	2023 он 4-р улирал	2024 он 1-р улирал	2024 он 2-р улирал
1	Аммиакийн шүү	шуудай	2000	2000	2000	2000

ҮҮСГЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Үүсгэгч талыг төлөөлж:

ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ МЕНЕЖЕР

...../Д.Туяацэцэг/

Суурин утас: 75757979

Гар утас: 99908894

Регистер: 2659603

Химийн бодис ашиглах, импортлох тусгай
зөвшөөрлийн дугаар: 0001775

Хаяг: СБД-8-хороо Чингэсийн өргөн чөлөө
Сити Тауэр 17 давхар

Email хаяг: tuyatsetseg.d@ochir-undraa.mn

ХҮЛЭЭН АВАГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Хүлээн авагч талыг төлөөлж:

ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК-ийн
ЕРӨНХИЙ МЕНЕЖЕР

...../Б.Одбаяр/

Суурин утас: 77110428

Гар утас: 99176967 91918828

Регистер: 5031923

УБ гэрчилгээний дугаар:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: -000001

Хаяг: Баянзүрх дүүрэг, 14-р хороо,
Намъяанжугийн – 44, Түмэн эгшиг ХХК-
ийн оффис, үйлчилгээний байр

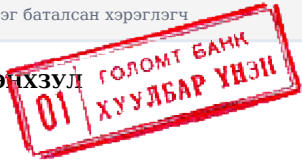
Email хаяг: chemicalwasterisk@gmail.com

Шуудангийн хаяг: 51-салбар 499

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 211009112 Татсан огноо: 2023-10-26 14:19

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	499085408	3,432,825.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ТҮМЭН-ЭГШИГ ХХК	Гүйлгээний утга 2659603 Химийн бодисын хог хаягдал устгал	
	Хүлээн авагчийн банк Худалдаа хөгжлийн банк	Гүйлгээний огноо 2023-09-27	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

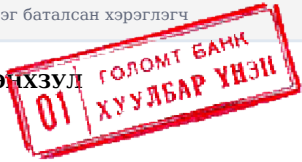
Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 179194478 Татсан огноо: 2023-10-26 14:20

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	5749062084	240,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр НАЛАЙХТОХИЖИЛТ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	Гүйлгээний утга 2659603 Хог ачилтын хураамж	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2023-04-20	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 10 сарын 09 өдөр

Дугаар №ОУ-ХА-2023.10.

Налайх дүүрэг

Гэрээний зорилго: Дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагад "Хөдөлмөрийн тухай", "Байгаль орчныг хамгаалах тухай", "Аялал жуулчлалын тухай", "Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай", "Хог хаягдлын тухай", "Зөрчлийн тухай" "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай", "Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай" хууль холбогдох дүрэм, журам, дүүргийн удирдлагаас гарсан тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулж, төр захиргааны эрх бүхий байгууллагаас дэмжлэг үзүүлэн, хяналт тавих, нөгөө талаас сайн дурын үндсэн дээр орон нутгийн хөгжилд оруулах хувь нэмрийн хүрээнд нийгмийн хариуцлагыг тодорхойлж, хамтран ажиллахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

Нэг. Ерөнхий зүйл

Нэг талаас Налайх дүүргийн цэцэрлэгжүүлэлтийн алба (цаашид "Захиргааны байгууллага" гэх), нөгөө талаас Аж ахуйн нэгж, байгууллагыг төлөөж Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа **2659603** регистрийн дугаартай, "**Очир Ундраа**" ХХК-ийн үйл ажиллагааны менежер Д.Туяацэцэг (цаашид "ААН, байгууллага" гэх) нар нь хамтран дараах нөхцлүүдийг хэлэлцэн тохиролцож, харилцан зөвшөөрснөөр энэхүү гэрээг байгуулав.

1.1. Талууд бие биенийхээ үйл ажиллагааг харилцан хүндэтгэж, гэрээний заалтуудыг чанд мөрдөнө.

1.2. Гэрээг 2% үйлдэж, хоёр тал харилцан тохиролцон гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болох бөгөөд талуудад гэрээний 1 хувийг хадгалуулна.

1.3. Гэрээ нь 2023 оны 10-р сарын 09-ний өдрөөс 2023 оны 12-р сарын 31-ний өдөр хүртэл хүчинтэй.

1.4. Аль нэг талын санаачлагаар гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох бөгөөд гэрээний нэгэн адил хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

Хоёр. Нутгийн захиргааны байгууллагын эрх, үүрэг

2.1. Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, төрийн захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гаргасан тогтоол, шийдвэрийг аж ахуйн нэгж, байгууллагад сурталчлах ажлыг зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай үзүүлнэ.

2.2. Газар ашиглах, эзэмших үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага байгаль орчныг хамгаалах, түүний баялагийг зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх талаар хууль тогтоомжинд заасан үүргээ хэрхэн биелүүлж байгаад хяналт тавьж, гарсан зөрчлийг таслан зогсоох арга хэмжээ авах.

Гурав. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх, үүрэг

3.1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь өөрийн үйл ажиллагаатай холбоотой хууль тогтоомж, дүрэм, журам, төрийн захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гаргасан тогтоол, шийдвэрийг чанд биелүүлж, олон нийтийг хамарсан арга хэмжээ болон нийгмийн дэг журмыг хангах, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажилд идэвхи санаачлагатай оролцох

3.2. Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь мод, бут, зүлэг тарьж, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, орчны тохижилтод хувь нэмрээ оруулах.

Дөрөв. Гэрээ дуусгавар болох

Дараах тохиолдолд гэрээ дуусгавар болно. Үүнд

4.1. Гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах талаар аль нэг тал нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдсэн боловч нөгөө тал нь ажлын 14 хоногт багтаан асуудлыг шийдвэрлээгүй эсхүл хариу өгөөгүй тохиолдолд;

4.2. Гэрээний хугацаа дуусаж, цаашид сунгагдахгүй болсон.

4.3. Гэрээний үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд гэрээг сунгахгүй.

4.4. Давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: үер, гал түймэр, газар хөдлөлт зэрэг байгалийн гамшиг, халдварт өвчний тархалт, дайн байлдаан, зэвсэгт мөргөлдөөн, террорист үйлдэл, иргэдийн үймээн, нийтийг хамарсан ажил хаялт, эрх бүхий байгууллагаас гаргасан хорио цээр гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын шууд болон шууд бус үйлчлэлийн улмаас талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй тохиолдолд гэрээг хүчингүйд тооцно.

Тав. Нэмэлт нөхцөл

.....цэцэрлэгжүүлэлтэнд 1.500.000/ нэг сая таван зуун мянган төгрөг/.....
.....
.....

Зургаа. Гэрээний хариуцлага, дүгнэх

6.1. Талууд гэрээний биелэлтэд тавих хяналтыг хамтран хийж, оны эцэст үр дүнг тооцож гэрээг дүгнэнэ.

6.2. Дүүргийн ойн арга хэмжээ болон дүүргийн хөгжилд оруулах хөрөнгө оруулалтын ажлуудыг талууд харилцан зөвшилцөж, тухай бүрт нь шийдвэрлэн хамтран ажиллана.

6.3. Энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн аж ахуйн нэгж, байгууллага нь Монгол Улсын "Зөрчлийн тухай", "Хог хаягдлын тухай", "Байгаль орчныг хамгаалах тухай" болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

6.4. Холбогдох хууль тогтоомж, стандарт, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ давтан зөрчсөн, иргэдийн эрх ашгийг ноцтой хохироосон нь тогтоогдсон нөхцөлд аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааг холбогдох хуулийн байгууллагатай хамтран бүрэн зогсоох арга хэмжээ авна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ДҮҮРГИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН АЛБА

УТАС:

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ:

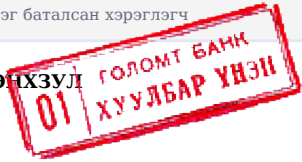
"ОЧИРУНДРАА" ХХК-ИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЕНЕЖЕР
Д.ТУЯАЦЭЦЭГ
УТАС: 99908894

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 216879509 Татсан огноо: 2023-10-26 17:14

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	5779019168	1,500,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН АЛБА	Гүйлгээний утга 2659603 Модны суулгац	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2023-10-26	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ
БИЗНЕСИЙН УДИРДЛАГА ХҮМҮҮНЛЭГИЙН СУРГУУЛЬ
ХҮМҮҮНЛЭГИЙН УХААНЫ САЛБАР

Албан хэрэгцээнд

АРХЕОЛОГИЙН ХЭЭРИЙН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

/АВРАН ХАМГААЛАХ ХАЙГУУЛ СУДАЛГАА/

МАЛТЛАГА ХИЙСЭН ГАЗАР: УЛААНБААТАР, НАЛАЙХ ДҮҮРЭГ

МАЛТЛАГЫН ТАЛБАЙН НЭР: ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БАРИЛГА /000323073/

ЗАХИАЛАГЧ БАЙГУУЛЛАГА: ОЧИР-УНДРАА ХХК

ГҮЙЦЭТГЭГЧ БАЙГУУЛЛАГА: ШУТИС, БуХС, ХҮМҮҮНЛЭГИЙН САЛБАР

ГҮЙЦЭТГЭГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН АЛБАН ЁСНЫ ХАЯГ:

ШУТИС-ийн Ү БАЙР, 1-Р ДАВХАР, 2-Р ХОРОО,

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРЭГ, ИХ ТОЙРУУ, Ш/Х 313.

УЛААНБААТАР, МОНГОЛ УЛС

УЛААНБААТАР 2023

Бүртгэлийн дугаар . . . . .

Нууцын зэрэглэл: . . .

Гэрээний дугаар: . . .

Шинжлэх ухаан технологийн их сургууль
Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль
Хүмүүнлэгийн ухааны салбар

**УЛААНБААТАР ХОТЫН НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НУТАГ ДАХЬ
“ОЧИР-УНДРАА” ХХК-ИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БАРИЛГЫН
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТАЛБАЙ**

Археологийн авран хамгаалах хайгуул судалгааны тайлан

Төслийн гүйцэтгэгч:

Л.Эрдэнэболд – ШУТИС-ийн БУХС-ийн
Хүмүүнлэгийн салбарын ахлах багш

Г.Ариунболд – ШУТИС-ийн БУХС-ийн
Хүмүүнлэгийн салбарын туслах багш

Захиалагч байгууллага:

“Очир-Ундраа” ХХК

Тайлан өмчлөгч:

ШУТИС, БУХС, Хүмүүнлэгийн салбар
Монгол улс 13381, Улаанбаатар-49,
Доржийн гудамж, Ш/х 313
ШУТИС-ийн Ү байр, 137 тоот
Утас: 458151, 99057229
И-хаяг: erdenebold@must.edu.mn

**ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ПАЛЕОНТОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН**

**ПАЛЕОНТОЛОГИЙН НӨӨЦ БАЯЛГИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(УЛААНБААТАР ХОТ НАЛАЙХ ДҮҮРЭГ)**

Захиалагч:

“ОЧИР УНДРАА” ХХК

Гүйцэтгэгч:

Палеонтологийн Хүрээлэн

Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академи

Улаанбаатар хот 2023 он

Үйлдвэрлэл барилгын зориулалттай “Химийн бодис, поритехник”-ийн агуулах, нэгж талбарын 1261600462 дугаар бүхий 12990,0м² /1,299га / талбайн (Улаанбаатар хот, Налайх дүүрэг, 3-р хороо) палеонтологийн нөөц баялгийн үнэлгээ

Гэрээний дугаар:
г/23-24

Захиалагч:
“Очир Ундраа” ХХК
Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо,
Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв.

Гүйцэтгэгч:
“Палеонтологийн хүрээлэн”
Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академи
Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
4-р хороо, С.Данзангийн гудамж 3/1

Л.Уранбилэг, ЭША, доктор, Судалгааны багийн ахлагч, палеонтологич

С.Пүрэвсүрэн, ЭШДэдА, магистр, Судалгааны багийн гишүүн

“ОЧИР УНДРАА” ХХК-д

**ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ПАЛЕОНТОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
С.Данзангийн гудамж 3/1, Утас/Факс: (976 11) 32 58 35,
И-мэйл: tsogtmondin@gmail.com

2023.06.13 № Т/29

танай _____-ны № _____-т

*Палеонтологийн хайгуул,
судалгааны ажлын дүгнэлт*

Монгол Улсын “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн тавдугаар бүлгийн 27 дугаар зүйлийн 8-т заасны дагуу 2023 оны 06-р сард манай байгууллага “Очир Ундраа” ХХК-тай “Ажил гүйцэтгэх гэрээ” байгуулан Улаанбаатар хот, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт орших “Химийн бодис, пиротехник”-ын агуулах, нэгж талбарын 1261600462 дугаар бүхий 12990,0м², /1,299га/ талбайд палеонтологийн олдворт нөлөөлөх, нөлөөллийн үнэлгээний ажлыг эрдэм шинжилгээний ажилтан Л.Уранбилэг /Ph.D./, С.Пүрэвсүрэн /M.Sc./ нарын бүрэлдэхүүнтэй баг гүйцэтгэлээ.

Судалгааны талбайд доод цэрдийн элсэнцэр агуулсан бор, бор саарал өнгийн шавар тархсан байна. Монгол орны төв ба өмнөд хэсэгт тархалттай доод цэрдийн хурдас чулуулаг нь эрт цагийн амьтан ургамлын чулуужсан үлдэгдэл нэлээд агуулсан байдаг онцлогтой. Палеонтологийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнд танай компанийн эзэмшил бүхий “Химийн бодис, пиротехник”-ын агуулахын зориулалтаар ашиглаж буй газарт макро түвшний гадаргуугийн судалгаагаар эртний амьтан ургамлын үлдвэр илрээгүй болно.

Талбайд тархсан уг доод цэрдийн хурдас нь чулуулгийн гарш илэрцгүй, тодорхой үелэлгүй тул палеонтологийн олдворыг илрүүлэх боломжгүй юм. Эрт цагийн амьтан ургамлын үлдвэр нь хөрс хуулалт хийх, ямар нэгэн байгууламж барих, ухалт хийх зэрэг танай компанийн цаашдын үйл ажиллагааны явцад гадаргуугаас доош янз бүрийн гүнээс илрэх магадлалтай. Иймд, цаашид газар шорооны болон барилга байгууламжийн ажлыг гүйцэтгэх, байшингийн гүнзгий суурь ухах, ойр орчмын газраас нь чулуу, хайрга, элс олборлох зэрэг үйл ажиллагаа явуулах тохиолдолд тухайн газраас эртний амьтан, ургамлын байж болох үлдвэр илэрсэн тохиолдолд ажлаа түр зогсоож, ШУА-ийн Палеонтологийн хүрээлэнд хандаж, “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн дагуу авран хамгаалах малтлага хийлгэх ажил зохион байгуулахыг санал болгож байна.

Танай компани үйл ажиллагаандаа Монголын нутаг дэвсгэрт мөрдөгдөж буй хууль захирамжийг хүндлэн сахиж, төрийн болон бусад холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай нягт уялдаатай хамтарч ажиллаж байгаа нь сайшаалтай хэрэг билээ.

ЗАХИРАЛ, ДОКТОР

Х.ЦОГТБААТАР

40

2023000202

Хүсэлтийн лавлах дугаар: **185028512**

Татсан огноо: **2023-05-17 14:24**

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 IBAN: MN30 0015 0019 0500 3694	100900014045	180,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ЗХ-НИЙ НЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ	Гүйлгээний утга 2659603 Газардуулга хэмжилт 6ш	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2023-05-17	

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан. © Голомтбанк ХХК.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0005939

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "Оюу-Ундраа" ХХК

Хаяг: Налайх дүүргийн 5-р хороо

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

Хиймийн багас, пиро-механикийн аргасмийн агуулам

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон
дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.

/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/

Олгосон: 2022 он 12 сар 07 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2023 он 12 сар 07 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Налайх дүүргийн
дарга: Нурагдаа

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
цолтой: А. Чинбат

Дүгнэлт гаргасан:

Налайх дүүргийн

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч: алмад цолтой

Дамс Т. Намсруул

/Тэмдэг дарна/

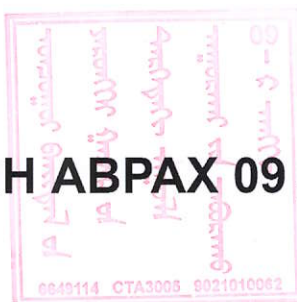
БАТЛАМЖ

“.....”-д

Уурхай, уулын үйлдвэрт ажиллагсадын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний мэдлэг олгох сургалтад хамрагдсан тул “Батламж” олгов.

Эрсдэлийг арилгаж, эерэг хандлагыг төлөвшүүлцгээе.

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ 09 ДҮГЭЭР АНГИ

2023 он

 МОНГОЛЫН УЛААН ЗАГАЛМАЙ НИЙГЭМЛЭГ
MONGOLIAN RED CROSS SOCIETY

№ UC-623

М.Алтангэрэл

Анхны тусламжийн **ҮНДСЭН**
сургалтыг амжилттай
дүүргэсэн тул үнэмлэх олгов.

 Ерөнхий нарийн бичгийн дарга *Бадгуйаа* /Н.Болормаа/

Хүчинтэй хугацаа: 2023.10 сар-2025.10 сар

Утас: 77770508 И-мэйл: info@redcross.mn Бэб: www.redcross.mn

Энэхүү үнэмлэх нь МУЗН-ий өмч болно.
Бусдад шилжүүлэх, барьцаалахыг хориглоно.

 МОНГОЛЫН УЛААН ЗАГАЛМАЙ НИЙГЭМЛЭГ
MONGOLIAN RED CROSS SOCIETY

№ UC-622

Л.Басдорж

Анхны тусламжийн **ҮНДСЭН**
сургалтыг амжилттай
дүүргэсэн тул үнэмлэх олгов.

 Ерөнхий нарийн бичгийн дарга *Бадгуйаа* /Н.Болормаа/

Хүчинтэй хугацаа: 2023.10 сар-2025.10 сар

Утас: 77770508 И-мэйл: info@redcross.mn Бэб: www.redcross.mn

Энэхүү үнэмлэх нь МУЗН-ий өмч болно.
Бусдад шилжүүлэх, барьцаалахыг хориглоно.

 МОНГОЛЫН УЛААН ЗАГАЛМАЙ НИЙГЭМЛЭГ
MONGOLIAN RED CROSS SOCIETY

№ UC-622

Нямжаргал

Анхны тусламжийн **ҮНДСЭН**
сургалтыг амжилттай
дүүргэсэн тул үнэмлэх олгов.

 Ерөнхий нарийн бичгийн дарга *Бадгуйаа* /Н.Болормаа/

Хүчинтэй хугацаа: 2023.10 сар-2025.10 сар

Утас: 77770508 И-мэйл: info@redcross.mn Бэб: www.redcross.mn

Энэхүү үнэмлэх нь МУЗН-ий өмч болно.
Бусдад шилжүүлэх, барьцаалахыг хориглоно.

 МОНГОЛЫН УЛААН ЗАГАЛМАЙ НИЙГЭМЛЭГ
MONGOLIAN RED CROSS SOCIETY

№ UC-621

Г.Ариунбат

Анхны тусламжийн **ҮНДСЭН**
сургалтыг амжилттай
дүүргэсэн тул үнэмлэх олгов.

 Ерөнхий нарийн бичгийн дарга *Бадгуйаа* /Н.Болормаа/

Хүчинтэй хугацаа: 2023.10 сар-2025.10 сар

Утас: 77770508 И-мэйл: info@redcross.mn Бэб: www.redcross.mn

Энэхүү үнэмлэх нь МУЗН-ий өмч болно.
Бусдад шилжүүлэх, барьцаалахыг хориглоно.

АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

№ОУ-ХА-2023.09.03

2023 оны 09 дүгээр сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар хот

Нэг талаас “Очир Ундраа” ХХК (РД:2659603), түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул (цаашид “Захиалагч” гэх), нөгөө талаас “Хаанхулд групп” ХХК (РД:6820409), түүнийг төлөөлж Захирал Б. Мянганбанзрагч (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх) бид харилцан тохиролцож дараах гэрээг байгуулав.

1. Гэрээний нөхцөл

- 1.1 Ажил гүйцэтгэх хугацааг хоёр тал харилцан тохиролцож тогтоох бөгөөд календарийн тооллыг удирдлага болгоно.
- 1.2 Ажил гүйцэтгэх ерөнхий хугацаа: 35 хоног
- 1.3 Ажил эхлэх хугацаа: 2023.09.19
- 1.4 Ажил дуусах хугацаа: 2023.10.24
- 1.5 Сургалтад хамрагдах ажилтны тоо: 23 хүн
- 1.6 Гэрээний үйлчилгээний хүрээ нь Гүйцэтгэгч энэхүү гэрээний 1.6.1-1.6.5-т заасан бичиг баримтууд /цаашид “Үнэлгээ” гэх/-г бүрэн гүйцэт боловсруулах, 1.6.6-1.6.7-т заасан ажлууд /цаашид “Үйлчилгээ” гэх/-г тус тус гүйцэтгэхэд оршино.
  - 1.6.1 Компанийн ажлын байр тус бүрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг боловсруулах
  - 1.6.2 Пиротехникийн хэрэгслийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа боловсруулах
  - 1.6.3 Агуулах тус бүрийн эрсдэлийн үнэлгээний тайлан боловсруулах /Химийн бодисын агуулах, Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах, Бараа материалын агуулах/
  - 1.6.4 Оффисын нийт ажилтнуудын эрсдэлийн үнэлгээний тайлан боловсруулах
  - 1.6.5 Компанийн ХАБЭА-ын бодлого болон бодлогын бичиг баримтыг боловсруулах
  - 1.6.6 Компанийн ХАБЭА-ын зөвлөл байгуулах
  - 1.6.7 Нийт ажилтнуудын дунд сургалт зохион байгуулах
- 1.7 Гүйцэтгэгч нь Үнэлгээ болон Үйлчилгээг холбогдох хууль, журамд чанд нийцүүлэн боловсруулж Захиалагчид хүлээлгэн өгнө.

2. Төлбөр тооцоо болон төлбөрийн нөхцөл

- 2.1 Гэрээгээр гүйцэтгэх ажлын нийт хөлс 4,300,000 төгрөг байна. Энэ үнэд НӨАТ болон бусад зардал багтсан байна.
- 2.2 Захиалагч тал ажил эхлэхийн өмнө төлбөрийн 50% болох 2,150,000 төгрөгийг Гүйцэтгэгч талын нэхэмжлэхийн дагуу төлөлт хийсэн байна.
- 2.3 Захиалагч тал Гэрээний 1.6.1-1.6.7 зүйл заалтад заасан нийт ажлыг бүрэн гүйцэтгэсний дараа төлбөрийн үлдэгдэл 50% болох 2,150,000 төгрөгийг ажлын 3 хоногт багтаан төлнө.
- 2.4 Гүйцэтгэгч нь Үйлчилгээг бүрэн гүйцэтгэж, Үнэлгээний тайлангуудыг Захиалагчид бүрэн хүлээлгэж өгсний дараа үлдэгдэл төлбөрийг хүлээж авна.
- 2.5 Төлбөрийг “Хаанхулд групп” ХХК-ийн Хаан банкны 5058718994 тоот дансанд хийнэ.

3. Захиалагчийн эрх, үүрэг

- 3.1 Захиалагч нь Гүйцэтгэгчээс энэхүү Гэрээнд заасны дагуу гүйцэтгэгдсэн ажлыг хүлээн авна.
- 3.2 Захиалагч нь Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу Гүйцэтгэгчээс ажлын үр дүнтэй холбоотой аливаа доголдлыг арилгуулахаар шаардах эрхтэй.
- 3.3 Захиалагчийн төлөөлөгч нь тус гэрээнд заасны дагуу Гүйцэтгэгчтэй хамтран, дэмжин ажиллана.
- 3.4 Шаардлагатай тохиолдолд төслийн үйл ажиллагаа, техник технологийн талаар танилцуулах, мэдээллээр хангаж зөвлөгөө өгөх хүнийг томилж туслалцаа үзүүлнэ.
- 3.5 Захиалагч нь үнэлгээний ажилд шаардагдах дараах баримт бичгийг бүрдүүлж гүйцэтгэгчид өгнө.
  - 3.5.1 Нийт ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолт

3.6 Үнэлгээний ажилд шаардлагатай нууцын зэрэглэлтэй баримт бичиг, гэрээ болон хавсралт материалуудын бүрэн бүтэн байдлыг Захиалагч талын ХАБЭА-н мэргэжилтэн хариуцан бүртгэж ажиллана.

4. Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

- 4.1 Гүйцэтгэгч нь Үнэлгээг мэргэжлийн өндөр түвшинд хийж тайланг гэрээт хугацаанд багтаан Захиалагчид хүлээлгэн өгнө.
- 4.2 Гүйцэтгэгч нь Үйлчилгээ болон Үнэлгээг Гэрээнд заасны дагуу үзүүлэхэд шаардлагатай мэргэшсэн, мэдлэг, туршлага, мэргэжлийн ур чадвар, ёс зүйтэй багаар ажил гүйцэтгүүлнэ.
- 4.3 Гүйцэтгэгч нь ажлын талбарт байх үедээ эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчны шаардлага болон Захиалагчаас өгсөн зааварчилгааг дагаж мөрдөн ажиллана.
- 4.4 Гүйцэтгэгч нь энэхүү гэрээний хугацаанд агуулахад ажиллах үедээ холбогдох эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны тухай Монгол Улсын хууль тогтоомж, Захиалагчийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчны бодлого, журмуудыг чанд дагаж мөрдөнө.
- 4.5 Ажил гүйцэтгэхээр захиалагчаас авсан мэдээлэл, эх материалыг ажил дууссаны дараа захиалагчид буцаан хүлээлгэн өгнө.
- 4.6 Үнэлгээний ажлын өгөгдөл, мэдээлэл, тооцоо, судалгаа шинжилгээ нь холбогдох хууль, тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан эрх зүйн актуудтай нийцсэн байна.
- 4.7 Үнэлгээг захиалагчийн зөвшөөрөлгүйгээр бүрнээр нь буюу хэсэгчилсэн хэлбэрээр хөндлөнгийн этгээдэд танилцуулах, хуулбарлуулах зэргээр дамжуулахыг хориглоно.
- 4.8 Гүйцэтгэгч нь өөрийн ажилтан, агент буюу туслан Гэрээлэгчдийг ажлын байран дээр байх үедээ Монгол Улсын эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчны хууль тогтоомжуудыг дагаж мөрдүүлэх үүрэгтэй.
- 4.9 Гүйцэтгэгч нь гэрээний хугацаанд Ажлын талбарт үйлчилгээ үзүүлэх өөрийн ажилтнуудын амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг бүрэн хариуцна.

5. Баталгаа

- 5.1 Гүйцэтгэгч нь гэрээгээр тохиролцсон үр дүнд хүрэхийн тулд хууль эрх зүйн шаардлага болон мэргэжлийн арга зүйн дагуу мөн аливаа доголдолгүйгээр ажлыг гүйцэтгэхээ баталж байна.
- 5.2 Энэхүү үйлчилгээг гүйцэтгэхээр томилогдсон ажилтан нь өндөр ур чадвартай, мэргэшсэн бөгөөд даалгасан ажлыг зохих, хүлээн зөвшөөрөгдөх түвшинд гүйцэтгэхийг баталж байна.

6. Талуудын хүлээх хариуцлага

- 6.1 Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, зохих ёсоор биелүүлээгүйгээс учруулсан хохирлыг гэм буруутай тал нь хохирогч талдаа нөхөн төлөх үүрэгтэй.
- 6.2 Гүйцэтгэгчийн буруугаас ажлыг гэрээнд заасан хугацаанаас хожимдуулбал хугацаа хоцорсон ажлын үнийн дүнгийн 0.3 хувьтай тэнцэх алдангийг Гүйцэтгэгч нь Захиалагчид хоног тутам төлөх ба алдангийн дүн нь хугацаа хоцорсон ажлын үнийн дүнгийн 20 хувиас хэтрэхгүй байна.
- 6.3 Захиалагч нь төлбөрийн хугацааг хоцроосон хоног тутамд хүлээгдэж байгаа төлбөрийн 0.3 хувьтай тэнцэх алдангийг Гүйцэтгэгчид төлөх ба энэ нь гэрээний хүлээгдэж байгаа төлбөрийн 20 хувиас хэтрэхгүй байна.
- 6.4 Алданги тооцож эхэлсэн тухайгаа Гүйцэтгэгч болон Захиалагч нар бие биедээ харилцан бичгээр мэдэгдэнэ.
- 6.5 Гэрээгээр хүлээсэн анзыг /торгууль, алданги/ үл маргах журмаар төлөх үүрэгтэй.
- 6.6 Талууд энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гуравдагч этгээдэд шилжүүлэхгүй.

7. Маргааныг шийдвэрлэх

- 7.1 Гэрээнд заагдсан үүргийг биелүүлэх явцад хоёр талын хооронд гэрээтэй холбогдон гарч болох аливаа маргааныг зөвшилцөл болон хэлэлцээрийн журмаар шийдвэрлэнэ.
- 7.2 Харилцан зөвшилцөлд хүрээгүй тохиолдолд уг асуудлыг Монгол Улсын Иргэний шүүхээр эцэслэн шийдвэрлүүлнэ.

8. Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах журам

- 8.1 Ажил гүйцэтгэх явцад гэрээнд оруулсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлт нь зөвхөн бичгээр хийгдэж талууд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 8.2 Талууд бичгээр харилцан тохиролцон гэрээг цуцалж болно. Энэхүү гэрээний бусад заалтаас үл хамаарч Захиалагч болон Гүйцэтгэгч дараах тохиолдолд цуцлах мэдэгдлийг хүргүүлсэн даруй гэрээг цуцалж болно. Үүнд:
- 8.2.1 Гүйцэтгэгч/Захиалагч нь энэхүү гэрээг ноцтой зөрчсөн буюу гэрээгээр хүлээсэн үүргээ удаа дараа биелүүлээгүй бол
- 8.2.2 Гүйцэтгэгч/Захиалагч нь энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргийг гүйцэтгэхдээ буруу, хайхрамжгүй үйлдлийг ноцтой хэмжээнд гаргасан бол
- 8.3 Гэрээ цуцлах үед Захиалагчийн хүсэлтээр Гүйцэтгэгч нь ажлын бүх бүтээгдэхүүн, нууц мэдээлэл болон тэдгээрийн хуулбар, эзэмшил хяналтад нь өгсөн Захиалагчийн бүх материал, хэрэгслийг нэн даруй Захиалагчид хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй.

9. Бусад заалт

- 9.1 Талууд гэрээнд гарын үсэг зурж, тамга даран баталгаажуулснаар гэрээг хүчин төгөлдөр болсонд тооцно.
- 9.2 Гэрээг Монгол хэл дээр 2 хувь үйлдэж Гүйцэтгэгч 1 хувь, Захиалагч 1 хувийг авах бөгөөд хувиуд нь хуулийн өмнө адил хүчинтэй.

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Захиалагч:

“Ойр-Монгол” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал
Г.МӨНХЗУЛ
Брөнхий нягтлан бодогч
Д.ОЮУНБИЛЭГ
ХАБЭА-ын мэргэжилтэн

Л.БАСДОРЖ

Гүйцэтгэгч:

“Хаанхулд групп” ХХК-ийн Захирал
Б.МЯНГАНБАНЗРАГЧ

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо,
Сити тауэр, 17 давхар, 1701 тоот
Утас: 75757979 Факс: 32-64-66

Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг 16-р хороо
“Хатан сүлжээ” оффис 310, 312 тоот
Утас: 8680-0035, 9946-4400

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 193698433

Татсан огноо: 2023-10-26 17:15

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	100900013017	144,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр БОХЗТ ЛАБОРАТОРИ	Гүйлгээний утга 2659603 Агаар, хөрсний шинжилгээ	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2023-06-27	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

ГОЛОМТ БАНК
01 ХУУЛЬБАР ҮНЭН

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohztli@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2023/A-158
Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Очир ундраа" ХХК
Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Батхишиг агаарын хэсэг
Дээжийн тоо, төрөл	: 2 агаар, 2 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо	: 2023.06.23
Дээжийн тодорхойлолт	: Налайх дүүрэг, 7-р хороо Химийн бодисын приотекийн агуулах
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо	: 2023.06.27
Хуудасны тоо	: 1/1
Үр дүн :	

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий мг/м³	Азотын давхар исэл мг/м³	Нийт Тоос /TSP/ мг/м³	Дуу чимээ /ДБА/
1	Агуулахын салхин доороос	VI/23	09:45	0.013	0.029	0.045	35
2	Агуулах орчмоос	VI/23	10:20	0.016	0.031	0.060	32
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

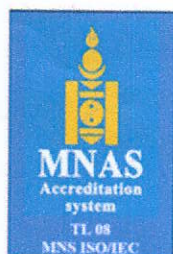
Хянаж баталгаажуулсан
Чанарын менежер :

Д.Түмэндэлгэр

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohzt1@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2023/ 289-290
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Очир ундраа"ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Батхишиг агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 2, хөрсний сорьц
Сорьцыг авсан огноо : 2023.06.29
Сорьцын тодорхойлолт : Налайх дүүрэг химийн бодисын пиротехникийн хэрэгслийн агуулах
Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ А01:2022
Шинжилсэн огноо : 2023.06.29-2023.07.03
Хуудасны тоо : 1/1

Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадьми (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
		мг/кг						
1	Хашааны гадна	<0.005	16.5	<0.005	<0.005	21.6	29.2	318.1
2	Хашааны дотор	<0.005	18.8	<0.005	<0.005	81.1	30.8	223.1
MNS 5850:2019/ ЗДХ/		3	100	2	150	300	100	800

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Хянаж баталгаажуулсан:

Инженер Б.Даваасүрэн

Чанарын менежер инженер Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА
“ОЧИР УНДРАА” ХХК-ИЙН
ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2023 оны 02 дугаар
сарын 17

Дугаар ХУД 23/38

Улаанбаатар хот
Утас: 70003714, 70003716

1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

“Очир ундраа” ХХК, Гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул, утас: 9990-8894, 7575-7979, Улсын бүртгэлийн дугаар 9011122089, Регистрийн дугаар 2659603.

2. Төслийн нэр, байршил:

- “Очир ундраа” ХХК-ийн химийн бодис, пиротехникийн хэрэгсэл хадгалах агуулах нь Улаанбаатар хот, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрладаг.

3. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, координат:

- Хаягдал бохир усны цооногийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайд, Эрүүл мэндийн Сайдын 2018 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдрийн А/82/128 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь ахуйн бохир ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам”-ын дагуу доторлож, хуримтлуулагдсан хаягдал бохир усыг хотын бохир усны шугамын өмнөд коллекторт нийлүүлэх, бохир усыг тээвэрлэн зайлуулах гэрээ хийж ажиллах шаардлагатай.

4. Цэвэрлэгээний арга, түвшин:

- Байхгүй.

5. Хаягдал усны хэмжээ, бохирдуулах бодис:

- Тус компанийн хаягдал усны хэмжээг “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм”-оор тооцов. Жилд $29.2 \text{ м}^3/\text{жил}$.

6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл:

- Бохирдуулах бодисын хэмжээг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайд, Барилга хот байгуулалтын Сайдын 2019 оны А-816/218 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээг тогтоох тухай” жишиг хэмжээгээр тооцов. Бохирдуулах бодисын төрөл, Органик бодис /Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч/, Бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээ: $1.50 \text{ кг}/\text{м}^3$

7. Ус бохирдуулсны төлбөр тооцоо:

- Унд, ахуйн хаягдал усны хэрэглээ: $1 \text{ хүн} \times 80 \text{ л}/\text{хүн} \times 365 \text{ хон} = 29.2 \text{ м}^3$

Хаягдал усны хэмжээ (м^3)	Жишиг хэмжээ ($\text{кг}/\text{м}^3$)	Бохирдуулах бодис (кг)	Ус бохирдуулсны төлбөр ($\text{төг}/\text{кг}$)	Нийт төлбөр, төг
29.2 м^3	1.50	43.8	50.0	2190.0

- Ус бохирдуулсны төлбөр: 2190.0 /Хоёр мянга нэг зуун ерэн/ төгрөгийг Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.4.10, Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1-д заасны дагуу 2023 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор харьяалах Татварын хэлтсийн дансанд төвлөрүүлнэ.

8. Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, норм стандартын талаар зөвлөмж:

- Хаягдал усны бохирдуулах бодисын агууламж нь “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015” стандартаас давсан тохиолдолд Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын 2019 оны А/635 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ноздуулах журам”-ын дагуу нөхөн төлбөр ногдуулахыг анхаарах;

- Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн Сайдын 2013 оны А-156 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-ын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтын дагуу хаягдал усны эх үүсвэрийг тоолууржуулах.

9. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ:

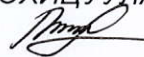

- Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2-д заасны дагуу Налайх дүүргийн засаг даргаас хаягдал ус хаях зөвшөөрөл авч гэрээ байгуулах шаардлагатай;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг жил бүрийн эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд улирал бүр хоёроос доошгүй хаягдал усны сорьц авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн, сүүлийн сарын 15-ны дотор ирүүлж байх;
- Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 17 дугаар зүйлийн 17.1.5-д заасны дагуу сав газрын усны мэдээллийн дэд сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг, хаягдал усны шинжилгээний дүнгүүд, хаягдал усны төлбөр төлсөн баримтыг 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх.

ХЯНАСАН:

УСНЫ НӨӨЦ, УС АШИГЛАЛТЫГ ЗОХИЦУУЛАХ
АЛБАНЫ ДАРГА

 П.ЭНХБАЯР

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

УСНЫ НӨӨЦ, УС АШИГЛАЛТЫГ ЗОХИЦУУЛАХ
АЛБАНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН

 Э.МЯГМАРСҮРЭН

99879395

Журмын 4 дүгээр хавсралт.
Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх,
хүлээж авах загвар

А. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

г. Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн төслийн тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: “Очир Ундраа” ХХК
2. Төслийн байршил: Налайх дүүрэг 3 дугаар хороо
3. Үйл ажиллагааны чиглэл: Химийн бодисын агуулах
4. Огноо: 2023.12.08

[illegible]

7	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5			
8	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5			
	Нийт оноо	100	90%	90%	95%	95%	100	96		94.3%	

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунжийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны энгийн арифметик дунжийн нийлбэр нь нийт оноо болно. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 95-аас доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгдөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй бол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно.

Ажлын хэсгийн ахлагч: /Ч.Мөнхбаяр/

(Гишүүн 1) /99112389/

Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга: /Ж.Батзолбоо/

(Гишүүн 2) /99198140/

Гишүүд:

Нийслэлийн Байгаль орчны газрын Хяналтын хэлтсийн

Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

М.Батхуу

/Ж.Батхүү/

(Гишүүн 3) /99222102/

Туул голын сав газрын захиргааны

Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны

даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч

Д. Урхмал

/П.Энхбаяр/

(Гишүүн 4) /99596945/

Тухайн нутаг дэвсгэрийг хариуцсан байгаль хамгаалагч

Э.Бат-Эрдэнэ

/Э.Бат-Эрдэнэ/

(Гишүүн 5) /99159818/

Нөлөөллийн бүсэд оршин сууж буй иргэдийн төлөөлөл

В. Вайс

/В. Вайс/

(Гишүүн 6)

Хүлээн зөвшөөрсөн:

“Очир Ундраа” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал

Г.Мөнхзул

/Г.Мөнхзул/ 99105349/

**ОЧИР УНДРАА ХХК-ИЙН “ХИМИЙН
БОДИС, ПИРОТЕХНИКИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
АГУУЛАХ”-ЫН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН**

2024 он

ОРШИЛ

Очир Ундраа ХХК нь 2000 онд анх уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн импорт, худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байсан. 2002 оноос эхлэн БНХАУ-аас пиротехникийн хэрэгсэл, төрөл бүрийн салют импортлон худалдаалах ажлыг эрхлэн явуулж байгаа бөгөөд эдүгээ агуулахдаа өргөтгөл хийж олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг оруулж ирэн нэр төрөл, тоо хэмжээг өргөжүүлэх үйл ажиллагаагаа эхлүүлээд байна.

Очир Ундраа ХХК-ийн “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн үйл ажиллагаанд БОАЖЯ-ны 2023.06.08 ны өдрийн 12/3202 тоот ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтэд заасны дагуу энэхүү байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг Баялаг эко ХХК боловсруулсан.

Төслийн БОННУ-ний төлөвлөгөөг БОНХ-ийн сайдын 2014 оны 4 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А117 тоот тушаалын 2-р хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх аргачлал”, БОМТ-ын төлөвлөгөөг БОАЖ-ын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам дагуу боловсруулав. Химийн эрсдэлийн үнэлгээг А-50/378/656 тоот тушаалын 2 дугаар хавсралт “Химийн хорт болон аюултай бодисын эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал”-ын дагуу хийж гүйцэтгэлээ.

“Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн хүрээнд төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тогтоож, тэдгээр сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ, химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээ, болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх арга хэмжээ зэргийг төлөвлөн, цаашид Очир Ундраа ХХК-ийн байгаль орчныг хамгаалах талаар авч хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн 2024 оны төлөвлөгөөг боловсруулан, холбогдох зардлуудыг тусгав.

1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл

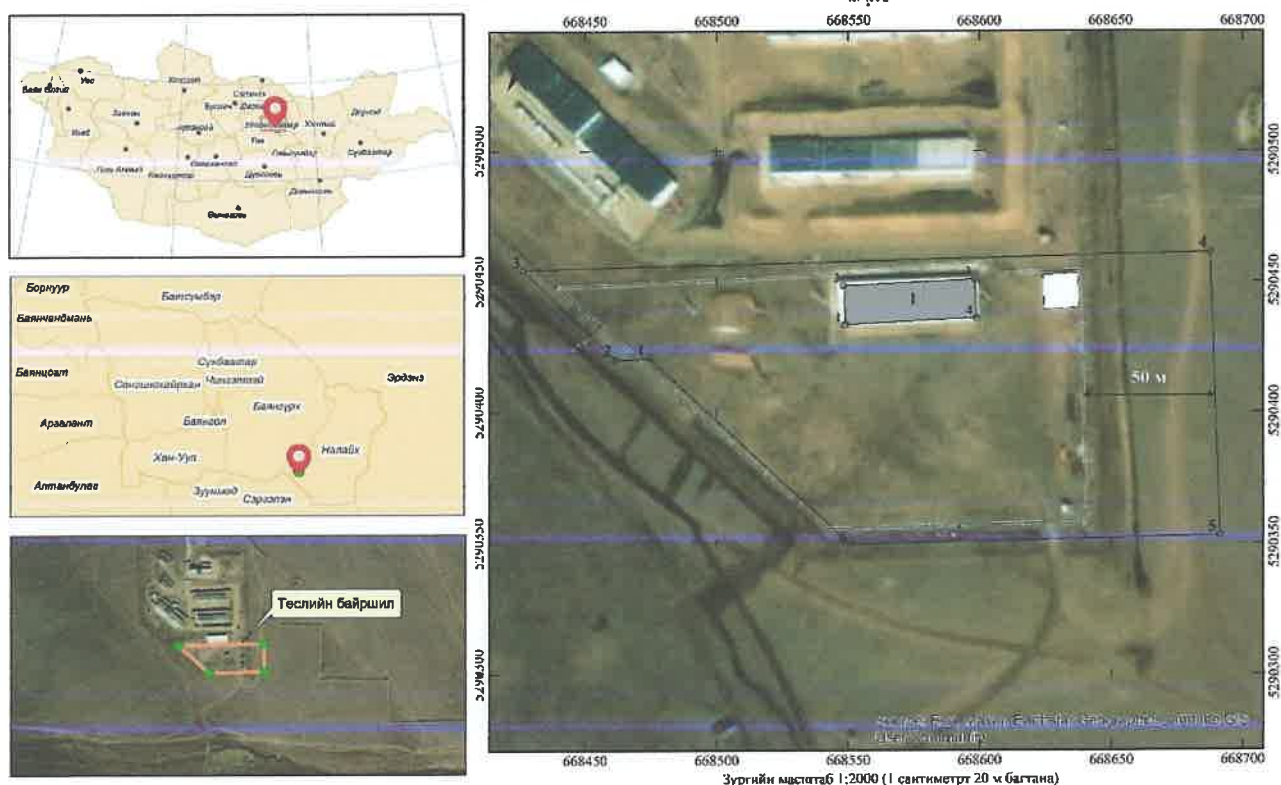
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж байгууллага

- Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр: Очир Ундраа ХХК
- Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011122089
- Регистрийн дугаар: 2659603
- Хаяг: УБ хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв, 17 давхарт
- Утас: +976-75757979, +976-11- 326466

1.3. Төслийн байршил, хэрэгжих орчны тойм зураг

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах нь Налайх дүүргээс 5 км зайд, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрладаг. 2.119 га үйлдвэрийн зориулалттай газар үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Төслийн талбайн булангийн цэгүүдийг Хүснэгт 1-т, байршлын зургийг Зураг 1-т харуулав.

Зураг 1. Агуулахын байршил

Хүснэгт 1. Төслийн булангийн цэгийн координат

№	X	Y	H
1	668474.610	5290420.460	1526.150
2	668461.612	5290420.080	1526.070
3	668426.646	5290454.558	1528.310
4	668687.595	5290461.110	1534.470
5	668691.400	5290353.070	1528.740
6	668551.070	5290349.540	1528.650

1.4. Төслийн зорилго

Очир Ундраа ХХК нь Олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг МЕРА ХХК, Бүтээгч ХХК, Эрдэнэт уулын баяжуулах үйлдвэр, Бор Өндрийн уулын баяжуулах үйлдвэр, Шивээ Овоо ХК, Багануур ХК, Оюу Толгой ХХК зэрэг Монгол улсын томоохон уурхай, компаниудад нийлүүлэн, химийн бодис, түүхий эдээр хангах, Шинэ жил, Улсын баяр наадам зэрэг томоохон шоу цэнгүүнд пиротехникийн үйлчилгээ үзүүлэх, хадгалах зорилготой үйл ажиллагаагаа явуулдаг байна.

1.5. Төслийн үйл ажиллагаа

Агуулахад хадгалдаг химийн бодисуудыг ОХУ-ийн “Кемерово Азот”, “Ангарскийн Азот үйлдвэр” /СДС Азот/, “Мелеузын бордооны үйлдвэр”, “Аммоний үйлдвэр” Хятад улсын Shandong Guanghe Trading Co.Ltd., Shijia Zhuang Xinlongwet Chemical Co.,Ltd, Shijiazhuang Xinlonggwei Chemical Co.,Ltd компаниудтай гэрээ байгуулан импортлон оруулж ирдэг ба бодисын төрөл тоо хэмжээгээ нэмэгдүүлэн 46 төрлийн бодисуудыг хадгалахаар төлөвлөөд байна.

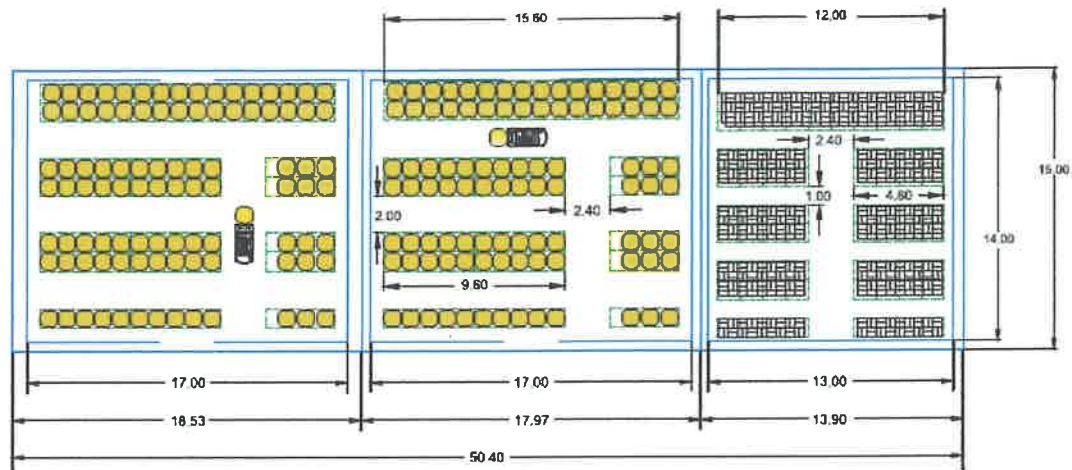
Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалагдах химийн бодисууд

№	Олон улсын нэршил	Монгол нэр	Химийн томъёо	CAS дугаар	Хэмжээ, 5 жилд /тн/
1	Аммонийн нитрат	Ammonium nitrate	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	10 000
2	Аммонийн нитрат,сүвэрхэг	Ammonium nitrate, porous	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	20 000
3	Натрийн нитрит	Sodium nitrite	NaNO ₂	7632-00-0	40
4	Эмульгатор	Emulgator			140
5	Хөнгөн цагааны нунтаг	Aluminum powder	Al	7429-90-5	40
6	Мочевин	Urea	CN ₄ N ₂ O	57-13-6	200
7	Теомочевин	Thiourea	CN ₄ N ₂ S	62-56-6	120
8	Натрийн нитрат	Sodium nitrate	NaNO ₃	7631-99-4	300
9	Цууны хүчил	Acetic acid	CH ₃ COOH	64-19-7	60
10	Этиленгликоль	Ethylene glycol	C ₂ H ₆ O ₂	107-21-1	240
11	Давсны хүчил	Hydrochloric acid	HCL	7647-01-0	500
12	Парафин	Paraphine			500
13	Натрийн гипохлорит	Sodium hypochlorite	NaClO	7681-52-9	220
14	Хүхэрт натри	Sodium sulphide	Na ₂ S	1313-82-2	3 000
15	Шингэн шил	Sodium metasilicate	Na ₂ SiO ₃	6834-92-0	240
16	Хүхрийн хүчил	Sulphuric acid	H ₂ SO ₄	7664-93-9	200
17	Нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NPK			5 000
18	Аммофоска	Amofoska		8011-76-5	5 000
19	Поликарбоксилат	Polycarboxylate superplasticizer		9084-06-4	1 000
20	Хөргөлтийн шингэн	Antifreeze			3 000

21	Тос тосолгооны материал	lubricating oil			15 000
22	Шүвтрийн шүү	Ammonium Nitrate	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	10 000
23	Нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NPK	N; P ₂ O ₅ ; K ₂ O	Нийлмэл бодис	6 000
24	Фосфорын бордоо	Superphosphate	Ca(H ₂ PO ₄) ₂	1314-56-3	7 000
25	Шүвтэр	Urea	CO(NH ₂) ₂	57-16-6	8 000
26	Аммонийн фосфат	Diammonium Phosphate /DAP/	(NH ₄) ₂ PO ₄	7783-28-0	3 000
27	Моно аммонийн фосфат	Monoammonium Phosphate	NH ₄ H ₂ PO ₄	0007722-76-1	4 000
28	Азот, фосфорын нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NP	N; P ₂ O ₅	Нийлмэл бодис	1 000
29	Диаммофоска	Diammonium Phosphate /DAP/	N; K ₂ O; P ₂ O ₅	7783-28-0	2 000
30	Калийн бордоо	Potassium chloride	KCl	7447-40-7	3 000
31	Алмазис, ВГД	Metsulfuron-methyl	C ₁₄ H ₁₅ N ₅ O ₆ S	74223-64-6	1 000
32	Глифосат	Glyphosate	C ₃ H ₈ NO ₃ P	1071-83-6	1 000
33	Фаскорд КЭ	α-Cypermethrin	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	67375-30-8	1 000
34	Каратэ, МКС	Cyhalothrin	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6	1 000
35	Табу, ВСК	Imidacloprid	C ₉ H ₁₀ ClN ₅ O ₂	138261-41-3	1 000
36	Тебу 60, МЭ	Tebuconazole	C ₁₆ H ₂₂ ClN ₃ O	107534-96-3	1 000
37	Метамил МЦ	Metalaxyl	C ₁₅ H ₂₁ NO ₄	57837-19-1	1 000
38	Пумасупер	Fenoxaprop-P-ethyl	C ₁₈ H ₁₆ ClNO ₅	71283-80-2	10 000
39	Фротер	Frother; oreprep		Нийлмэл бодис	10 000
40	Аэрофин	Aerophine 3422		Нийлмэл бодис	10 000
41	Аэрофин	Aerophine 3418A		Нийлмэл бодис	10 000
42	Флокулент	Flocculent;SNF;an934		Нийлмэл бодис	10 000
43	Ингибитор	Inhibitor;corrosion mild steel		Нийлмэл бодис	10 000
44	Антисклант	Antiscalant; goviguv; GX#ASI-311		Нийлмэл бодис	10 000
45	Ингибитор	Inhibitor;corrosion yellow metal		Нийлмэл бодис	10 000
46	Титанийн нийлмэл нунтаг	Composite titanium powder		7440-32-6	1 000

Химийн бодисын агуулахад бодис бүрийн шинж чанарыг харгалзан өөр, өөр өрөөнд доорх зурагт үзүүлсний дагуу эгнүүлэн хадгалах юм.

Зураг 2. Агуулахад химийн бодисыг байршуулах схем зураг

Таних тэмдэг

- Подон 120х100см
- Аммонийн нитрат /Биг баг 90х90х150см/
- Аммонийн нитрат /40 кг 50х20х25см/

Тайлбар

- Подон Бигбаг-и агуулахад 83 ширхэг шуудайтай агуулахад 76 ширхэг
- Бигбаг нэг агуулахад 97 ширхэг /82,450 кг*2=164,900 кг/
- Шуудай /40 кг/ нэг агуулахад 4912 ширхэг /196,480 кг, 8 давхардаж орно/
- Нийт 242 ширхэг подон
- 361,380 кг аммонийн нитрат

Зураг 3. Пиротехникийн хэрэгслийн хураалт

1.6. Химийн бодис тээвэрлэлт

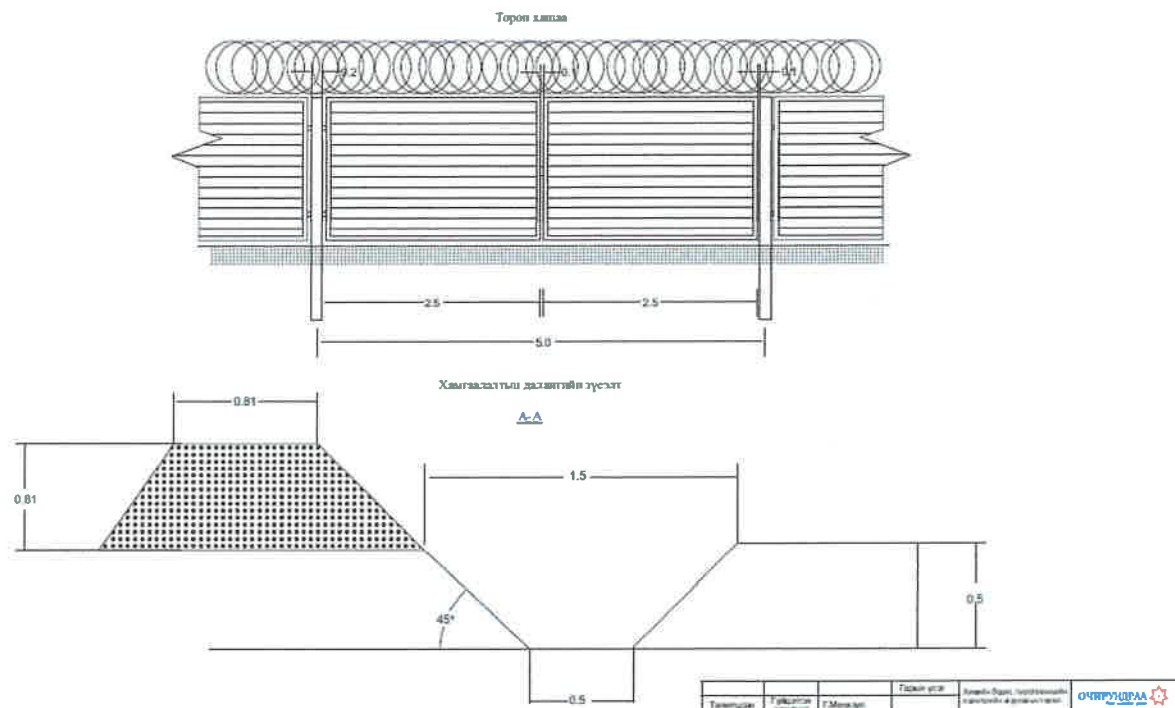
Очир Ундраа ХХК нь химийн бодис пиротехникийн хэрэгслийг Эрээн-Замын-Үүд, Хиагт-Алтанбулагийн авто зам, Сүхбаатар-Наушкийн төмөр замын боомтуудаар химийн бодисуудаа импортолдог. Гаалийн бүрдүүлэлт хийсний дараа ачаа тээврийн Огоот ХХК-аар тээвэрлүүлэн агуулахад хүргүүлдэг байна. Огоот ХХК-тай №Г-21-003 дугаартай “Ачаа тээвэрлэлт үйлчилгээ үзүүлэх болон хамтын ажиллагаа”-ны гэрээ” байгуулан хамтран ажилладаг. Тус компани нь “Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн тээвэрлэлтийн үед мөрдөх аюулгүй ажиллагааны журам”-аар зөвшөөрөл авсан тээврийн хэрэгслээр аммиакийн шүү, химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслүүдээ тээвэрлэн хүргэдэг. Гэрээ, тээврийн хэрэгслүүдийн зөвшөөрлийг хавсралтаар оруулав.

1.7. Төслийн талбайн үндсэн байгууламжууд

Төслийн хашаа нь хойд талаараа МЕРА ХХК-ийн хашаатай залгаа, баруун, зүүн, урд талаараа 2 метрийн өндөртэй торон хашаа барьж байгуулсан. Торон хашааны гадуур 50 метрийн радиуст “Хориотой бүс” анхааруулах тэмдэг тавьсан. Эргэн тойрны дэвсгэр газарт хашаанаасаа 5 метрийн зайд 0.5 метрээс багагүй гүнтэй үер ус ба гал түймрээс хамгаалах шуудуу татсан байна. Зүүн урд талаасаа орох хаалгатай ба хаалганаас зүүн урагш 200 м газарт “Цугларах цэг” байршуулсан байна.

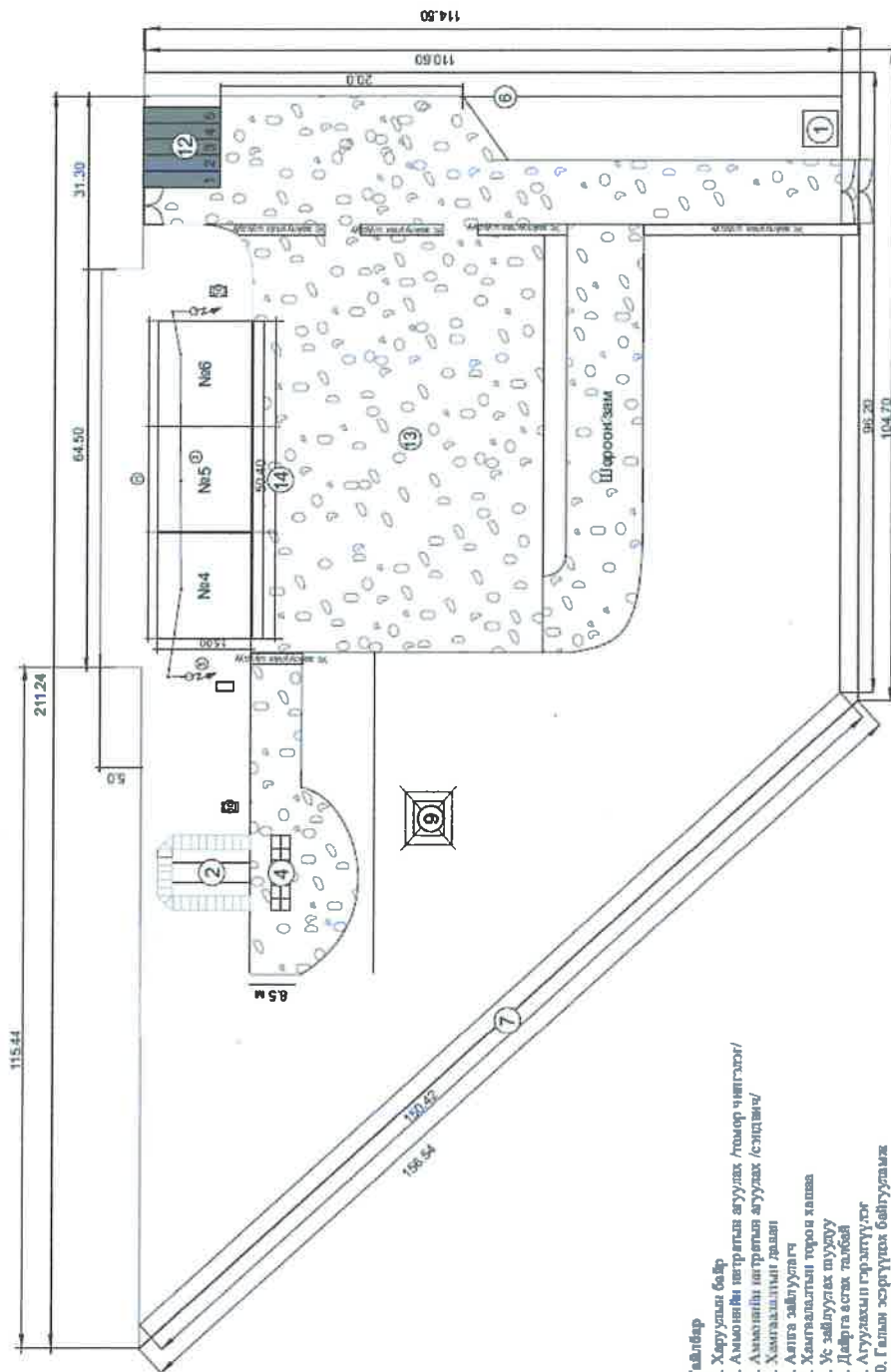
Зураг 4.. Агуулахын хашаа болон үерийн уснаас хамгаалах сувгийн зураг

Зураг 5.Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын налан зураг

Хавсралт №3

Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахуудын налан зураг

Тайлбар

1. Харуулын байр
2. Амьсгийн нэвтрэлийн агуулах /төмөр чингэлэг/
3. Амьсгийн нэвтрэлийн агуулах /сидшиг/
4. Хамгаалалтын далан
5. Амьсгийн нэвтрэлийн агуулах
6. Хамгаалалтын төрөл хамга
7. Хамгаалалтын төрөл хамга
8. Хамгаалалтын төрөл хамга
9. Хамгаалалтын төрөл хамга
10. Хамгаалалтын төрөл хамга
11. Хамгаалалтын төрөл хамга
12. Хамгаалалтын төрөл хамга
13. Хамгаалалтын төрөл хамга
14. Хамгаалалтын төрөл хамга

Төлөөлөгч	Г.Монгол	Г.Монгол	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга
Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга	Хамгаалалтын төрөл хамга

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл нь барилга байгууламжийн хувьд аммонийн нитратын агуулах, пиротехникийн хэрэгслийн агуулах, химийн бодисын агуулах гэсэн 3 үндсэн агуулахын барилгаас бүрдэнэ. Дотроо анхны тусламжийн өрөө, зааварчилгаа өгөх, хувцас солих өрөөг тохижуулсан байна.

Зураг 6. Химийн бодисын агуулах

Зураг 7. Анхны тусламжийн өрөө

Зураг 8. Хувцас солих болон зааварчилгаа өгөх өрөө

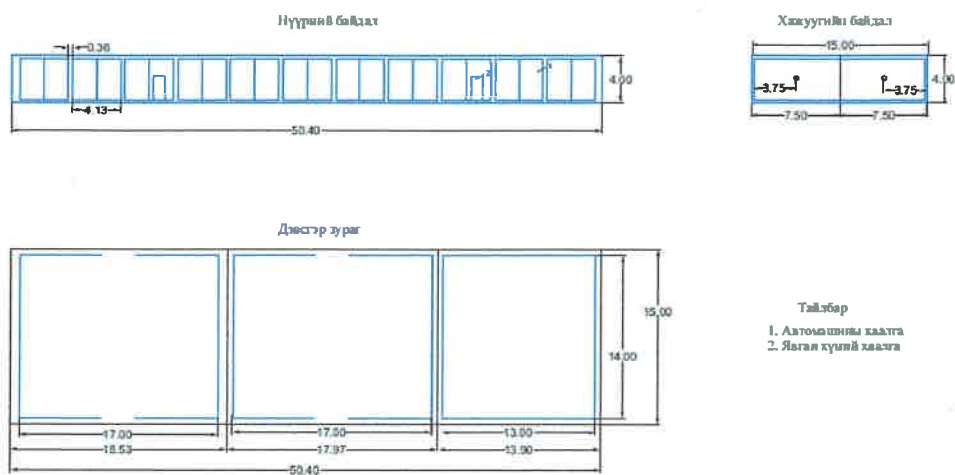

1.7.1. Аммонийн нитратын агуулах

Аммонийн нитратын агуулах нь 50.4 м урт, 15 м өргөн, 4 м өндөр, 750 м.кв талбайтай, 400 тн багтаамжтай төмөр карказан сэндвичин барилга. 17x15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, нэг явган хаалгатай, 17x15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, 12x15 хэмжээтэй, автомашины гурван том хаалга, нэг явган хаалгатайгаар нийт гурван тасалгаатай баригдсан.

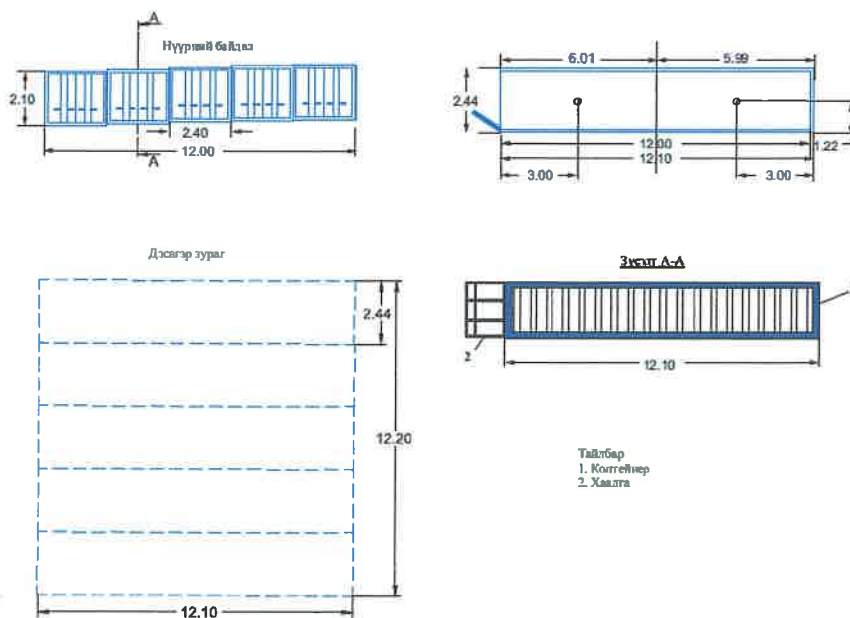
Зураг 9. Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг
Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг

1.7.2. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах

Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах нь 40 тн багтаамжтай 5 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулах байрлуулсан.

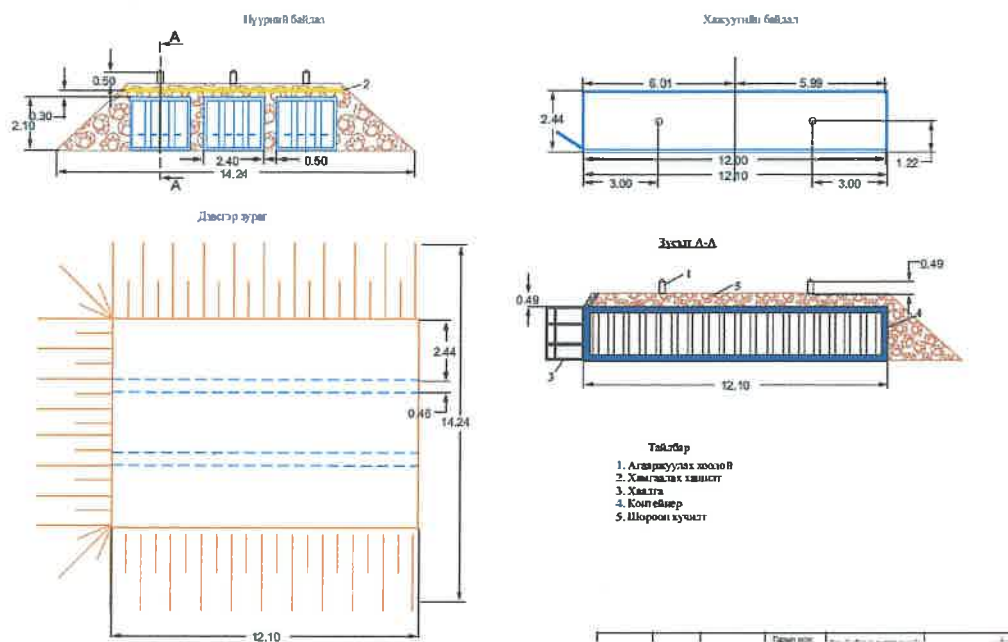
Зураг 10. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын схем зураг

1.7.3. Химийн бодисын агуулах

Химийн бодис хадгалах 40 тн багтаамжтай 3 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулахуудыг зэрэгцүүлэн байрлуулсан байна.

Зураг 11. Химийн бодисын агуулахын схем зураг

1.7.4. Харуул хамгаалалт

Агуулахыг нийтэд нь хянах боломжтой шалган нэвтрүүлэх байр нь хашааны зүүн урд байрлах бөгөөд хамгаалалтын тусгай хэрэгсэл болон холбоогоор бүрэн хангагдсан гэрээт харуул хамгаалалтын албыг 24 цагаар ажиллуулдаг.

1.7.5. Аянга зайлуулагч

Нийт 4 аянга зайлуулагчтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын баруун талд 1 ширхэг аянга зайлуулагч байрлуулсан.

Зураг 12. Төслийн талбайн барилга байгууламж болон аянга зайлуулагчид

Гал эсэргүүцэх цэг: Нийт 4 галын сарайтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын зүүн урд талд 1 ширхэг галын сарай байрлуулсан.

Зураг 13. Гал унтгаах багаж хэрэгсэл

1.8. Хог хаягдлын менежмент

Төслийн талбайд ажилчид байрлахгүй бөгөөд харуул хамгаалалтын ажилчид болон химийн бодис ачиж зөөх ажилчид тухай бүрд ирж ажиллах бөгөөд ахуйн гаралтай хог хаягдал маш бага хэмжээтэй гарахаар байна. Үүнийг зэргэлдээ орших МЕРА ХХК-ийн ахуйн хог хаягдалтай нийлүүлэн хаядаг байна. Харин зарим тохиолдолд химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарч болзошгүй учир энэ төрлийн хог хаягдлыг Төв аймгийн Сэргэлэн сумын I багийн нутаг, IV зөрлөгийн орчимд химийн хорт болон аюултай бодисын сав, баглаа боодол дахин боловсруулдаг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай химийн бодисын хаягдал, баглаа боодол шилжүүлэх гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.

ОЧИР УНДРАА ХХК-ИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

Гол зорилт

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн хэрэгслийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг тогтмол хянах, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллах үүрэгтэй.

Хамрах хүрээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, тайланд Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн хэрэгслийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах арга хэмжээ, шаардагдах хөрөнгө зардал, дагаж мөрдөх дүрэм журам, стандартуудыг нэгтгэн үзүүлсэн бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгч үйл ажиллагаа явуулж эхэлснээс хойш жил бүр энэхүү үнэлгээгээр тогтоогдсон гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд, тэдгээрийг арилгах бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг хянан үзэж, шинэчлэн сайжруулсан. Ингэхдээ байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдээс гарч буй үр дагавар, бодит байдалтай уялдуулан улам баяжуулж, сайжруулан мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

1.1 Байгаль орчны менежментийн тайлан

Төслийн БОМТ хэрэгжүүлэх 2024 онд 7,608,000.00 ₮ зарцуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд зарцуулалтыг хүснэгтэд харьцуулан харуулав.

Хүснэгт 1. Байгаль орчны менежментийн зарцуулалтын тайлан

№	Байгаль орчны менежментийн тайлан		Төлөвлөсөн зардал ₮	Зарцуулсан дүн ₮
1	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	1,960,000.00₮	15,596,000.00
		Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөөний биелэлт	400,000.00₮	500,000.00
		Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	2,240,000.00 ₮	3,740,000.00
		Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	1,000,000.00 ₮	0
		Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	1,600,000.00 ₮	8,532,000.00
		Удирдлага зохион байгуулалтын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	408,000.00 ₮	16,773,000.00
2	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	408,000.00₮	59,500.00
		НИЙТ ЗАРДАЛ	7,608,000.00 ₮	45,200,500.00

1.2 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан

Төслийн үйл ажиллагаанаас гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөлд өртөх орчноор буюу агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөрс болон ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг бууруулах арилгах зэрэг чиглэлүүдээр бүлэглэн авч үзэв. БОХТ-г бүрэн хэрэгжүүлсэн нөхцөлд төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, тэдгээрийг бууруулах, арилгах бүрэн боломжтой

Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Төсөв ₮	Хугацаа	Зарцуулсан ₮	Тайлбар
	1	2	3	4	5	6	7
Агаар орчин							
1	Химийн бодисын буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис алдагдаж дотоод агаарын чанарт нөлөөлөх	Агуулах тус бүрт хадгалах химийн бодисын ХАЛМ-н дагуу тэмдэг тэмдэглэгээ, тайлбарыг шинэчлэн сайжруулах	Агуулах тус бүр	600,000.00	9 сард	2,596,000.00	Гэрэлт үсэг ХХК-аар тэмдэг тэмдэглэгээ хийлгэн шинэчлэв.
2	Аммиакийн шүүг хадгалах аюулгүй ажиллагаа алдагдах	Аммиакийн шүүний агуулахад агааржуулалтын системийг тогтмол шалгах, эвдрэл, гэмтэл гарсан үед засварлах	Агуулах тус бүр	500,000.00	8 сард	13,000,000.00	Агуулахын хашааг засаж сайжруулан, будсан.
3	Химийн бодисын буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис алдагдах агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх, галын аюул гарах	Химийн бодис, материалын хадгалалтын нөхцөлийн стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллах. Химийн бодисыг хадгалахдаа ХАЛМ-д заасны дагуу хадгалах.	Агуулах тус бүр	50,000.00	6 сард	-	ХАЛМ-д заасны дагуу хадгалах горим мөрдөж байна.
Усан орчин							
4	Химийн бодис буруу хадгалалтаас үүдэн химийн бодис их хэмжээгээр алдагдсан тохиолдол гүний усыг бохирдуулж болзошгүй.	Химийн бодис, материалын хадгалалтын нөхцөлийн стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллах.	Агуулахын талбай, хашаа				Стандартыг нарийн баримталж уурших, халах, тэлэх нөхцөлөөс бүрэн сэргийлж ажиллаж байна.
Хөрсөн бүрхэвч, газрын гадарга							

5	Хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хог хаягдлыг журмын дагуу хадгалж гэрээний дагуу тээвэрлүүлэх	Аюултай хог хаягдал	3,500,000.00	8 сард		Хог хаягдалын менежметед тусгав
6		Хог хаягдлыг журмын дагуу хадгалж гэрээний дагуу тээвэрлүүлэх	Энгийн хог хаягдал	300,000.00	6 сард		Хог хаягдалын менежметед тусгав
7	Хөрсний бохирдол үүсэх	Орчны хог хаягдлыг цэвэрлэх, шарилж устгах	Агуулахын хашаан доторх талбай	4,000,000.00	6,7,8 сард		Хог хаягдалын менежметед тусгав
Ургамлан нөмрөг							
8	Химийн бодис тээвэрлэх	Налайх дүүргийн цэцэрлэгжүүлэлтэд хандивлах		500,000.00	9 сард		Ногоон байгууламжийн тайланд тусгав.
9	зөөх ачиж буулгах үед хүн машины хөдөлгөө ургамлан нөмрөг талхлагдах	Олон салаа зам гаргахгүй байх, тогтсон маршрутаар тээврийн хэрэгслийг зорчуулах	Агуулахын ойр орчмын талбай				
				НИЙТ ЗАРДАЛ 15,596,000.00 ₮			

1.2 Ногоон байгууламжийн тайлан

Төслийн нийт эзэмшлийн талбайн 20 хувиас багагүй талбайд олон наст ургамал тарьж, зүлэгжүүлэх, мод тарих ажлыг мэргэжлийн байгууллагын тусламжтайгаар хийж гүйцэтгэх шаардлагатай гэж тусгагдсан боловч онцгой объект тул ургамал өвс ургуулж болохгүй учир дүүргийнхээ Цэцэрлэгжүүлэлтийн санд 500,000.00 төгрөгийн хандив өгсөн. Мөн хашааны гадна хойд хэсэгт 500ш бут суулгав.

Хүснэгт 3. Ногоон байгууламжийн тайлан

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Нийт зардал ₮	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж
1	2	3	4	5
Дүүргийн цэцэрлэгжүүлэх, ногоон байгууламжид	Хандив өгөх	Мод тарих	500,000.00	2024 онд
НИЙТ ЗАРДАЛ 500,000.00₮				

1.3 Хог хаягдлын менежментийн тайлан

Төслийн талбайд ажилчид байрлахгүй бөгөөд зөвхөн харуул хамгаалалтын ажилчид ээлжээр ажиллах юм. Химийн бодис зөөвөрлөх ачиж буулгах явцад түр ажилчид тухай бүрд нь ирж ажиллах бөгөөд ахуйн хог хаягдал маш бага хэмжээтэйгээр үүсэнэ. Налайх дүүргийн тохижилт үйлчилгээний төвд ахуйн хог хаягдлын төлбөрөө тушааж харин зарим тохиолдолд химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарах ба энэ төрлийн хог хаягдлыг Налайх дүүргийн 3-р хороонд байрлах Элемент ХХК-л шилжүүлэн устгуулав.

Хог хаягдлын сөрөг нөлөөлөл болон түүний хэмжээг бууруулах менежментийн хүрээнд 2024 онд 3,740,000.00 төгрөг зарцуулсан.

Хүснэгт 4. Хог хаягдлын менежментийн тайлан

Хог хаягдлын ангилал	Хийгдэх ажил	Хамрах хүрээ	Нийт зардал ₮	Тайлбар
1	2	3	4	5
Ахуйн	Хог хаягдлыг ангилан ялгаж аль болох богино хугацаанд төслийн талбайгаас тогтмол зайлуулж байх.	Агуулахын талбай	240,000.00	Налайх дүүргийн Тохижилт үйлчилгээтэй гэрээгээ шинэчлэн байгуулсан
	Хашааны шарилж цэвэрлэж, ачуулах	Хашаан дотор	9,000,000.00	Бартерийн үйлчилгээгээр шарилж устгуулсан.
Аюултай	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарсан тохиолдолд аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь түр хадгалан тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагад өгөх	Агуулахын талбай	3,500,000.00	Элемент ХХК-д аюултай хог хаягдлаа ачуулан устгуулсан.
НИЙТ ЗАРДАЛ 3,740,000.00 ₮				

1.4 Түүх соёлын өвийг хамгаалах тайлан

Төсөл хэрэгжих талбай орчимд аливаа түүх соёлын өв, дурсгалт олдвор хэмжигдээгүй бөгөөд хэрвээ барилгажилтын үеийн газар шорооны үед олдвор олдвол Соёлын өвийг хамгаалах хуулийн дагуу арга хэмжээ авах, олдворыг гэмтээхгүйгээр үйл ажиллагааг түр зогсоох шаардлагатай.

Газрын тухай хуулийн 34.11-т заасны дагуу Археологи, Плеонтологийн судалгааг мэрэгжлийн байгууллагуудаар хийлгэж 2023 онд дүгнэлт гаргуулсан.

Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	Үр дүн	Тайлбар
Археологийн хээрийн судалгааны тайлан	Илэрцгүй	ШУТИС, БУХС, Хүмүүнлэгийн ухааны салбар
Палеонтологийн нөөц баялгийн үнэлгээ	Илэрцгүй	МУШУА, Палеонтологийн хүрээлэнгээр хийж гүйцэтгүүлэв.

1.5 Осол, эрсдэлийн менежментийн тайлан

Хүснэгт 5. Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан

	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал	Тайлбар
	1	2	3	5	6
1	Аянга цахилгаан	Байгалийн гамшгийн үед авах арга хэмжээний зааварчилгааг мөрдүүлэх, мөн ус зайлуулах суваг шуудуу эвдэрсэн тохиолдолд засах, аянга цахилгааны газардуулах тоноглолуудын бүрэн бүтэн байдлыг шалгах	Агуулахын хашаанд аянга зайлуулагчид хэмжилт хийлгэх	450,000.00	ЗХ нэгдсэн лабораториар хэмжилт хийлгүүлсэн.
2	Гал түймэр	Гал гарсан тохиолдолд хэрэглэх галын иж бүрдлийн хугацааг шалгаж, сунгуулж байх	Дүгнэлт сунгуулах	-	Налайх дүүргийн ОБАлбанаас шалгалт хийж дүгнэлт сунгасан.
3	Үер	Төслийн эзэмшил талбайг хаврын шар ус, хур бороо элбэгтэй үед үерт автахас сэргийлж ус зайлуулах суваг хоолой, даланг технологийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх нь зүйтэй	Далан засах	6,000,000.00	Хашааны дотор далан, ус зайлуулах хоолой хийсэн
4	Агуулахад осол аваар гарах	Химийн бодис тээвэрлэх, ачиж буулгах ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр хангах	Ажилчид	1,144,000.00	Уран Икос ХХК-д захиалгаар ажлын хувцас хийлгэж, ажилчдад олгов
5	Химийн бодисын асгаралт	Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, асгаралт болсон тохиолдолд саармагжуулах хэрэгслийг байрлуулах. /элс хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг	Агуулахын талбай	850,000.00	
6	Аагуулахад осол гарах, химийн бодис тэсэрч дэлбэрэх галын аюул гарах эрсдэлтэй.	Ямар нэгэн байдлаар ажилчид химийн бодист хордсон тохиолдолд анхны тусламж үзүүлэх зорилгоор норсульфазол, риванол, фурацилины уусмал, стретоцид, синтомицины эмульс, пенциллин, новокайн, дикайн адреналин, вишневскийн болон нафталины тос зэрэг эм бэлдмэл, бусад тос, уусмалуудыг бэлтгэн ашиглахад бэлэн байлгах	Төслийн талбай дээр түр ажиллах ажилчид болон харуул хамгаалалт	88,000.00	Эмийн сан, болон анхны тусламжийн сав байрлуулсан.
НИЙТ ЗАРДАЛ			8,532,000.00 ₮		

1.6 Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан.

Хүснэгт 6. Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлан

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Зардлын дүн ₮	Огноо	Хариуцсан албан тушаалтан
1	Химийн бодис тээвэрлэх, ачиж, буулгах ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангах	2,073,000.00	2024 онд	Үйл ажиллагааны менежер
2	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ -нд хүргэн өгч байх		10 сард	Үйл ажиллагааны менежер
3	Налайх дүүргийн онцгой байдлын албанаас зохион байгуулсан галын тактикийн сургалт		10 сард	Үйл ажиллагааны менежер
4	Дорнод Монгол Эрдэс ХХК-тай харуул хамгаалалтын гэрээ байгуулан 24 цагийн хамгаалатын харуултай.		2024 онд	Үйл ажиллагааны менежер
5	Киломайн ХХК-аар гамшгийн эрсдлийн үнэлгээ хийлгүүлсэн.	7,000,000.00	05 сард	Гүйцэтгэх захирал
6	Энвайроментал Комплайнцаар Байгаль орчны аудит хийлгэв.	7,700,000.00	05 сард	Гүйцэтгэх захирал
НИЙТ ЗАРДАЛ 16,773,000.00 ₮				

2.1 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан

Хүснэгт 7. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Тайлбар
- Орчны тоосжилт (PM_{2.5}, PM₁₀ TSP) - Агаарын температур - Харьцангуй чийг - Агаар бохирдуулагч хий (SO₂, NO₂,) - Гадаад болон дотоод орчны дуу чимээ	Салхины зонхилох чиглэл болон эх үүсвэрүүдийн ойролцоо. Мөн агуулахын дотоод агаарын хэмжилтийг хийх	Жилд 1 удаа 2 цэгт хэмжилт хийх	БОХЗТЛабораториор байцаагч томилуулан шинжилгээ хийлгүүлэв.
Ялзмаг, урвалын орчин (pH), давсжилт, карбонат (CaCO ₃), хөдөлгөөнт кали (K ₂ O), хөдөлгөөнт фосфор (P ₂ O ₅), механик бүрэлдэхүүн	Агуулахын хашаан дотор химийн бодис буулгах талбайн ойр орчимд болон бусад шаардлагатай талбайд	Жилд 1 удаа дор хаяж 2 цэгт дээжлэлт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгнө.	
Хар тунгалаг (Pb), кадми (Cd), хром (Cr), цайр (Zn), никель (Ni), Мөнгөн ус (Hg), цианид натри, хүнцэл (As)			
НИЙТ ЗАРДАЛ		59,500.00₮	

2 ДҮГНЭЛТ

Очир Ундраа ХХК нь Нийслэлийн Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэрт байрлах “Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн” агуулахад 2018 оноос үйл ажиллагаа явуулж байна. 2024 оны байгаль орчны менежментийн зардалдаа **45,200,500.00 төгрөг** зарцуулсан. 2024 оны БОМТөлөвлөгөө хугацаандаа төлөвлөлтийн дагуу хийгдэж дууссан.

Хүснэгт 8. 2024 оны зарцуулалтын тайлан

№	Байгаль орчны менежментийн тайлан		Зарцуулсан дүн ₮
1	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	Сөрөг нөлөөллийг буруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	15,596,000.00
		Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөөний биелэлт	500,000.00
		Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	3,740,000.00
		Түүх, соёлын өвийг хамгаалах тайлан	0
		Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	8,532,000.00
		Удирдлага зохион байгуулалтын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	16,773,000.00
2	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний биелэлт	59,500.00
НИЙТ ЗАРДАЛ			45,200,500.00

СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУРУУЛАХ
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

АГУУЛАХ ТУС БҮРИЙН ТЭМДЭГ ТЭМДЭГЛЭГЭЭГ САЙЖРУУЛАВ.

НЭХЭМЖЛЭХ

ДДТД: 000006057284000240903000001349823
Нэхэмжлэгч:
ТТД: 6057284
НЭР: ГЭРЭЛТ ҮСЭГ
Хаяг: .....
Утас: .....
Э-Шуудан: jsaihan48@gmail.com
Банкны нэр: Хас банк
Банкны дансны дугаар: 5001692456

Хариуцагч:
ТТД: 2659603
НЭР: ОЧИР-УНДРАА
Хаяг: Монгол, Улаанбаатар, Сүхбаатар, 8-р хороо,
, их эзэн чингис хааны нэрэмжит талбай, 8/1-1701
Утас: 99112537
Гэрээний №: .....
Огноо: 2024-09-03
Төлбөр хийх хугацаа(Хоног): 0

Д/д	Бараа, ажил, үйлчилгээний нэр	Код	Хэмжих нэгж	Тоо, хэмжээ	Нэгжийн үнэ	Бүгд үнэ
1	фосфортой хэвлэл		ш	1	2,090,000.00	2,090,000.00
Бараа, ажил үйлчилгээний үнэ:						1,900,000.00
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар:						190,000.00
Нийслэл хотын албан татвар:						0.00
Нийт дүн:						2,090,000.00

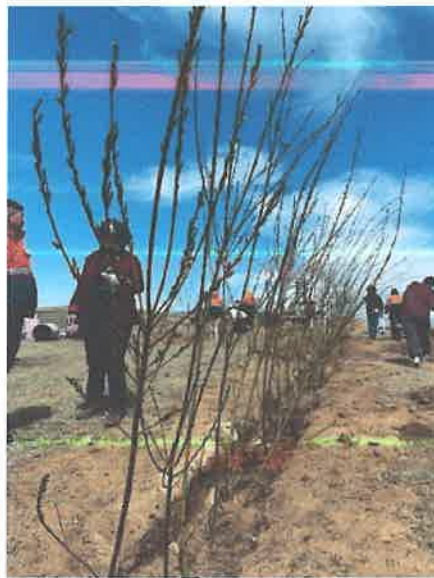
Мөнгөн дүн: Хоёр сая ерэн мянган төгрөг
(үсгээр)

(Тамга) Захирал:...../...../
Нягтлан бодогч:...../...../

НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

НОГООН БАЙГУУЛАМЖ, ХАНДИВ ТУСЛАМЖ

2024 онд Очир ундраа ХХК нь Налайх дүүргийн цэцэрлэгжүүлэх, ногоон байгууламжид 400 мянган төгрөгийн хандив тусламж үзүүлсэн. Мөн жил бүр байгаль орчин, ногоон байгууламжаа хамгаалахын тулд бүх ажилтнуудаа хамруулан мод тарих өдөрлөг зохион байгуулдаг. 2024 оны 4 сард Налайх дүүргийн нутагт Нарс, Гацуур, Хуайс нийт 350 мод тарьсан.

Хүснэгтийн лавлах дугаар: S2756401202409053

Татсан огноо: 2024-12-16 16:01

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	5779019168	500,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН	Гүйлгээний утга 2659603 МОННЫ СУУЛГАЦ, НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ЦЭ	
	Хүлээн авагчийн банк ХААН ТӨВ БАНК	Гүйлгээний огноо 2024-09-05	

Бүү эрх хуулиар хамгаалагдсан © Голomtбанк ХК

ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

ELEMENT LLC

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАЛЫН АКТ

Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, шатаах, устгах төвлөрсөн байгууламж

Хаяг: НД, 3-р хороо Бүс нуур 12610 гудамж 77 тоот

Утас: 7707-3790, 7717-3131

2024 оны 10 сарын 23 өдөр

Актын дугаар: 24/200

Улаанбаатар хот

Аюултай хог хаягдал үүсгэгч: **ОЧИР УНДРАА ХХК**

Устгалд оруулсан аюултай хог хаягдлын жагсаалт

№	Хаягдлын нэр, төрөл	Хэмжээ	Нэгж ш	Аюулын ангилал
1	Аммиакийн шүүний уут, шуудай	2350кг	ш	Хортой
Нийт		2350кг	ш	-

Устгасан аргачлал:

Дээрхи 2350кг аммиакийн шүүний уут, шуудай аюултай хог хаягдлыг "Элемент" ХХК-ийн аюултай хог хаягдал хүлээн авах, устгах комисс хүлээн авч зориулалтын шатаах зууханд 1200°C-т бүрэн шатааж хаягдал үнсийг ландфиллдэж устгав.

Жич: Устгалд орсон бодисын нэр төрлийн жагсаалт хавсаргав.

Устгал хийсэн

Химийн мэргэжилтэн

Акт хүлээн авсан

Т. Монгол

ХОГ ХАЯГДЛЫГ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГЭРЭЭ

2024 оны 09 сарын 04-ны өдөр

№ОУ-ХА-2024.09.03

Налайх дүүрэг

Иргэн, ААНБ-ын нэр	Очир Ундраа ХХК
Регистрийн дугаар	2659603
Үйл ажиллагаа явуулж буй объектын оноосон нэр:	Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулах
Үйл ажиллагааны чиглэл	Гадаад худалдаа
Иргэн, ААНБ-ын хаяг	Монгол Улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүргийн 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэрийн 17 давхарт
ААНБ-ын холбогдох утас	75757979
Газар зүйн хязгаарлалт	Налайх дүүргийн 3 дугаар хороо
Данс 5749062084	Хаан банк
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн төрөл	Ахуйн хог, хаягдал
Төлбөрийн нөхцөл	Урьдчилсан төлбөр 100%
Гэрээний хугацаа	1 жил 2024-9-4 2025-9-4

Энэхүү гэрээ нь Монгол Улсын хог хаягдлын тухай (шинэчлэсэн найруулга) хууль, Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх харилцааг зохицуулах, аж ахуйн нэгж байгууллага, ХХЭрхлэгч нэг бүрийн үүрэг хариуцлагыг тодорхойлж дүгнэх, Эрүүл ахуйн тухай хууль, Нийслэлийн ИТХ-ийн Тэргүүлэгчдийн 2009 оны 63-р тогтоолоор батлагдсан “Хот тохижилт, цэвэрлэгээний талаар албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн дагаж мөрдөх журам”, “Журамд өөрчлөлт оруулах тухай” Нийслэлийн ИТХ-ийн 2012 оны 61-р тогтоол, Налайх дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 19/04 дугаар тогтоол болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн баримтална.

Нэг талаас Налайх дүүргийн Тохижилт Үйлчилгээ ОНӨААТҮГ /цаашид “хог хаягдал тээвэрлэгч” гэх/ нөгөө талаас Очир Ундраа ХХК-ийг төлөөлж /цаашид “Хог хаягдал “тээвэрлүүлэгч” гэх Үйл ажиллагааны менежер ажилтай Даваачимбуу овогтой Туяацэцэг нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү гэрээ нь Налайх дүүргийн 3-р хорооны нийтийн эзэмшлийн зам талбай, айл өрх, аж ахуй нэгж байгууллагын хог хаягдлыг цуглуулж, ачиж тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэгт хүргэж хариуцсан бүсийг хог хаягдалгүй цэвэр байлгахад оршино.

1.2. Энэхүү гэрээнд зохицуулагдаагүй харилцааг Монгол Улсын “Иргэний хууль” Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.

1.3. Их цэвэрлэгээ болон бусад хог хаягдлыг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх чиглэлээр хороо болон бусад төрийн байгууллагатай хамтран ажиллана.

ХОЁР. ХОГ ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

2.1. Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх чиглэл хуваарийг тогтоож дүүргийн Засаг даргын орлогчоор баталж мөрдүүлнэ.

2.2. Хог хаягдлыг зориулалтын битүүмжлэлтэй ажилгүй ажиллагааны шаардлага хангасан тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэнэ.

2.3. Хог хаягдлыг тээвэрлэх тээврийн хэрэгслийн жолооч, ачигч нар нь зохих сургалтад хамрагдах аюулгүй ажиллагааны шаардалга хангаж ажиллана.

2.4. Хог хаягдлыг цуглуулах тээвэрлэх үед унах, асгарах, хийсэхээс сэргийлэх арга хэмжээ авна.

2.5. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэхдээ үйлчилгээний хөлс авч үйлчилнэ.

2.6. Хог хаягдлын тухай хууль, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад акт болон энэхүү гэрээний 3.3, 3.8 дахь заалтын хэрэгжилтэд хяналт тавьж хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд шаардлага хүргүүлнэ.

ГУРАВ. ХОГ ТЭЭВЭРЛҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

3.1. Хог тээврийн үйлчилгээний гэрээний төсөлтэй танилцаж, хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3-д заасны дагуу гэрээ байгуулах

3.2. Хог хаягдлын тухай хууль түүнтэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад акт болон энэ гэрээний 2.2-2.6 дахь заалтын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд шаардалага тавих эрхтэй.

3.3. Хог хаягдлыг ангилах, ачих цуглуулах технологид нийцсэн, галд тэсвэртэй материалаар хийгдсэн, хог хаягдал салхиар тархах, хур тунадасны ус хуримтлагдах, шүүрэл ялгарахаас сэргийлсэн хогийн савтай байх ба хогийн саванд жилд 1 удаа холбогдох тусгай зөвшөөрөл бүхий иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагаар ариутгал хийлгэж, ариутгад хийлгэсэн талаар тээвэрлэг байгууллага болон мэргэжлийн холбогдох байгууллагад мэдэгдэх.

3.4. Хог хаягдлын талаарх сургалтад хамрагдах

3.5. Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх эрх аваагүй аж ахуй нэгж, байгууллагаас хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх үйлчилгээ авахыг хориглоно.

3.6. Хог хаягдлыг зориулалтын хогийн сав болон цэгээс хүлээлгэн өгөх ба авах хуваарийн дагуу ачих үед саадгүй тээвэрлэх нөхцлийг бүрдүүлнэ. Хөлдүү болон нурам үүссэн хогийг захиалагч өөрөө хариуцаж савлаж, унтрааж, хогийн сав болон орчноос бүрэн суллаж ачихад бэлтгэнэ.

3.7. Хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болон тохиолдолд үйл ажиллагаа явуулах хугацааг урьдчилан мэдэгдэж хуваарьт өөрчлөлт оруулах хүсэлтийг бичгээр гарган нягтлан бодогчид өгнө.

3.8. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад шилжүүлнэ.

ДӨРӨВ. ТӨЛБӨР ТООЦОО

4.1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай (шинэчлэсэн найруулга)” хуулийн 41 дүгээр зүйлийг үндэслэн хог хаягдал гарганы төлбөрийг Налайх дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 19/04 дугаар тогтоолоор батлагдсан төлбөрийн хэмжээгээр 240,000.00 төгрөгийг Хаан банк 5749062084 тоот дансанд аж ахуй нэгжийн нэр, утасны дугаар, хаягийг бичиж хугацаанд бүрэн төлнө.

4.2. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг тээвэрлэх үйлчилгээний хөлс нь хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжид хамаарахгүй. Үйлчилгээний хөлсийг гэрээгээр тохиролцсоны дагуу төлнө.

ТАВ. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

5.1. Гэрээ нь 2024 оны 09 сарын 03 өдрөөс 2025 оны 09 сарын 03 өдөр хүртэл 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

5.2. Холбогдох байгууллагууд үйл ажиллагаагаа бүр мөсөн зогсоосон нь нотлогдсон тохиолдолд уг гэрээг дуугавар болсонд тооцно.

ЗУРГАА. ТАЛУУДЫН ХАРИУЦЛАГА

6.1. Талууд гэрээний биелэлтийг хагас бүтэн жилээр дүгнэж, цаашид илүү үр дүнтэй хамтран ажиллах боломжийг тодорхойлж тооцоо нийлнэ.

6.2. Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй эсвэл зохих ёсоор биелүүлээгүй бол Хог хаягдлын тухай хууль болон Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээнэ.

ДОЛОО. ДАВТАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

7.1. Энэхүү гэрээг гүйцэтгэх нөлөөлөх давтагдашгүй хүчин зүйлийн нөхцөл / үер ус, газар хөдлөлт, гал түймэр, нийтийг хамарсан үймээн самуун гэх мэт онц байдлын нөхцлүүд / үүсэн тохиолдолд талууд гэрээний үүргээсээ татгалзах эрхтэй ба гэрээний талууд учирсан хохирлыг төлөхийг шаардах эрхгүй.

НАЙМ. МАРГААН ШИЙДВЭРЛЭХ ЖУРАМ

8.1. Энэхүү гэрээтэй холбоотой аливаа маргааныг талууд зөвшилцлийн замаар шийдвэрлэх бөгөөд шийдвэрлэх боломжгүй тохиолдолд шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ЕС. БУСАД

9.1. Талууд энэхүү гэрээнд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно.

9.2. Талууд гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно. Гэрээний нэмэлт өөрчлөлт нь зөвхөн бичгээр хийгдэж талууд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно. Гэрээний нэмэлт өөрчлөлт нь талуудын эрх тэгш байдал болон гэрээний чөлөөт байдлын зарчим дээр харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хийгдэнэ.

9.3. Энэхүү гэрээ нь Монгол хэлээр 2 ижил хувь хийгдэх бөгөөд нэг хувийг иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, нөгөө хувийг Налайх Төхижилт Үйлчилгээ ОНӨААТҮГ тус тус хадгална.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Тээвэрлэгчийг төлөөлж:

Налайх “Төхижилт Үйлчилгээ”

ОНӨААТҮГ-ыг ..... ажилтай

Тээвэрлүүэгчийг төлөөлж”

Очир Ундраа ХХК-ийн Үйл ажиллагааны
менежер Д.Туяацэцэг /

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 239624456

Татсан огноо: 2024-09-02 13:47

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	1165117377	246,810.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИРУНДРАА	Хүлээн авагчийн нэр ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР	Гүйлгээний утга 1240111158698;80001057119003;2659603;80001 057119003;99069799	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2024-02-19	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.

ТУҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТАЙЛАН

**ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ПАЛЕОНТОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН**

**ПАЛЕОНТОЛОГИЙН НӨӨЦ БАЯЛГИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(УЛААНБААТАР ХОТ НАЛАЙХ ДҮҮРЭГ)**

Захиалагч:

“ОЧИР УНДРАА” ХХК

Гүйцэтгэгч:

Палеонтологийн Хүрээлэн

Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академи

Улаанбаатар хот 2023 он

Бүртгэлийн дугаар .....

Нууцын зэрэглэл: ...

Гэрээний дугаар: ...

Шинжлэх ухаан технологийн их сургууль
Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль
Хүмүүнлэгийн ухааны салбар

**УЛААНБААТАР ХОТЫН НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НУТАГ ДАХЬ
“ОЧИР-УНДРАА” ХХК-ИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БАРИЛГЫН
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТАЛБАЙ**

Археологийн авран хамгаалах хайгуул судалгааны тайлан

Төслийн гүйцэтгэгч:

Л.Эрдэнэболд – ШУТИС-ийн БУХС-ийн
Хүмүүнлэгийн салбарын ахлах багш

Г.Ариунболд – ШУТИС-ийн БУХС-ийн
Хүмүүнлэгийн салбарын туслах багш

Захиалагч байгууллага:

“Очир-Ундраа” ХХК

Тайлан өмчлөгч:

ШУТИС, БУХС, Хүмүүнлэгийн салбар
Монгол улс 13381, Улаанбаатар-49,
Доржийн гудамж, Ш/х 313
ШУТИС-ийн Ү байр, 137 тоот
Утас: 458151, 99057229
И-хаяг: erdenebold@must.edu.mn

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ
БИЗНЕСИЙН УДИРДЛАГА ХҮМҮҮНЛЭГИЙН СУРГУУЛЬ
ХҮМҮҮНЛЭГИЙН УХААНЫ САЛБАР

Албан хэрэгцээнд

АРХЕОЛОГИЙН ХЭЭРИЙН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

/АВРАН ХАМГААЛАХ ХАЙГУУЛ СУДАЛГАА/

МАЛТЛАГА ХИЙСЭН ГАЗАР: УЛААНБААТАР, НАЛАЙХ ДҮҮРЭГ

МАЛТЛАГЫН ТАЛБАЙН НЭР: ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН БАРИЛГА /000323073/

ЗАХИАЛАГЧ БАЙГУУЛЛАГА: ОЧИР-УНДРАА ХХК

ГҮЙЦЭТГЭГЧ БАЙГУУЛЛАГА: ШУТИС, БУХС, ХҮМҮҮНЛЭГИЙН САЛБАР

ГҮЙЦЭТГЭГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН АЛБАН ЁСНЫ ХАЯГ:

ШУТИС-ийн Ү БАЙР, 1-Р ДАВХАР, 2-Р ХОРОО,

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРЭГ, ИХ ТОЙРУУ, Ш/Х 313.

УЛААНБААТАР, МОНГОЛ УЛС

УЛААНБААТАР 2023

“ОЧИР УНДРАА” ХХК-д

ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ПАЛЕОНТОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
С.Данзангийн гудамж 3/1, Утас/Факс: (976 11) 32 58 35,
И-мэйл: tsogtmondin@gmail.com

2023.06.13 № Т/29

танай _____-ны № _____-т

Палеонтологийн хайгуул,
судалгааны ажлын дүгнэлт

Монгол Улсын “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн тавдугаар бүлгийн 27 дугаар зүйлийн 8-т заасны дагуу 2023 оны 06-р сард манай байгууллага “Очир Ундраа” ХХК-тай “Ажил гүйцэтгэх гэрээ” байгуулан Улаанбаатар хот, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт орших “Химийн бодис, пиротехник”-ын агуулах, нэгж талбарын 1261600462 дугаар бүхий 12990,0м², /1,299га/ талбайд палеонтологийн олдворт нөлөөлөх, нөлөөллийн үнэлгээний ажлыг эрдэм шинжилгээний ажилтан Л.Уранбилэг /Ph.D./, С.Пүрэвсүрэн /M.Sc./ нарын бүрэлдэхүүнтэй баг гүйцэтгэлээ.

Судалгааны талбайд доод цэрдийн элсэнцэр агуулсан бор, бор саарал өнгийн шавар тархсан байна. Монгол орны төв ба өмнөд хэсэгт тархалттай доод цэрдийн хурдас чулуулаг нь эрт цагийн амьтан ургамлын чулуужсан үлдэгдэл нэлээд агуулсан байдаг онцлогтой. Палеонтологийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнд танай компанийн эзэмшил бүхий “Химийн бодис, пиротехник”-ын агуулахын зориулалтаар ашиглаж буй газарт макро түвшний гадаргуугийн судалгаагаар эртний амьтан ургамлын үлдвэр илрээгүй болно.

Талбайд тархсан уг доод цэрдийн хурдас нь чулуулгийн гарш илэрцгүй, тодорхой үелэлгүй тул палеонтологийн олдворыг илрүүлэх боломжгүй юм. Эрт цагийн амьтан ургамлын үлдвэр нь хөрс хуулалт хийх, ямар нэгэн байгууламж барих, ухалт хийх зэрэг танай компанийн цаашдын үйл ажиллагааны явцад гадаргуугаас доош янз бүрийн гүнээс илрэх магадлалтай. Иймд, цаашид газар шорооны болон барилга байгууламжийн ажлыг гүйцэтгэх, байшингийн гүнзгий суурь ухах, ойр орчмын газраас нь чулуу, хайрга, элс олборлох зэрэг үйл ажиллагаа явуулах тохиолдолд тухайн газраас эртний амьтан, ургамлын байж болох үлдвэр илэрсэн тохиолдолд ажлаа түр зогсоож, ШУА-ийн Палеонтологийн хүрээлэнд хандаж, “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн дагуу авран хамгаалах малтлага хийлгэх ажил зохион байгуулахыг санал болгож байна.

Танай компани үйл ажиллагаандаа Монголын нутаг дэвсгэрт мөрдөгдөж буй хууль захирамжийг хүндлэн сахиж, төрийн болон бусад холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай нягт уялдаатай хамтарч ажиллаж байгаа нь сайшаалтай хэрэг билээ.

ЗАХИРАЛ, ДОКТОР

Х.ЦОГТБААТАР

40

2023000202

Үйлдвэрлэл барилгын зориулалттай “Химийн бодис, поритехник”-ийн агуулах, нэгж талбарын 1261600462 дугаар бүхий 12990,0м² /1,299га / талбайн (Улаанбаатар хот, Налайх дүүрэг, 3-р хороо) палеонтологийн нөөц баялгийн үнэлгээ

Гэрээний дугаар:
г/23-24

Захиалагч:
“Очир Ундраа” ХХК
Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо,
Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв.

Гүйцэтгэгч:
“Палеонтологийн хүрээлэн”
Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академи
Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
4-р хороо, С.Данзангийн гудамж 3/1

Л.Уранбилэг, ЭША, доктор, Судалгааны багийн ахлагч, палеонтологич

С.Пүрэвсүрэн, ЭШДэдА, магистр, Судалгааны багийн гишүүн

ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

ЗЭВСЭГТ ХҮЧНИЙ НЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

TL-02MNS
IOS/IEC 17025

БАЙГУУЛЛАГЫН НЭР: Оур уграл ХХК
АЯНГА ЗАЙЛУУЛАГЧ, ГАЗАРДУУЛГЫН
ЭСЭРГҮҮЦЭЛ ШАЛГАСАН ПРОТОКОЛ

№ 1002100020

2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдөр.

Нэг. Аянга зайлуулагч, газардуулга тус бүрийн эсэргүүцлийг UT-522,
UT-275 багажаар хэвийн нөхцөлд хэмжихэд:

№	Объектын нэр	Хэмжлийн утга	Тайлбар
1	Аянга зайлуулагч 1	4,3 ом	
2	- " - 2	4,0 ом	
3	- " - 3	8,0 ом	
4	- " - 4	5,0 ом	
5	- " - 5	4,5 ом	
6	- " - 6	1,7 ом	
7	- " - 7	2,0 ом	
8	- " - 8	1,3 ом	
9	- " - 9	4,2 ом	
10	Σ	2	

Хоёр. Объектын аянга зайлуулагч, газардуулгын байрлалын
бүдүүвчийг ард үз.

Гурав. Дүгнэлт

Хувийн

Шалгасан:

Улсын шалгагч:

Инженер:

Шалгалтанд орсон:

Хувийн

У.Алтандал

1912 С. Дам-Арслан /

1912 В. Дам-Арслан /

У. АЛТАНДАЛАХ

2653165

Огноог, байдал, ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
№154 дугаар тушаалын 2 дүгээр хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0005481

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "Оюу-Удгас" ХХК.

Хаяг: Налайх дүүргийн 5-р хороо

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: Химийн Бодис

Тусгай техникийн хэрэгсэлийн агуулга

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон
дохноллын систем, утга зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал тэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.

Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/

Олгосон 2023 он 12 сар 22 өдөр

Хүчинтэй хугацаа 2024 он 12 сар 22 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Налайх дүүргийн
дэргэ: Зурагдаа

Оймор, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
цолтой: Л.Ч.М.Т. Чиндам.

Дүгнэлт гаргасон:

Налайх дүүргийн

Оймор, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/

Гал түймрийн улсын хяналтын байдал: хошуу цолтой Л.Ч.М.Т. Чиндам.

Х/р Л.Ч.М.Т. Чиндам
/гэмтэт дарна/

Шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл

№	ШАЛГАХ ЧИГЛЭЛ	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН	СТАНДАРТ ДҮРЭМ НОРМЫН ШААРДЛАГА	ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ЭСЭХ
1.	Барилга байгууламжид байгаа гал унтраах болон галаас сэргийлэх тоног төхөөрөмж	Гал унтраах автомат тоног төхөөрөмж	—	—	—
		Галын дохиололын систем	—	—	—
		Утаа зайлуулах систем	Шийн	—	✓
		Аврах хэрэгсэл	—	—	—
2.	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Гал унтраагуур	Шийн	MNS 5566:2020	✓
		Галын баравч	Шийн	MNS 5566:2020	✓
		Бусад	—	—	—
3.	Галаас хамгаалах болон гал унтраах бодис материал	Гал унтраах усан хангамж	—	—	—
		Гал унтраах хөөс	—	—	—
		Галаас хамгаалах түрхлэг/ нэвчилгээ	—	—	—
4.	Бусад	Авралтын зам гарцын тэмдэг, тэмдэглэгээ	Шийн	MNS 5087.R 12.2.149.2015	✓
		Бусад	—	—	—

Шалгасан

Гал-түймрийн улсын хяналтын байцаагч

Холбоо

Цолтой

Монгол улс

Хүснэгтийн даврах дугаар: GB166104202412021

Татсан огноо: 2024-12-16 16:03

Шалгуулагчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн дан	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөн
1905003694 MNT200015001905003694	2205227313 MNT200015002205227313	13,876,600.00 MNT	Амжилттай
Шалгуулагчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ГАЛ-ИМПЕКС	Гүйлгээний утга 2659603 ГАЛЫН ХОР, САРАЙ	
	Хүлээн авагчийн банк Голомт банк	Гүйлгээний огноо 2024-12-02	

Бүт эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.

Хуулийн дэвсгэр дугаар: GD93037202412051

Татсан огноо: 2024-12-16 16:04

Шалгуурчигийн дэвсгэр дугаар	Хуульч агаачийн дэвс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	1410010916 MN210015001410010916	1,250,000.00 MNT	Амжилттай

Шалгуурчигийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хуульч агаачийн нэр ӨНӨРБАЯН ХАЙРХАН ХХК	Гүйлгээний утга 2659603 ӨВЛИЙН АЖЛЫН ХУВЦАС 5Ц
	Хуульч агаачийн банк Голомт банк	Гүйлгээний огноо 2024-12-05

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан © Голомтбанк ХК

№	Ажилтны нэр	Албан тушаал	Олголтын зориулалт	Нэр төрөл, тоо хэмжээ	Олгосон огноо	Хүлээлгэж өгсөн ажилтны гарын үсэг	Хүлээж авсан ажилтны гарын үсэг
31.	Э.Уянга	нэгжмийн	норм.	згүны гүнжил 39 раз хар	2024.05 архивчээр	Б.Эмнэ	Э.Уянга
32.	Т.Арсланбаатар	мөхөөр	норм саям	Босолдор 52 раз	2024.05	Б.Эмнэ	Т.Арсланбаатар
33.	С.Дамбаа	норм	норм саям	Босолдор 48 раз	2024.05	Б.Эмнэ	С.Дамбаа
34.	Б.Пунцаг	норм	норм саям	Босолдор 52 раз	2024.05	Б.Эмнэ	Б.Пунцаг
35.	Б.Пунцаг	норм	норм саям	Босолдор 52 раз	2024.05	Б.Эмнэ	Б.Пунцаг
36.	Т.Монхзуул	норм	норм	згүны гүнжил 40 раз хар	2024.05 архивчээр	Б.Эмнэ	Т.Монхзуул
37.	Ч.Амгалан	норм	норм саям	Босолдор 50 раз	2024.05	Б.Эмнэ	Ч.Амгалан
38.	О.Оюун	норм	норм	згүны гүнжил 37 раз хар	2024.05 архивчээр	Б.Эмнэ	О.Оюун
39.	С.Дамбаа	норм	норм	згүны гүнжил 40 раз хар	2024.05 архивчээр	Б.Эмнэ	С.Дамбаа
40.	Ц.Батхандог	норм	норм саям	Босолдор 50 раз	2024.05	Б.Эмнэ	Ц.Батхандог

№	Ажилтны нэр	Албан тушаал	Зориулалт	Нэр төрөл, хэмжээ	Олгосон огноо	Хүлээлгэж өгсөн ажилтны гарын үсэг	Хүлээж авсан ажилтны гарын үсэг
41	Амтанинхал	мессеж	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
42	Вас дорж	ХАБ.	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
43	Амтанинхал	инженер	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
44	Масаржав	инженер	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
45	Номинсгал	нэвэр	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
46	Санзорол	дарга	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
47	Шувуундорж	мэргэжилтэн	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
48	Диагност	мэргэжилтэн	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
49	Номинсгал	инженер	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
50	Амардорж	мэргэжилтэн	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
51	Орлогшил	үргэлж статистик	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.
52	Оюунбил	нэвэр	норм	зүүн хослол десанг нэгөөн	2024 VIII/1	В.ТМ	У.М.Б.

№	Ажилтны нэр	Албан тушаал	Зориулалт	Нэр төрөл, хэмжээ	Олгосон огноо	Хүлээлгэж өгсөн ажилтны гарын үсэг	Хүлээж авсан ажилтны гарын үсэг
53	Уянга.	нэгтгэл	норм.	зүни цагш хар саяан могоон	III/1, 2024	В.ТМ	Зүни
54	Мамандар	нэрв	норм	зүни цагш хар саяан могоон	III/1, 2024	В.ТМ	Маманд.
55	Монхзүл	захирагч	норм	зүни цагш хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Монхзүл.
56	Пунжагзүл.	менеджер	норм.	зүни цагш хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Пунжагзүл.
57	Ариундам	менеджер	норм	зүни цагш хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Ариундам
58	Дундаатар.	дунда.	норм.	зүни цагш хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Дундаатар.
59	Зундрагч	менеджер	норм	зүни цагш хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Зундрагч
60	Ухиа.	нэгтгэл.	норм.	ОУ нэх хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Ухиа.
61	Баясгаль	нэгтгэл.	норм.	ОУ нэх хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Баясгаль
62	Аманжаргал	менеджер	норм.	ОУ нэх хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Аманжаргал
63	Номингол	нэрв	норм	ОУ нэх хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Номингол
64	Пунжагзүл	менеджер	норм.	ОУ нэх хар саяан	III/1, 2024	В.ТМ	Пунжагзүл

[illegible]

УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН
АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

СУРГАЛТАД ХАМРАГДСАН АЛБАН ХААГЧДЫН НЭР

"МЭРЭ" ХХК

байгууллагын ажилтан, албан хаагчдын нэр

2024 оны 11 дүгээр сарын 01-ны өдөр

д/д	Байгууллагын нэр	Албан хаагчдын нэрс	Гарын үсэг	Тайлбар
1	МЭРЭ	С. Тогбогд	С. Тогбогд	ЛАБЭРА
2		О. Даш нутам	О. Даш	Т.Т.О
3		Ц. Мөнхчигэл	Ц. Мөнхчигэл	Т.Т.О
4		П. Мөнхтүвш	П. Мөнхтүвш	сүргэл Т.Т.О
5		Д. Энхтүвш	Д. Энхтүвш	сүргэл
6		М. Мөнхтүвш	М. Мөнхтүвш	Т.Т.О
7		Б. Талчигэл	Б. Талчигэл	Т.Т.О
8		М. Мөнх	М. Мөнх	Т.Т.О
9		Г. Энхтүвш	Г. Энхтүвш	Т.Т.О
10		Д. Чингир	Д. Чингир	Т.Т.О
11		Т. Бэлэн баярлах	Т. Бэлэн баярлах	
12		О. Даш нутам	О. Даш	Т.Т.О
13		С. Тогбогд	С. Тогбогд	Т.Т.О
14		Б. Баттүвш	Б. Баттүвш	Т.Т.О
15		Ц. Баярчигэл	Ц. Баярчигэл	Т.Т.О
16	МЭРЭ ХХК	Б. Талчигэл-Ойр	Б. Талчигэл	Т.Х.А
17		Б. Талчигэл	Б. Талчигэл	настөр
18	МЭРЭ ХХК	М. Аюул	М. Аюул	Т.Т.О
19	МЭРЭ ХХК	Д. Талчигэл	Д. Талчигэл	настөр
20	МЭРЭ ХХК	Б. Баттүвш	Б. Баттүвш	Ж. Мөнхтүвш
21	Ойр Эндрээ ХХК	П. Нямжаргал	П. Нямжаргал	
22	Ойр Эндрээ ХХК	Х. Айтсүмбэр	Х. Айтсүмбэр	У. Холбоо
23	Ойр Эндрээ ХХК	С. Энхтүвш	С. Энхтүвш	
24	Ойр Эндрээ ХХК	Б. Талчигэл	Б. Талчигэл	
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				

ЗАХИАЛАГЧ: ОЧИР УНДРАА ХХК
ГҮЙЦЭТГЭГЧ: КИЛО МАЙН ХХК

“ОЧИР УНДРАА” ХХК-ийн ХИМИЙН БОДИС, ПИРОТЕХНИКИЙН ХЭРЭГСЛИЙН АГУУЛАХЫН ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ БҮХИЙ “КИЛО МАЙН” ХХК

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Ж.УУГАНБАЯР
/Магистр, Уул уурхайн
ашиглалтын инженер, Мэргэшсэн
инженер/

МЭРГЭЖИЛТНҮҮД:

С.БОЛД
/Магистр, Уул уурхайн
ашиглалтын инженер, Зөвлөх
инженер/

Д.ПҮРЭВСҮРЭН
/Магистр, үнэлгээний
мэргэжилтэн/

Ж.НЯМДОРЖ
/Магистр, үнэлгээний
мэргэжилтэн/

Б.БАТЧИМЭГ
/Магистр, үнэлгээний
мэргэжилтэн/

Хаяг: Монгол улс, Улаанбаатар хот, СБД 8-р хороо, А.Амарын гудамж,
Интер оффис – 301 тоот
Утас: 88887816, 99038232, 75110077
И-Мэйл: info.kilomine@gmail.com
Вэб сайт: www.kilomine.mn

**“ОЧИР УНДРАА” ХХК-ИЙН УЛААНБААТАР ХОТЫН
НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НУТАГТ БАЙРЛАХ
ХИМИЙН БОДИС, ПИРОТЕХНИКИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
АГУУЛАХЫН ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ**

Байршил: Улаанбаатар хот Налайх дүүрэг, 3-р хороо

УЛААНБААТАР ХОТ
2024 ОНЫ 3 ДУГААР САР

АУДИТЫН ТАЙЛАНГИЙН №	БОЛОВСРУУЛСАН ОГНОО
EAR2024/06	2024.05.15
ЗАХИАЛАГЧ БАЙГУУЛЛАГА	ЗАХИАЛАГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ХАЯГ
Очир ундраа ХХК	
АУДИТ ХИЙХ ТӨСӨЛ	АУДИТ ХИЙХ БАЙГУУЛЛАГЫН ХАЯГ
ОЧИР УНДРАА ХХК -ийн “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төсөл	Улаанбаатар хотын Налайх дүүрэг
АУДИТЫН ТӨРӨЛ	АУДИТЫН ХАМРАХ ХҮРЭЭ:
Байгаль орчны нийцлийн аудит	Байгаль орчны хууль тогтоомж болон БОННУ-ний хэрэгжилтийн биелэлт
АУДИТЫН ХЯЗГААРЛАХ ХҮРЭЭ	АУДИТЫН ШАЛГУУР
БО-ноос бусад хууль тогтоомж	Байгаль орчны багц хууль, журмууд болон БОННУ-ний заалтууд
АУДИТ ХИЙСЭН ХУГАЦАА:	ӨМНӨХ АУДИТ ХИЙСЭН ХУГАЦАА
2024 оны 05-р сарын 09-15-ний өдөр	2 дахь

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт үйл ажиллагаа явуулдаг “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн үйл ажиллагаанд “Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль” –ийн 10¹ дугаар зүйлд заасны дагуу Байгаль орчны багц хуулиуд тэдгээрт нийцүүлэн гаргасан журам, тогтоол, байгаль орчны стандартуудын заалтуудын хэрэгжилтийн нийцлийн аудитыг 2024 оны 05-р сарын 09-15-ны өдрүүдийн хооронд хийж гүйцэтгэв.

Тус байгаль орчны аудитыг төслийн БОННУ болон бусад БО-ны баримт бичгүүдийн хяналт, төслийн талбай дээрх шалгалт, холбогдох ажилтнуудтай хийсэн ярилцлага болон цуглуулсан баримт нотолгооны дээр үндэслэн аудитын дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах зэрэг үндсэн үйл ажиллагааны дагуу хийв.

ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт үйл ажиллагаа явуулдаг “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төсөл хэрэгжээд тодорхой хугацаа өнгөрч байгаа бөгөөд Байгаль орчны хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажилд хэрхэн анхаарал хандуулж ажилладаг болохоо шалгуулахаар байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг 2 дахь удаагаа хийлгэж байгаа нь байгаль орчны асуудалд ач холбогдол өгч байгааг илэрхийлэх сайшаалтай явдал юм. Төслийн үйл ажиллагаанууд нь хууль эрх зүйн хувьд нийт 231 зүйл заалтаас хамаарал бүхий 133 зүйл заалтын хэрэгжилтийг шалгахад нийцлийн 127 заалт буюу 95.5%, тодорхойгүй 4 заалт буюу 3.0%, үл нийцэл 2 заалт буюу 1.5 % байлаа. Энэхүү үзүүлэлт нь анхны аудитын үр дүнд илэрсэн үл нийцлүүдийг арилгаж үйл ажиллагаагаа хуулийн хүрээнд явуулж байгааг илэрхийлэх сайн үр дүн юм.

Үл тохиролд орсон заалт нь хэрэгжүүлэх зайлшгүй шаардлагатай бөгөөд химийн бодисын аюулгүй ажиллагааны дотоод журмыг боловсруулсан боловч орон нутгийн эрүүл ахуйн болон байгаль орчны байцаагчаар хянуулаагүй, аюултай хог хаягдлын бүртгэл, тайлан байхгүй зэрэг зүйлс байгааг анхаарч ажиллахыг зөвлөө.

Аудитын хугацаанд үйлчлүүлэгч байгууллагын холбогдох ажилтнууд дэмжин хамтран ажилласан бөгөөд ямар нэгэн саад тотгор, хөндлөнгөөс нөлөөлөх байдал гараагүй болно.

Гарын үсэг:

Б.Энхбаяр, Ахлах аудитор

Огноо: 2024.05.15

ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“GREEN LAB”
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2024.10.16-31

Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: “Хан Гэрэл Экологи” ХХК

Холбоо барих дугаар: 99975685

Дээж авсан газар: Улаанбаатар хот НД-ийн 3-хороо “Очир Ундраа” ХХК Химийн бодис, перотехник хэрэгсэлийн агуулах төсөл Авто зогсоол

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн /MNS3310:1991/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн см	pH	Давс, %	ЦДЧ	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	24/8795	Хөрс-3	0-20	6.94	0.09	.112	0.00	3.81	14.2	5.8	2.4	21

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1.0-0.25	0.25-0.06	0.06-0.01	0.01-0.006	0.006-0.001	<0.001	<0.01
1	24/8795	Хөрс-3	0-20	5.8	20.6	30.6	7.7	18.5	16.7	42.9

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Cd /Кадми/	Cr /Хром/	Ni /Никель/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cu /Зэс/
1	24/8795	Хөрс-3	0-20	-	10.9	32.6	25.5	47.6	18.8
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.5	100.0	100.0	70.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.0	60.0	60.0	50.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

Жич: Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч:

/С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч

/Г.Ганчимэг /M.Sc /

"GREEN LAB "
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2024.10.16-31

Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: "Хан Гэрэл Экологи" ХХК

Холбоо барих дугаар: 99975685

Дээж авсан газар: Улаанбаатар хот НД-ийн 3-хороо "Очир Ундраа" ХХК Химийн бодис, перотехник хэрэгсэлийн агуулах төсөл Агуулахын хажууд

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1.0-0.25	0.25-0.06	0.06-0.01	0.01-0.006	0.006-0.001	<0.001	<0.01
1	24/8794	Хөрс-2	0-20	32.0	28.1	19.1	6.1	7.8	6.9	20.8

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Cd /Кадми/	Cr /Хром/	Ni /Никель/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cu /Зэс/
1	24/8794	Хөрс-2	0-20	-	16.4	32.5	14.4	65.9	15.7
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.5	100.0	100.0	70.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.0	60.0	60.0	50.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

Жич: Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиран олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч:

/С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч

Г.Ганчимэг /M.Sc /

"GREEN LAB "
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2024.10.16-31

Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: "Хан Гэрэл Экологи" ХХК

Холбоо барих дугаар: 99975685

Дээж авсан газар: Улаанбаатар хот НД-ийн 3-хороо "Очир Ундраа" ХХК Химийн бодис, перотехник хэрэгсэлийн агуулах төсөл Хашаанд эрүүл газар

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн / MNS3310:1991/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн см	pH	Давс, %	ЦДЧ	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	24/8793	Хөрс-1	0-20	8.15	0.04	0.070	0.00	4.41	16.2	7.2	2.9	42

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1.0-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	24/8793	Хөрс-1	0-20	5.8	33.5	28.0	6.4	17.0	9.3	32.7

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Cd /Кадми/	Cr /Хром/	Ni /Никель/	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cu /Зэс/
1	24/8793	Хөрс-1	0-20	-	32.1	15.4	32.6	55.8	20.9
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.5	100.0	100.0	70.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.0	60.0	60.0	50.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5860:2019/					

Жич: Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч:

/С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч

Г.Ганчимэг /M.Sc /

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818

E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/A-306
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Очир Ундраа" ХХК
Сорьцын авсан хүний нэр, албан тушаал : Д. Сувд агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 1 агаар, 1 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо : 2024.10.22
Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар хот Налайх дүүрэг 3-р хороо
Химийн бодисны агуулах
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
MNS 5002:2000, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо : 2024.10.28
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
				мг/м³			ДБА
1	Гадна талбай	X/22	14:10	0.016	0.029	0.347	40
Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016, Хүлцэх агууламж (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан:

Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Э.Оюунтуяа

Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй

ХҮЛЭЭЖ АВАХ ЗАГВАР

А.Тухай жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

Д.Дэд бүтцийн төслийн тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

- 1.Төслийн хэрэгжүүлэгчийн нэр: "Очир Ундраа" ХХК
2. Үйл ажиллагааны чиглэл: Химийн бодисын агуулах төсөл
- 3.Төслийн байршил: Налайх дүүрэг 3 дугаар хороо
- 4.Огноо: 2024 он. ~~12~~ сарын ~~26~~ өдөр

[illegible]

ОЧИР УНДРАА ХХК-ИЙН “ХИМИЙН БОДИС
ПИРОТЕХНИКИЙН” АГУУЛАХЫН 2025
ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТАЙЛАН

АГУУЛГА

ОРШИЛ.....	1
1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
1.1. Төслийн нэр	2
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж байгууллага	2
1.3. Төслийн байршил, хэрэгжих орчны тойм зураг	2
1.4. Төслийн зорилго	3
1.5. Төслийн үйл ажиллагаа	3
1.6. Химийн бодис тээвэрлэлт	5
1.7. Төслийн талбайн үндсэн байгууламжууд	6
1.7.1. Аммонийн нитратын агуулах.....	7
1.7.2. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах.....	8
1.7.3. Химийн бодисын агуулах	9
1.7.4. Харуул хамгаалалт	9
1.7.5. Аянга зайлуулагч	9
1.8. Хог хаягдлын менежмент	10
2. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ.....	11
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	12
4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	13
4.1 Гол зорилт	13
4.2 Хамрах хүрээ	13
5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 2025 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨСӨВ	14

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1. Төслийн булангийн цэгийн координат	2
Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалагдах химийн бодисууд	3
Хүснэгт 3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний дүгнэлт	12

ЗУРАГ

Зураг 1. Агуулахын байршил	2
Зураг 2. Агуулахад химийн бодисыг байршуулах схем зураг	5
Зураг 3. Пиротехникийн хэрэгслийн хураалт	5
Зураг 4. Агуулахын хашаа болон үерийн уснаас хамгаалах сувгийн зураг	6
Зураг 5. Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын палан зураг	6
Зураг 6. Химийн бодисын агуулах	7
Зураг 7. Анхны тусламжийн өрөө	7
Зураг 8. Хувцас солих болон зааварчилгаа өгөх өрөө	7
Зураг 9. Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг	8
Зураг 10. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын схем зураг	8
Зураг 11. Химийн бодисын агуулахын схем зураг	9
Зураг 12. Төслийн талбайн барилга байгууламж болон аянга зайлуулагчид	9
Зураг 13. Гал унтраах багаж хэрэгсэл	10

ОРШИЛ

Очир Ундраа ХХК нь 2000 онд анх уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн импорт, худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байсан. 2002 оноос эхлэн БНХАУ-аас пиротехникийн хэрэгсэл, төрөл бүрийн салют импортлон худалдаалах ажлыг эрхлэн явуулж байгаа бөгөөд эдүгээ агуулахдаа өргөтгөл хийж олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг оруулж ирэн нэр төрөл, тоо хэмжээг өргөжүүлэх үйл ажиллагаагаа эхлүүлээд байна.

Очир Ундраа ХХК-ийн “Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн үйл ажиллагаанд БОАЖЯ-ны 2023.06.08 ны өдрийн 12/3202 тоот ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтэд заасны дагуу энэхүү байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг Баялаг эко ХХК боловсруулсан.

Төслийн БОННУ-ний төлөвлөгөөг БОНХ-ийн сайдын 2014 оны 4 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А117 тоот тушаалын 2-р хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх аргачлал”, БОМТ-ын төлөвлөгөөг БОАЖ-ын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам дагуу боловсруулав. Химийн эрсдэлийн үнэлгээг А-50/378/656 тоот тушаалын 2 дугаар хавсралт “Химийн хорт болон аюултай бодисын эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал”-ын дагуу хийж гүйцэтгэлээ.

“Химийн бодис, пиротехникийн агуулах” төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн хүрээнд төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тогтоож, тэдгээр сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ, химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээ, болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх арга хэмжээ зэргийг төлөвлөн, цаашид Очир Ундраа ХХК-ийн байгаль орчныг хамгаалах талаар авч хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн 2025 оны төлөвлөгөөг боловсруулан, холбогдох зардлуудыг тусгав.

1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл

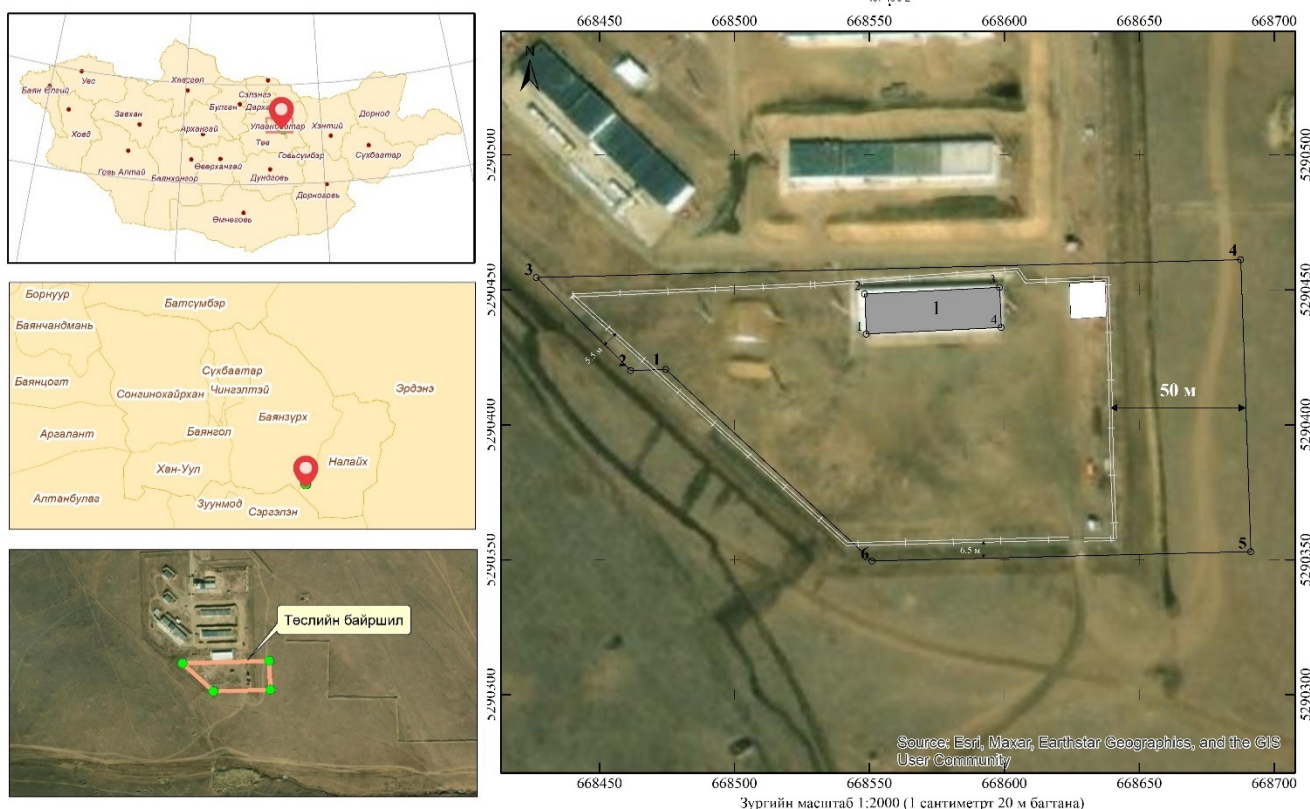
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж байгууллага

- Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр: Очир Ундраа ХХК
- Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011122089
- Регистрийн дугаар: 2659603
- Хаяг: УБ хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв, 17 давхарт
- Утас: +976-75757979, +976-11- 326466

1.3. Төслийн байршил, хэрэгжих орчны тойм зураг

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах нь Налайх дүүргээс 5 км зайд, Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрладаг. 2.119 га үйлдвэрийн зориулалттай газар үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Төслийн талбайн булангийн цэгүүдийг Хүснэгт 1-т, байршлын зургийг **Error! Reference source not found.** т харуулав.

Зураг 1. Агуулахын байршил

Хүснэгт 1. Төслийн булангийн цэгийн координат

№	X	Y	H
1	668474.610	5290420.460	1526.150
2	668461.612	5290420.080	1526.070
3	668426.646	5290454.558	1528.310
4	668687.595	5290461.110	1534.470
5	668691.400	5290353.070	1528.740
6	668551.070	5290349.540	1528.650

1.4. Төслийн зорилго

Очир Ундраа ХХК нь Олон улсын жишигт нийцсэн химийн бодисуудыг МЕРА ХХК, Бүтээгч ХХК, Эрдэнэт уулын баяжуулах үйлдвэр, Бор Өндрийн уулын баяжуулах үйлдвэр, Шивээ Овоо ХК, Багануур ХК, Оюу Толгой ХХК зэрэг Монгол улсын томоохон уурхай, компаниудад нийлүүлэн, химийн бодис, түүхий эдээр хангах, Шинэ жил, Улсын баяр наадам зэрэг томоохон шоу цэнгүүнд пиротехникийн үйлчилгээ үзүүлэх, хадгалах зорилготой үйл ажиллагаагаа явуулдаг байна.

1.5. Төслийн үйл ажиллагаа

Агуулахад хадгалдаг химийн бодисуудыг ОХУ-ийн “Кемерово Азот”, “Ангарскийн Азот үйлдвэр” /СДС Азот/, “Мелеузын бордооны үйлдвэр”, “Аммоний үйлдвэр”Хятад улсын Shandong Guanghe Trading Co.Ltd., Shijia Zhuang Xinlongwet Chemical Co.,Ltd, Shijiazhuang Xinlonggwei Chemical Co.,Ltd компаниудтай гэрээ байгуулан импортлон оруулж ирдэг ба бодисын төрөл тоо хэмжээгээ нэмэгдүүлэн 46 төрлийн бодисуудыг хадгалахаар төлөвлөөд байна.

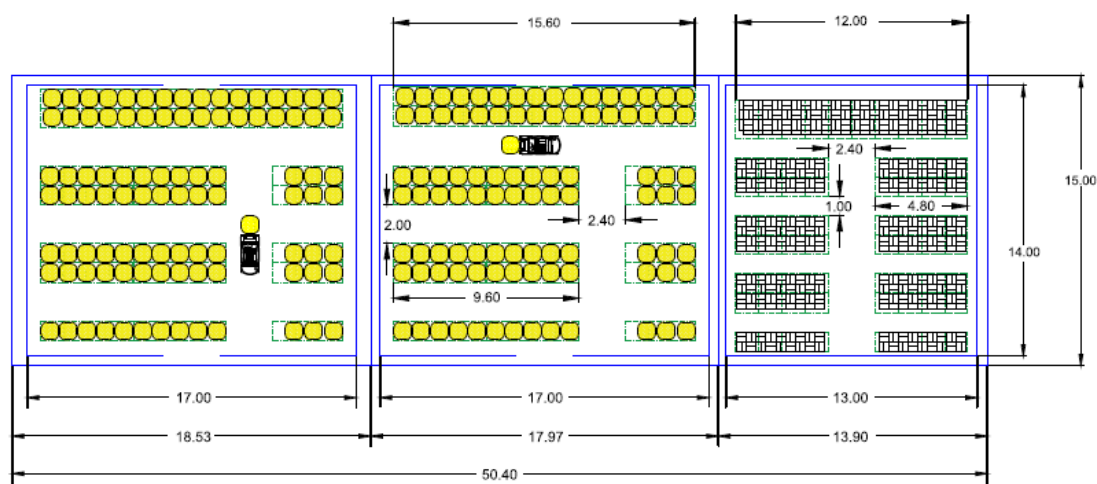
Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалагдах химийн бодисууд

№	Олон улсын нэршил	Монгол нэр	Химийн томъёо	CAS дугаар	Хэмжээ, 5 жилд /тн/
1	Аммонийн нитрат	Ammonium nitrate	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	10 000
2	Аммонийн нитрат,сүвэрхэг	Ammonium nitrate, porous	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	20 000
3	Натрийн нитрит	Sodium nitrite	NaNO ₂	7632-00-0	40
4	Эмульгатор	Emulgator			140
5	Хөнгөн цагааны нунтаг	Aluminum powder	Al	7429-90-5	40
6	Мочевин	Urea	CN ₄ N ₂ O	57-13-6	200
7	Теомочевин	Thiourea	CN ₄ N ₂ S	62-56-6	120
8	Натрийн нитрат	Sodium nitrate	NaNO ₃	7631-99-4	300
9	Цууны хүчил	Acetic acid	CH ₃ COOH	64-19-7	60
10	Этиленгликоль	Ethylene glycol	C ₂ H ₆ O ₂	107-21-1	240
11	Давсны хүчил	Hydrochloric acid	HCL	7647-01-0	500
12	Парафин	Paraphine			500
13	Натрийн гипохлорит	Sodium hypochlorite	NaClO	7681-52-9	220
14	Хүхэрт натри	Sodium sulphide	Na ₂ S	1313-82-2	3 000
15	Шингэн шил	Sodium metasilicate	Na ₂ SiO ₃	6834-92-0	240
16	Хүхрийн хүчил	Sulphuric acid	H ₂ SO ₄	7664-93-9	200
17	Нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NPK			5 000
18	Аммофоска	Amofoska		8011-76-5	5 000
19	Поликарбоксилат	Polycarboxylate superplasticizer		9084-06-4	1 000
20	Хөргөлтийн шингэн	Antifreeze			3 000

21	Тос тосолгооны материал	lubricating oil			15 000
22	Шүвтрийн шүү	Ammonium Nitrate	NH ₄ NO ₃	6484-52-2	10 000
23	Нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NPK	N; P ₂ O ₅ ; K ₂ O	Нийлмэл бодис	6 000
24	Фосфорын бордоо	Superphosphate	Ca(H ₂ PO ₄) ₂	1314-56-3	7 000
25	Шүвтэр	Urea	CO(NH ₂) ₂	57-16-6	8 000
26	Аммонийн фосфат	Diammonium Phosphate /DAP/	(NH ₄) ₂ PO ₄	7783-28-0	3 000
27	Моно аммонийн фосфат	Monoammonium Phosphate	NH ₄ H ₂ PO ₄	0007722-76-1	4 000
28	Азот, фосфорын нийлмэл бордоо	Complex fertilizer-NP	N; P ₂ O ₅	Нийлмэл бодис	1 000
29	Диаммофоска	Diammonium Phosphate /DAP/	N; K ₂ O; P ₂ O ₅	7783-28-0	2 000
30	Калийн бордоо	Potassium chloride	KCl	7447-40-7	3 000
31	Алмазис, ВГД	Metsulfuron-methyl	C ₁₄ H ₁₅ N ₅ O ₆ S	74223-64-6	1 000
32	Глифосат	Glyphosate	C ₃ H ₈ NO ₅ P	1071-83-6	1 000
33	Фаскорд КЭ	α-Cypermethrin	C ₂₂ H ₁₉ CL ₂ NO ₃	67375-30-8	1 000
34	Каратэ, МКС	Cyhalothrin	C ₂₃ H ₁₉ CL F ₃ NO ₃	91465-08-6	1 000
35	Табу, ВСК	Imidacloprid	C ₉ H ₁₀ CLN ₅ O ₂	138261-41-3	1 000
36	Тебу 60, МЭ	Tebuconazole	C ₁₆ H ₂₂ CLN ₃ O	107534-96-3	1 000
37	Метамил МЦ	Metalaxyl	C ₁₅ H ₂₁ NO ₄	57837-19-1	1 000
38	Пумасупер	Fenoxaprop-P-ethyl	C ₁₈ H ₁₆ ClNO ₅	71283-80-2	10 000
39	Фротер	Frother; oreprep		Нийлмэл бодис	10 000
40	Аэрофин	Aerophine 3422		Нийлмэл бодис	10 000
41	Аэрофин	Aerophine 3418A		Нийлмэл бодис	10 000
42	Флокулент	Flocculent;SNF;an934		Нийлмэл бодис	10 000
43	Ингибитор	Inhibitor;corrosion mild steel		Нийлмэл бодис	10 000
44	Антисклант	Antiscalant; govigurv; GX#ASI-311		Нийлмэл бодис	10 000
45	Ингибитор	Inhibitor;corrosion yellow metal		Нийлмэл бодис	10 000
46	Титанийн нийлмэл нунтаг	Composite titanium powder		7440-32-6	1 000

Химийн бодисын агуулахад бодис бүрийн шинж чанарыг харгалзан өөр, өөр өрөөнд доорх зурагт үзүүлсний дагуу эгнүүлэн хадгалах юм.

Зураг 2. Агуулахад химийн бодисыг байршуулах схем зураг

Таних тэмдэг

- Подон 120х100см
- Аммонийн нитрат /Биг баг 90х90х150см/
- Аммонийн нитрат /40 кг 50х20х25см/

Тайлбар

- Подон Бигбаг-н агуулахад 83 ширхэг, шуудайтай агуулахад 76 ширхэг
- Бигбаг нэг агуулахад 97 ширхэг /82,450 кг*2=164,900 кг/
- Шуудай /40 кг/ нэг агуулахад 4912 ширхэг /196,480 кг, 8 давхарлаж өрнө/
- Нийт 242 ширхэг подон
- 361,380 кг аммонийн нитрат

Зураг 3. Пиротехникийн хэрэгслийн хураалт

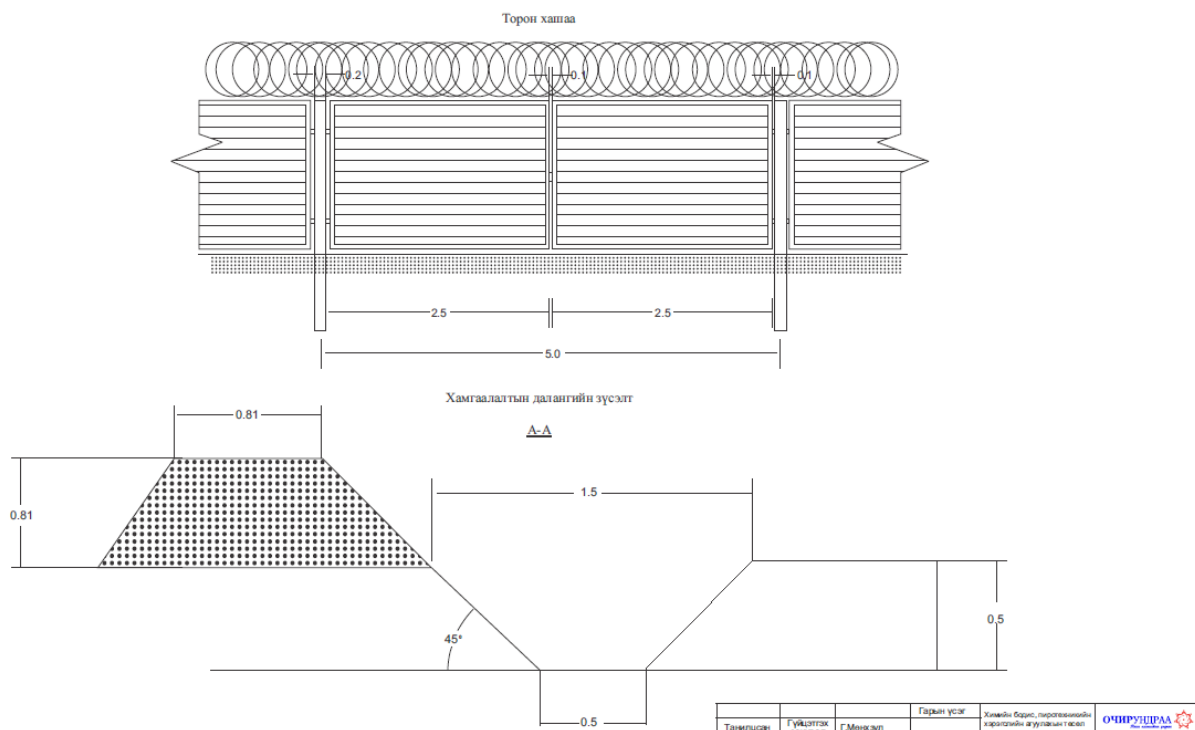
1.6. Химийн бодис тээвэрлэлт

Очир Ундраа ХХК нь химийн бодис пиротехникийн хэрэгслийг Эрээн-Замын-Үүд, Хиагт-Алтанбулагийн авто зам, Сүхбаатар-Наушкийн төмөр замын боомтуудаар химийн бодисуудаа импортолдог. Гаалийн бүрдүүлэлт хийсний дараа ачаа тээврийн Огоот ХХК-аар тээвэрлүүлэн агуулахад хүргүүлдэг байна. Огоот ХХК- тай №Г-21-003 дугаартай “Ачаа тээвэрлэлт үйлчилгээ үзүүлэх болон хамтын ажиллагаа”-ны гэрээ” байгуулан хамтран ажилладаг. Тус компани нь “Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн тээвэрлэлтийн үед мөрдөх аюулгүй ажиллагааны журам”-аар зөвшөөрөл авсан тээврийн хэрэгслээр аммиакийн шүү, химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслүүдээ тээвэрлэн хүргэдэг. Гэрээ, тээврийн хэрэгслүүдийн зөвшөөрлийг хавсралтаар оруулав.

1.7. Төслийн талбайн үндсэн байгууламжууд

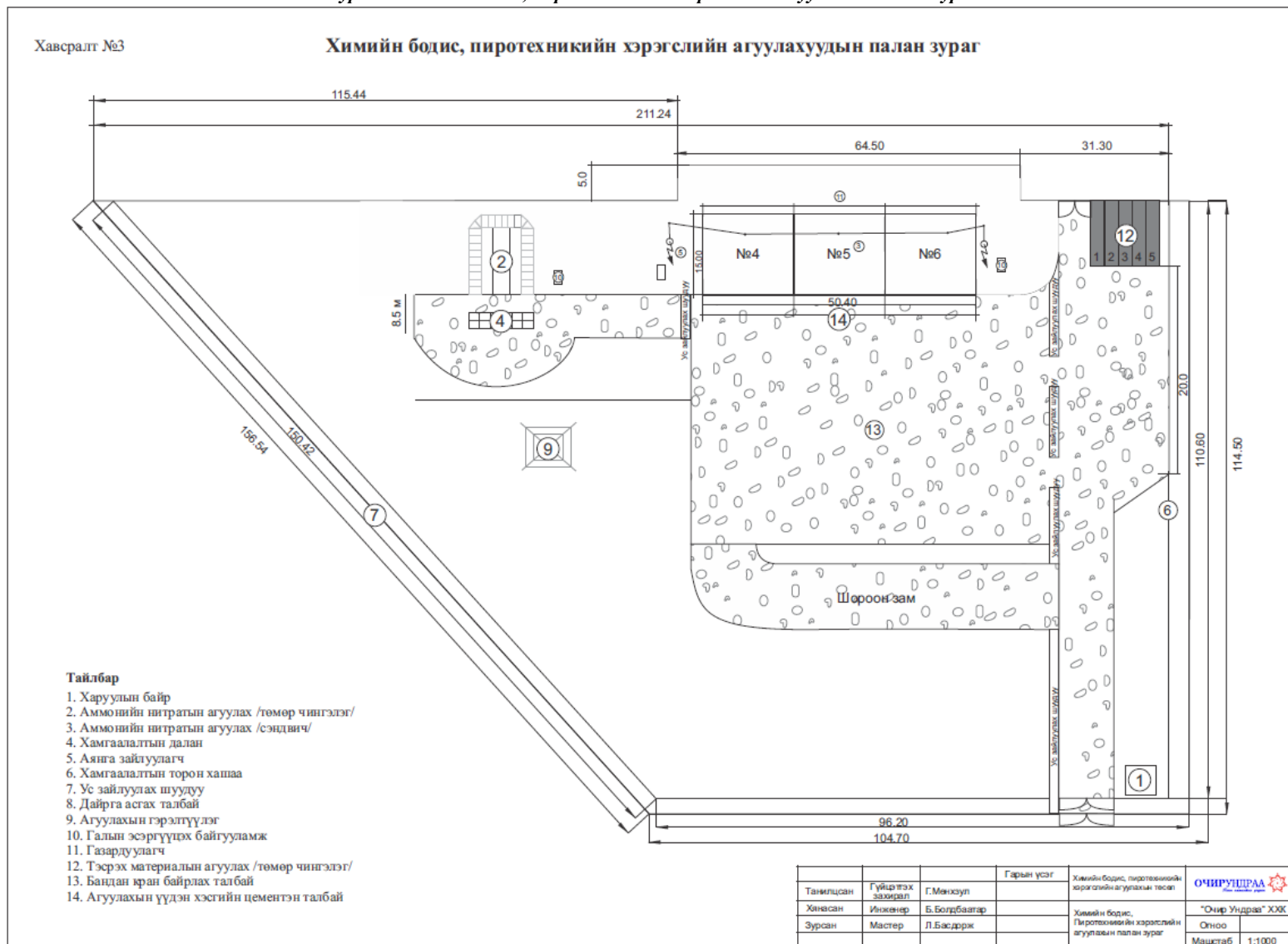
Төслийн хашаа нь хойд талаараа МЕРА ХХК-ийн хашаатай залгаа, баруун, зүүн, урд талаараа 2 метрийн өндөртэй торон хашаа барьж байгуулсан. Торон хашааны гадуур 50 метрийн радиуст “Хориотой бүс” анхааруулах тэмдэг тавьсан. Эргэн тойрны дэвсгэр газарт хашаанаасаа 5 метрийн зайд 0.5 метрээс багагүй гүнтэй үер ус ба гал түймрээс хамгаалах шуудуу татсан байна. Зүүн урд талаасаа орох хаалгатай ба хаалганаас зүүн урагш 200 м газарт “Цугларах цэг” байршуулсан байна.

Зураг 4.. Агуулахын хашаа болон үерийн уснаас хамгаалах сүвгийн зураг

Зураг 5.Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын палан зураг

Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл нь барилга байгууламжийн хувьд аммонийн нитратын агуулах, пиротехникийн хэрэгслийн агуулах, химийн бодисын агуулах гэсэн 3 үндсэн агуулахын барилгаас бүрдэнэ. Дотроо анхны тусламжийн өрөө, зааварчилгаа өгөх, хувцас солих өрөөг тохижуулсан байна.

Зураг 6. Химийн бодисын агуулах

Зураг 7. Анхны тусламжийн өрөө

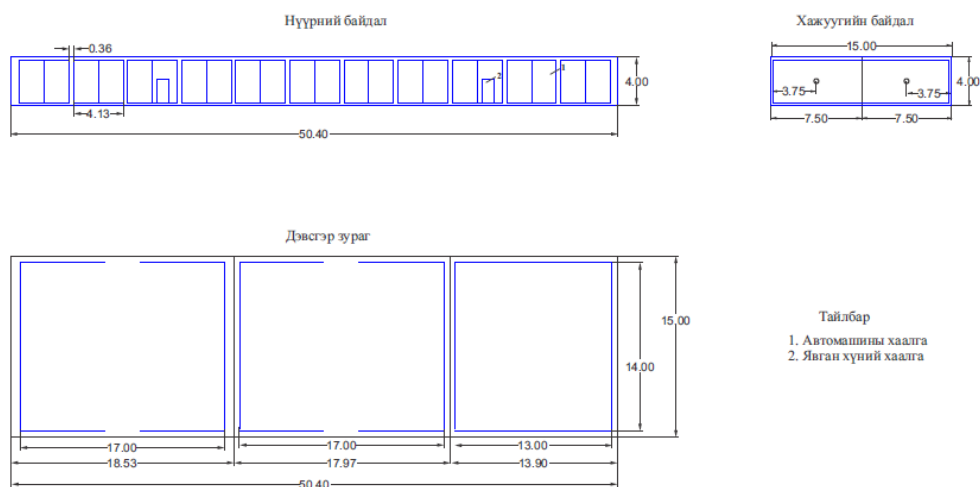
Зураг 8. Хувцас солих болон зааварчилгаа өгөх өрөө

1.7.1. Аммонийн нитратын агуулах

Аммонийн нитратын агуулах нь 50.4 м урт, 15 м өргөн, 4 м өндөр, 750 м.кв талбайтай, 400 тн багтаамжтай төмөр карказан сэндвичин барилга. 17х15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, нэг явган хаалгатай, 17х15 хэмжээтэй, автомашины дөрвөн том хаалгатай, 12х15 хэмжээтэй, автомашины гурван том хаалга, нэг явган хаалгатайгаар нийт гурван тасалгаатай баригдсан.

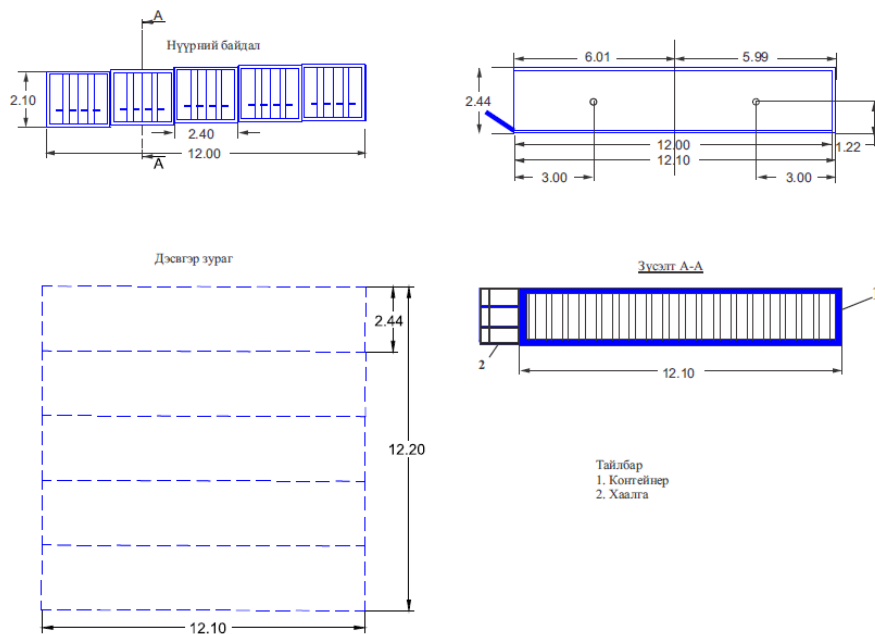
Зураг 9. Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг
Аммонийн нитратын агуулахын схем зураг

1.7.2. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах

Пиротехникийн хэрэгслийн агуулах нь 40 тн багтаамжтай 5 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулах байрлуулсан.

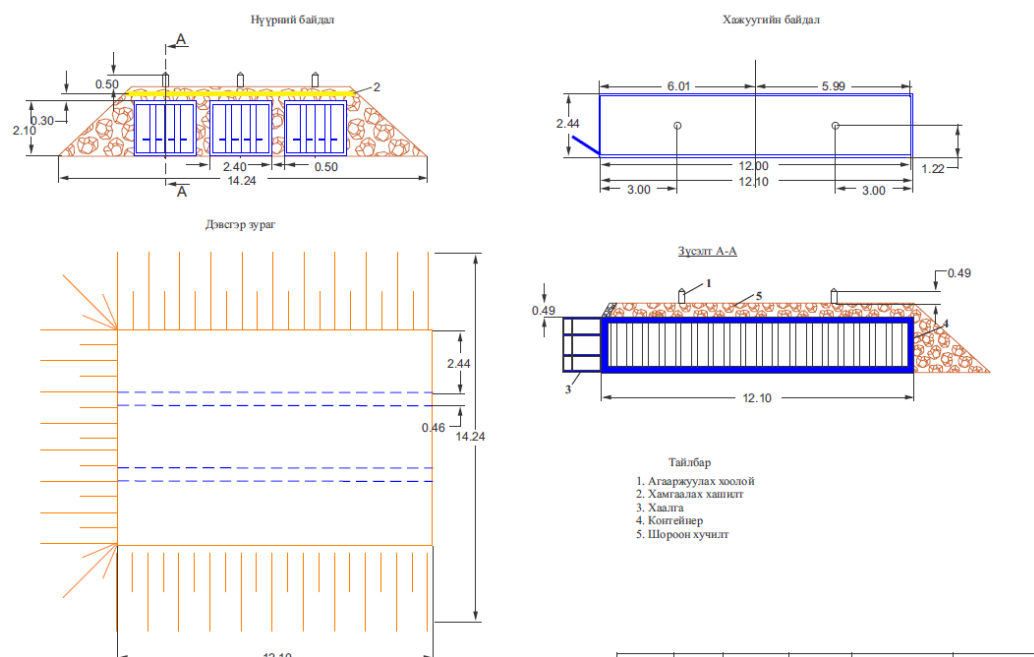
Зураг 10. Пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын схем зураг

1.7.3. Химийн бодисын агуулах

Химийн бодис хадгалах 40 тн багтаамжтай 3 ширхэг газрын дээрх чингэлэг агуулахуудыг зэрэгцүүлэн байрлуулсан байна.

Зураг 11.Химийн бодисын агуулахын схем зураг

1.7.4. Харуул хамгаалалт

Агуулахыг нийтэд нь хянах боломжтой шалган нэвтрүүлэх байр нь хашааны зүүн урд байрлах бөгөөд хамгаалалтын тусгай хэрэгсэл болон холбоогоор бүрэн хангагдсан гэрээт харуул хамгаалалтын албыг 24 цагаар ажиллуулдаг.

1.7.5. Аянга зайлуулагч

Нийт 4 аянга зайлуулагчтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын баруун талд 1 ширхэг аянга зайлуулагч байрлуулсан.

Зураг 12.Төслийн талбайн барилга байгууламж болон аянга зайлуулагчид

Гал эсэргүүцэх цэг: Нийт 4 галын сарайтай. Химийн бодисын агуулахын зүүн тал 1 ширхэг, Аммонийн нитратын агуулахын хоёр талд 2 ширхэг, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын зүүн урд талд 1 ширхэг галын сарай байрлуулсан.

Зураг 13. Гал унтгаах багаж хэрэгсэл

1.8. Хог хаягдлын менежмент

Төслийн талбайд ажилчид байрлахгүй бөгөөд харуул хамгаалалтын ажилчид болон химийн бодис ачиж зөөх ажилчид тухай бүрд ирж ажиллах бөгөөд ахуйн гаралтай хог хаягдал маш бага хэмжээтэй гарахаар байна. Үүнийг зэргэлдээ орших МЕРА ХХК-ийн ахуйн хог хаягдалтай нийлүүлэн хаядаг байна. Харин зарим тохиолдолд химийн бодисын сав баглаа боодлын хог хаягдал гарч болзошгүй учир энэ төрлийн хог хаягдлыг Төв аймгийн Сэргэлэн сумын I багийн нутаг, IV зөрлөгийн орчимд химийн хорт болон аюултай бодисын сав, баглаа боодол дахин боловсруулдаг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай химийн бодисын хаягдал, баглаа боодол шилжүүлэх гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.

2. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

1. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ӨНӨӨГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

Физик газар зүй: Очир Ундраа ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Химийн бодис пиротехникийн агуулах төсөл нь Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн 3-р хороонд байрлана. Төсөл хэрэгжих бүс болох Улаанбаатар хот нь Монгол орны физик газар зүйн мужлалаар Хангай Хэнтийн уулархаг их мужийн хэсэгт, тухайлбал Хэнтийн уулархаг мужийн баруун өмнөд шувтраг үзүүрт Туул голын өргөн хөндий, ай сав цутгал голуудын бэлчирт байрладаг.

Уур амьсгал: Улаанбаатар хот нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалын нөхцөл нь уулсын байрлал, тэдгээрийн хажуугийн зүг зовхисын байдал, хотгор гүдгэрийн ерөнхий төрхтэй уялдан хөрс, ургамлан нөмрөг, гадаргын ус, улирлын хөлдөлт гэсэлт, бичил уур амьсгал бүрэлдэн тогтох онцлог нөхцөлийг бүрдүүлдэг. Энэ нь ялангуяа уулсын ам хөндий, ах өвөр хажууд тодорхой ажиглагддаг. Уулсын ам хөндийнүүдээр урсах гол горхины ус нь ихэнх тохиолдолд адаг орчимдоо сэвсгэр хурдас доогуур шурган ордог боловч хур бороо элбэг үед түр зуур ил урсан Туул голд цутгадаг. Туул гол, түүний цутгал гол горхины үндсэн тэжээл нь зун, намрын хур борооны ус юм. Ийнхүү эх газрын эрс тэс уур амьсгалын нөлөөгөөр хур тунадас бага, жил хоногийн температурын ялгаа их бүс нутаг юм.

Хөрсөн бүрхэвч: Төсөл хэрэгжих Налайх дүүргийн нутаг нь байгалийн бүсийн хувьд ойт хээр бүсэд хамрагдана. Энэ дэд бүс нутагт Хар хүрэн хэв шинжийн хөрс зонхилон тархдаг байна. Мөн Хар шороон болон Аллювын хэв шинжийн хөрснүүд дагалдах байдлаар багахан талбайд тархдаг.

Амьтны аймаг: Амьтан, ургамлын аймгийн экосистемийн шинж төрх бүрэн алдагдаж, амьтны зүйлийн бүрдэл нь хот суурин, хүний ойр орчимд амьдардаг синантроп зүйлүүд суурьших болжээ. Улаанбаатар хотод амьтны аймгаас хамгийн өргөн тархсан цөөн зүйлийн шувуу, шавж, хөхтөн судалгаагаар тодорхойлогдсон байдаг. Тухайлбал шувуудын дотроос тоо толгойн хувьд оронгийн ба хээрийн бор шувуу, шаазгай, сохор элээ, хөх бор тагтаа, хар элээ, хөхтний дотроос дагуур зурам, хэргэлзий оготно, гэрийн хулгана, үлийн цагаан оготнууд байна.

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Байгаль орчин: Нийслэлийн Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаа болох химийн бодис хадгалалт, тээвэрлэлт, ачиж буулгах үйл ажиллагаанаас агаарын чанар, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг зэрэг байгалийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд шууд болон дам нөлөө үзүүлж болзошгүй байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг байгаль орчны бүрэлдэхүүн тус бүр дээр тооцсон ба нийт 11 сөрөг нөлөөллийг үзүүлэхээр байна. Үүнээс 1 буюу 9 % нь бага, 5 буюу 45.5 % нь дунд, 5 буюу 45.5% нь их гэсэн үнэлгээний зэрэгт хамаарагдаж байна. Үүнээс үзэхэд төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл нь дундаас их зэрэглэлд хамаарч байна.

Хүснэгт 3. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний дүгнэлт

Байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсэг	Нөлөөллийн үнэлгээ			Нийт
	Бага	Дунд	Их	
Агаарын чанар		1	2	3
Газрын доорх ус			1	1
Ургамлан нөмрөг		3		3
Хөрсөн бүрхэвч	1	1	2	4
Нийт (тоогоор)	1	5	5	11
Нийт (хувиар)	9%	45.5%	45.5%	100%

Хүний эрүүл мэнд: Химийн бодисын хадгалалт тээвэрлэлт, ачиж буулгах үйл ажиллагаанаас үүдэн тухайн үед ажиллах ажилчдын эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй. Ажилчдын эрүүл мэндэд учруулах нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зөвлөмж, аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмыг чанд даган мөрдөж, хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслийг бүрэн өмсөж хэвшсэнээр эрүүл мэндийн эрсдэлийг бууруулах, арилгах бүрэн боломжтой байна.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

4.1 Гол зорилт

Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг тогтмол хянах, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллах үүрэгтэй.

4.2 Хамрах хүрээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд Очир Ундраа ХХК-ийн Химийн бодис пиротехникийн агуулах төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах арга хэмжээ, шаардагдах хөрөнгө зардал, дагаж мөрдөх дүрэм журам, стандартуудыг нэгтгэн үзүүлсэн бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгч үйл ажиллагаа явуулж эхэлснээс хойш жил бүр энэхүү үнэлгээгээр тогтоогдсон гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд, тэдгээрийг арилгах бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг хянан үзэж, шинэчлэн сайжруулж байх шаардлагатай. Ингэхдээ байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдээс гарч буй үр дагавар, бодит байдалтай уялдуулан улам баяжуулж, сайжруулан мөрдлөг болгох хэрэгтэй. Төсөл хэрэгжүүлэгч тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг жил бүрийн 11 сарын 1-ний дотор Налайх дүүргийн ЗДТГ-т танилцуулан, 12 дугаар сард багтаан БОАЖЯ-д хүргүүлж дараа оны төлөвлөгөө болон түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, зардлын хэмжээг БОАЖЯ-аар батлуулах үүрэгтэй.

Энэхүү төлөвлөгөөг боловсруулахдаа байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоогдсон гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй байгалийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрээр авч үзэж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хугацаа, хөрөнгө зардлыг эхний таван жилээр тооцсон болно.

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 2025 ОНЫ ТАЙЛАН, ЗАРЦУУЛАЛТ

Зардлын хэлбэр	Хугацаа	Үнийн дүн
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН		
Агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний тайлан		
Агаарт ялгарах бохирдуулагч үнэрийг хүлцэх хэмжээнд байлгахын тулд агуулахын дотоод орчны агааржуулалтын системийг сайжруулан, агааржуулагчийг тухай бүр шалган тогтмол ажиллуулж байна.	5,6,9 сард	450,000
Агуулахын дотоод болон гадаад орчны агаарын чанарын хяналт шинжилгээг тогтмол явуулан цэвэрлэгээ хийж орчнийг цэвэрлэв.	тогтмол	
Хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний тайлан		
Түүхий эдийн агуулах тохижуулах, ил задгай талбайд хог ургамал байршуулахгүй байх		
ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН		
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Налайх дүүрэг болон 3-р хорооны удирдлагуудтай хамтран гэрээ байгуулан Монгол хөрс 4 улиралын хүлэмж ХХК-д 400,000 төгрөгийн мод бут худалдан авч өгсөн.	10 сард	400,000
Агуулахын дотоод орчныг тохижуулан сайжруулсан, дүүргийн заасан газар модны суулгац суулгав.	5 сард	
ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН		
Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдлоос үүдэн аюул, осол гарахаас байнга урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, агуулахын бүрэн бүтэн байдалд байнгын хяналт тавин 24 цагийн харуул хамгаалалт, камераар хяналт хийж байна.	Жилийн турш	1,000,000
Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахад ажиллаж буй мэргэжилтэн нь хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллахаас гадна химийн бодис алдагдахаас урьдчилан сэргийлсэн бүхий л арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх, асгарч алдагдсан тохиолдолд түүнийг саармагжуулах арга хэмжээг авах тухай сургалт бүх ажилчдад орсон.	5 сард	

Химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэх хадгалахтай холбоотой үйл ажиллагааг хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангасан зориулалтын байр, талбайд явуулахаас гадна болзошгүй аюул, осол гарсан үед хүний эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, байгаль орчинд үүсэх хохирлыг бууруулах зорилгоор авч хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа, түүний дарааллыг тогтоосон “Аюул, ослын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө” боловсруулж, тухайн орон нутгийн Онцгой байдлын газраар батлуулсан хэрэгжүүлэх.	1 сард	
Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахын болзошгүй аюул, ослын үед ашиглах, хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасны дагуу бүрэн ажиллагаатай гал унтраах багаж, хэрэгсэл, хор саармагжуулах бодис, уусмал, химийн бодис асгарч алдагдсан үед ашиглах багаж, хэрэгсэл, шингээгч материал, хувийн хамгаалах хэрэгсэл (арьс, нүд, амьсгал хамгаалах), амьсгал хамгаалах баг, шаардлагатай тохиолдолд нүд угаах болон ослын шүршүүр зэргийг ажлын байранд байршуулж, ажиллагсдад ажиллах дадлыг эзэмшүүлэх, таниулахаар самбар байрлуулав.	4 сард	
Химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэх хадгалахтай холбоотой үйл ажиллагааг хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангаж, тэмдэг тэмдэглэгээ, хаяг байршлыг шинэчлэн сайжруулсан.	8 сард	4,032,000
ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН		
Ахуйн хатуу хог хаягдлын түр цэг байгуулах. Энэ нь хог хаягдлыг ангилан ялгаж хаях боломжтой байх, хаягжуулсан байх	6 сард	
Налайх дүүргийн ТҮК-тай “Хог хаягдлын гэрээ” байгуулан, гэрээний дагуу хог хаягдлыг төвлөрсөн цэгт зөөж зайлуулах, тээвэрлүүлэх	9 сард	660,000
Химийн бодисын сав баглаа боодлыг аюулгүй зайлуулах, устгах мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулах	9 сард	5,000,000
Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр түр хадгалах, түр хадгалах байрыг барьж байгуулах	3 сард	
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТАЙЛАН		
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж жил бүр батлуулж байх	6 сард	1,500,000
Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулахыг стандартын дагуу тохижуулах	Жилд	
Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг эрх бүхий байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Жилд	
Ажлын байранд эмийн сан бий болгох	6 сард	2,500,000
Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт гаргуулах	2 сард	
Галаас хамгаалах хэрэгслээр тоноглох	3сард	

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ТАЙЛАГНАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН		
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах	10 сард	
ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ТАЙЛАН		
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн агаар, хөрсний дээж авхуулан шинжилгээ хийлгүүлэв.	9 сард	94,500

- 2025 онд байгаль орчны менежментийн зардалд 6,000,000 төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж байсан боловч 15,636,500 төгрөг зарцуулсан байна. Ажлын тайланг хавсралтаар зураг болон төлбөр төлсөн баримтаар баталгаажуулан хавсаргав.

**СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

АГААРЖУУЛАЛТЫН ХООЛОЙД 2 УДАА ҮЗЛЭГ ХИЙЖ ЗАСАЖ САЙЖРУУЛАВ.

ГАДАА ОРЧНИЙГ ЦЭВЭРЛЭН ЗАСАЖ ШИНЭЧЛЭВ.

ХОГИЙН САВАА ЦЭВЭРЛЭН БУДАЖ ЗАСАВ.

ЧИЙГШИЛ ХЭМЖИГЧ, АНХНЫ ТУСЛАМЖИЙН САВ БАЙРЛУУЛСАН

АВТО МАШИНЫ ЗОГСООЛ БЕТОНДОВ.

**ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ,
ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

НАЛАЙХ ДҮҮРЭГТЭЙ ХАМТРАН МОД БУТ СУУЛГАВ.

Хүсэлтийн лавлах дугаар: S60181618202509233

Татсан огноо: 2025-09-25 09:41

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN080005005779454929	400,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр МОНГОЛ ХӨРС ДӨРВӨН УЛИРЛЫН ХҮЛЭМЖ	Гүйлгээний утга 2659603 МОД,МОНГОЛ ХӨРС ДӨРВӨН УЛИРЛЫН Х	
	Хүлээн авагчийн банк ХААН ТӨВ БАНК	Гүйлгээний огноо 2025-09-23	

ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

БАТЛАВ.

“ОЧИР УНДРАА” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Г.МӨНХЗУЛ

БАТЛАВ.

“ШИНЭ ХАРЦАГА” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

М.БАЯРСАЙХАН

ХАРУУЛ ХАМГААЛАЛТЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 12 сарын 15-ны өдөр

№ХГ-24/12/11

Улаанбаатар хот

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү хамгаалалтын гэрээг нэг талаас “ОЧИР УНДРАА” ХХК-ийг төлөөлж, гүйцэтгэх захирал Г.МӨНХЗУЛ (цаашид Үйлчлүүлэгч тал гэх), нөгөө талаас Хууль зүй, Дотоод хэргийн яамны гэрээт харуул хамгаалалт эрхлэх зөвшөөрлийн №202407000054 тоот бүртгэлийн дугаар бүхий харуул хамгаалалтын “ШИНЭ ХАРЦАГА” ХХК-ийг төлөөлж, гүйцэтгэх захирал М.Баярсайхан (цаашид Хамгаалагч тал гэх) нар нь Налайх дүүргийн 3-р хороонд байрлах байрлах “Пиротехник, химийн бодисын агуулахыг хамгаалуулахаар харилцан тохиролцож байгуулав.
- 1.2. Харуул хамгаалалтын энэхүү гэрээний харилцаа нь Монгол улсын Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хууль, Монгол улсын Иргэний хууль болон бусад хуулиар зохицуулагдана.
- 1.3. Харуул хамгаалалтын үргэлжлэх хугацаа, горим, ээлжийг харуул хамгаалалт тасралтгүй ажиллах шаардлагад нийцүүлэн Монгол улсын Хөдөлмөрийн хуулийн дагуу харуул хамгаалалтын алба зохион байгуулж ажиллана.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

- 2.1. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт, нэмэлт, тодотгол оруулж болох бөгөөд оруулах өөрчлөлт, нэмэлтийн талаар 2 тал харилцан тохиролцож шийдвэрлэн бичгээр үйлдэнэ.
- 2.2. Хоёр талын харилцан тохиролцсоноор дээрх объектуудыг байнгын 1 пост, 4 алба хаагчийн бүрэлдэхүүнтэйгээр 24 цагийн турш хамгаалах ажлыг хамгаалагч тал зохион байгуулна.
- 2.3. Хоёр тал харилцан тохиролцсоноор нэг хамгаалалтын ажилтан ажиллуулсны нэг сарын үйлчилгээний хөлсийг /ажлын өдрүүдэд өдрийн нэг удаа хоолоор хангана /1,750,000 (нэг

сая долоон зуун тавин мянга) төгрөг байхаар тохиролцов. Уг дүн нь НӨАТ тооцогдсон дүн болно.

- 2.4. Хамгаалагч талын сар тутмын ажлын гүйцэтгэлийг энэхүү гэрээний Хавсралт №1 болох “Гүйцэтгэлийн үзүүлэлтийн үнэлгээ”-ний хүснэгтээр дүгнэх ба тухайн хамгаалалтын албаны ажлын үр дүнг Үйлчлүүлэгч талын менежер баталгаажуулна.
- 2.5. Хамгаалагч тал объектуудын хамгаалалтыг өдөр тутам удирдан зохион байгуулах ба үйлчлүүлэгч талтай хамгаалалтын талаар нягт хамтран ажиллана.
- 2.6. Хамгаалагч тал объектын онцлог, хууль дүрмээр тавигдах шаардлагад нийцүүлэн “Агуулахын хамгаалалтыг зохион байгуулах журам” болон “Харуул хамгаалалтын ажилтны хамгаалж буй объектод дагаж мөрдөх заавар”-ыг боловсруулан Үйлчлүүлэгч талын саналыг тусган баталж мөрдөн ажиллана.
- 2.7. Хамгаалагч тал нь объектын хамгаалалтанд ажиллах хамгаалалтын ажилтан нарыг Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай Монгол улсын хуулийн хүрээнд сургалтанд хамруулж, үнэмлэхжүүлж, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч объектын харуул хамгаалалтанд ажиллуулна.
- 2.8. Хамгаалалтанд ажиллах ажилтнуудын талаарх шаардлагатай мэдээллийг үйлчлүүлэгч талын хүсэлтээр Хамгаалагч тал тухай бүр гаргаж өгч байна.
- 2.9. Хоёр тал хамгаалж буй объектын хамгаалалтын бүс, биечлэн хамгаалах шаардлагатай хэсэг, харуулын харах секторын хүрээ, хяналтын бусад системийг ашиглах боломж зэргийг нарийвчлан судалсны үндсэн дээр хамгаалалтыг зохион байгууна.
- 2.10. Хамгаалалтын алба хаагчийн үүрэг гүйцэтгэх хугацаа өдөрт 24 цагаас хэтрэхгүй байх ба хүндэтгэх шалтгаан гарсан тохиолдолд заавал үйлчлүүлэгч талд мэдэгдэж байна.
- 2.11. Байгалийн гамшиг, гэнэтийн халдлага, болзошгүй осол аваарийн үед объектын харуул хамгаалалтыг чангатгах, аюулгүй байдлыг хангах нэмэлт арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж, үйлчлүүлэгч талын саналыг авч шаардлагатай үед мөрдөж ажиллана.

Гурав. Гэрээний хугацаа, төлбөр

- 3.1. Энэхүү гэрээг 2024 оны 12-р сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 1 (нэг) жилийн хугацаатай байгуулав. Гэрээний хугацаа дуусахад үйлчлүүлэгч талын саналыг харгалзан 1 жилээр сунгах асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 3.2. Аль нэг талын санаачлагаар гэрээг хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгох бол нөгөө талдаа ажлын 14 хоногийн өмнө албан бичгээр урьдчилан мэдэгдэнэ.
- 3.3. Үйлчлүүлэгч байгууллага нь тухайн сард харуул хамгаалалт ажиллуулсан үйлчилгээний хөлс (НӨАТ-орсон) 7,000,000 (долоон сая) төгрөгийг дараа сарын 05 (тавны) дотор

Голомт банкны 3635102366 тоот дансанд ажлын шилжүүлнэ. Хамгаалагч тал НӨАТ-ын падааныг үйлчлүүлэгч талд тухай бүр өгнө.

Дөрөв. Үйлчлүүлэгч талын эрх

- 4.1. Харуул хамгаалалтын энэхүү гэрээний хэрэгжилт болон үүрэг гүйцэтгэлтэнд өдөр тутам хөндлөнгөөс хяналт тавих,
- 4.2. Харуулын албанд хамгаалалтын ажлыг сайжруулах шаардлага, тодорхой санал хүсэлтийг тавих, гүйцэтгэлийг хангахыг шаардах, хангуулах,
- 4.3. Тавьсан асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэсэн талаарх харуул хамгаалалтын албаны илтгэл, тайланг бичгээр хүлээж авах,
- 4.4. Харуул хамгаалалтанд ажиллах хамгаалалтын ажилтны талаарх шаардлагатай зарим мэдээлэлтэй танилцах, бие бялдар, харилцааны ёс зүйн хувьд шаардлага хангахгүй ажилтнаас татгалзаж солиулах,
- 4.5. Хамгаалагч талын ажилтнууд ээлж солилцох үед бэлэн байдлыг шалгах, албан шаардлага тавих, урьдчилан харилцан тохиролцсоны дагуу гүйцэтгэх нэмэлт ажлуудын талаар заавар өгөх,
- 4.6. Харуул хамгаалалтын үйл ажиллагааг сар тутам энэхүү гэрээний Хавсралт №1 болон Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтийн дагуу үнэлж дүгнэх,
- 4.7. Хамгаалалтын энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүрэг, хуулиар тавигдсан шаардлагыг удаа дараа зөрчсөн нь баримтаар нотлогдсон тохиолдолд хамгаалалтын гэрээг хугацаа дуусгалгүй цуцлах,

Тав. Үйлчлүүлэгч талын үүрэг

- 5.1. Хамгаалах обьктыг шаардлагатай хяналтын камер, гэрэлтүүлгээр хангаж, хамгаалалтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдээллийг харуулын албанд гаргаж өгөх, Галын аюулгүй байдлын тухай Монгол улсын хуулийн дагуу шаардлагатай гал унтраах багаж хэрэгсэл, галын хор болон бусад хэрэгцээтэй зүйлээр хангах арга хэмжээ авах,
- 5.2. Харуул хамгаалалтын ажилтан, албаны ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлага хангасан харуулын байр, бүртгэлийн дэвтэр, дулаан, цахилгаанаар хангах,
- 5.3. Хамгаалж буй обьектын хаалга гарц гэрэлтүүлэгдсэн байх нөхцлийг хангах,
- 5.4. Өөрийн байгууллагад гарсан өөрчлөлт, хөдөлгөөнийг харуул хамгаалалтын албанд цаг алдалгүй ажлын нэг өдрийн дотор мэдэгдэж байх,
- 5.5. Байгууллагын холбогдох ажилтнуудын хаягийн бүртгэл, хамгаалалтад байгаа объектод байнга нэвтрэх эрх бүхий хүмүүсийн болон гаднаас нэвтрэх хүмүүсийн талаарх мэдээллийг цаг тухайд нь өгч байх,
- 5.6. Ажлын өдрүүдэд өдрийн 1 удаа нэг, хоёрдугаар хоолоор хангах,

- 5.7. Ажил дуусмагц агуулахыг цоожилж, лацдан харуулд хүлээлгэн өгөх,
- 5.8. Байгалийн гамшиг, гэнэтийн аюулаас компанийн өмч хөрөнгийг хамгаалахад идэвх зүтгэлтэй ажилласан хамгаалалтын албан хаагчдыг шагнаж урамшуулах,
- 5.9. Хамгаалалтын албан хаагчид аливаа халдлагын үед гэмтэл бэртэл авсан тохиолдолд эмнэлгийн яаралтай тусламж авахад нь дэмжлэг үзүүлэх,
- 5.10. Хамгаалагч талын ирүүлсэн сарын ажлын тайлантай танилцаж дүгнэх
- 5.11. Хамгаалагч талын ажилтнуудын ХАБЭА-н тухай хуулинд заагдсан зааварчилгаагаар хангах үүргийг хүлээхгүй ба Хамгаалагч талын буруутай үйлдэлтэй холбоотой, гадны халдлагатай холбоотойгоор харуул хамгаалалтын ажилтан үйлдвэрийн осол, хурц хордлогод өртөх аваас Үйлчлүүлэгч тал хариуцлага хүлээхгүй.

Зургаа. Хамгаалагч талын эрх

- 6.1. Хамгаалж байгаа эд хөрөнгө, объектын талаар шаардлагатай мэдээлэл авах,
- 6.2. Хамгаалалтыг сайжруулах асуудлаар үйлчлүүлэгч талд санал хүсэлт тавьж шийдвэрлүүлэх,
- 6.3. Хамгаалах эд хөрөнгө, объект гэрээнд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаагүй бол хүлээн авахаас татгалзах,
- 6.4. Хавсралт №1-т заагдсан гүйцэтгэлийн үнэлгээний нэмэх/хасах үзүүлэлтүүдийн дагуу тухайн сарын ажлаа үнэлүүлж хасалт болон урамшуулал тооцуулах,
- 6.5. Өөрийн үүрэгтэй холбоотой үйлчлүүлэгч байгууллагын дотоод журамтай танилцах,
- 6.6. Хамгаалалтын ажилтнуудын аюулгүй ажиллагааны мэдлэгийг нэмэгдүүлэх талаар Үйлчлүүлэгч талд хүсэлт гаргаж Үйлчлүүлэгч талаас сургалт авах,

Долоо. Хамгаалагч талын үүрэг

- 7.1. Энэхүү гэрээ болон “Харуул хамгаалалтыг зохион байгуулах журам”-ын дагуу объектын хамгаалалтыг тасралтгүй чанд соргог байх зарчимд тулгуурлан удирдан зохион байгуулах,
- 7.2. Хамгаалалтын ажилтны ажил, амралтын цаг хуульд нийцсэн байх ба үүрэг гүйцэтгэх хугацааг сунгах, улируулан ажиллуулахгүй байх,
- 7.3. Хамгаалах эд хөрөнгө, объектын бүрэн бүтэн байдал, лац ломбыг шалгаж хүлээн авах, хүлээлгэж өгөх, хэрэв эд хөрөнгө, объектын бүрэн бүтэн байдал алдагдсан, лац ломбо хөдөлсөн байвал энэ тухай үйлчлүүлэгч болон Хамгаалалтын албанд нэн даруй мэдэгдэх,
- 7.4. Хариуцсан объектын эд хөрөнгө, машин техник бусад хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг нэг бүрчлэн шалгаж ээлж тутамд хүлээлцэн рапортын дэвтэрт тэмдэглэж байх,

- 7.5. Хамгаалтын бие бүрэлдэхүүнийг эрх зүйн чадамжтай, 20-55 насны, эрүүл мэнд, бие бялдрын хувьд шаардлага хангасан, хамгаалалтын ажил үүрэг гүйцэтгэх болон бие хамгаалах, тусгай хэрэгсэл эзэмших чадвартай, тусгай сургалтад хамрагдсан, галт зэвсэгтэй харьцах эрх бүхий, хариуцлага хүлээх чадвартай ажилтнуудаар бүрдүүлж ажиллана.
- 7.6. Хамгаалалтын ажилтнууд албан үүрэг гүйцэтгэх хугацаандаа соёлч боловсон байдлыг эрхэмлэж, дүрэмт хувцасаа цэвэр үзэмжтэй эдлэж, хамгаалах болон тусгай хэрэгслийг дүрэм, журмын дагуу хэрэглэж, ажилтнууд болон хэрэглэгчидтэй зөв боловсон харьцах,
- 7.7. Хамгаалалтын ажлыг сайжруулах түүнийг боловсронгуй болгох талаар үйлчлүүлэгчийн тавьсан санал хүсэлтийг тогтоосон хугацаанд нь ажил хэрэгчээр шийдвэрлэн албан ёсоор хариуг мэдэгдэх,
- 7.8. Хамгаалж буй объектод гэнэтийн халдлага гарсан тохиолдолд эрх хэмжээ үүргийн дагуу шаардлагатай арга хэмжээг авч энэ тухай холбогдох эрх бүхий байгууллага болон үйлчлүүлэгч талын удирдлагад нэн даруй мэдэгдэх,
- 7.9. Үйлчлүүлэгч талын эд хөрөнгийг зүй бусаар авч ашиглах, эвдэн сүйтгэх, хулгайлах зэрэг гэмт хэргээс хамгаалах,
- 7.10. Агуулахын бүсэд дур мэдэн нэвтрэх оролдлогыг таслан зогсоох, түүнээс урьдчилан сэргийлэх,
- 7.11. Объектын орчинд онцгой байдал (үер, гал түймэр, газар хөдлөх зэрэг г.м) тохиолдох үед боломжтой бүх арга хэмжээ авах, мэдээлэх, байгалийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр үйлчлүүлэгч талд санал тавьж шийдвэрлүүлэх,
- 7.12. Агуулахын бүсэд нэвтрэх бүх хүмүүсийн бичиг баримтыг шалгах, бие болон ачаа тээшинд нь үзлэг хийх, согтуурах зүйл хэрэглэсэн эсэхийг нь шалгах, бараа материал, эд зүйлс оруулах гаргахад хяналт тавих, зөрчил илэрвэл баримтжуулан үйлчлүүлэгч талын удирдлагад мэдэгдэж, арга хэмжээ авах,
- 7.13. Илрүүлсэн хэрэг зөрчлийн талаар шаардлагатай тохиолдолд хуулийн байгууллагад мэдүүлэг, нотлох баримт гаргаж өгөх,
- 7.14. Хамгаалалтын албаны ажилтан нэг бүрийн ажил үүргээ гүйцэтгэж байх үед нь шаардлагатай тусгай хэрэгслээр хангасан байх. Үүнд: гав, резинэн ба цахилгаан бороохой, нулимс асгаруулагч, галт зэвсэг, цацруулагчтай хантааз, дуулга, богино долгионы гар станц, гар чийдэн,
- 7.15. Хамгаалалтын албан хаагчдыг цэвэр, өнгө үзэмжтэй, нэг загварын хувцаслах ба улирал, цаг агаарын нөхцөлд тааруулан ноосон болон саравчтай малгай, зуны болон өвлийн дулаан хувцасаар хангана.

- 7.16. Сар тутам объектын хамгаалалтын талаархи ажлын тайлан бичиж, салбарын даргад танилцуулан, ГГҮ-ийн хүснэгтээр дүгнүүлж байх,
- 7.17. “Байгууллагын нууцын тухай хууль”-ийг баримтлан, үйлчлүүлэгчийн нууцыг чанд хадгалах, үйл ажиллагааны талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болон бусад сувгаар мэдээлэл дамжуулахгүй байх,
- 7.18. Хамгаалалтын ажилтан Үйлчлүүлэгч талын холбогдох ажилтны зөвшөөрөлгүйгээр объект, агуулахад нэвтрэхийг хориглоно,
- 7.19. Үйлчлүүлэгч талаас олгосон харуулын байрны эд хогшлыг ариг гамтай эдэлж хэрэглэх бөгөөд бүрэн бүтэн байдлыг хариуцаж, өөрсдийн буруугаас эвдэж гэмтээсэн тохиолдолд хариуцлага хүлээх,
- 7.20. Объектод түр нэвтрэгсдээс түр хураан авсан эд зүйлийг бүрэн бүтэн байлгах, тэдгээрийг дур мэдэн хэрэглэсэн, хууль бусаар ашигласан, эвдэж гэмтээсэн, алдаж үрэгдүүлсэн бол бүрэн хариуцлага хүлээнэ.
- 7.21. Хамгаалалтын бүсэд байрлах гэрэлтүүлэг, камер зэрэг хяналтын системийн бүрэн бүтэн байдалд тогтмол хяналт тавьж, албаны нохойн эрүүл мэнд, хоололт, арчилгааг бүрэн хариуцана.
- 7.22. Төрийн байгууллагаас ирэх хяналт, шалгалтын явцад Хамгаалагч талын/түүний ажилтны буруутай үйл ажиллагаатай холбоотой зөрчил тогтоогдож торгуулийн арга хэмжээ авагдах аваас гарах зардлыг бүрэн хариуцах, зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх бүхий л арга хэмжээг өөрийн нөөц бололцоогоор түргэн, шуурхай шийдвэрлэх,
- 7.23. Хамгаалалтын ажилтан нь үүрэг гүйцэтгэх хугацаандаа согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис, нойрсуулах үйлчилгээтэй эм хэрэглэхийг бүрэн хориглоно,
- 7.24. Хамгаалалтын ажилтнуудыг Гэрээт харуул хамгаалалтын болон ХАБЭА-н тухай хуулийн хүрээнд зааварчилгаагаар хангах, сургалтад хамруулах ажлыг Хамгаалагч тал бүрэн хариуцаж, үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого гаргахгүй байх нөхцлийг хангаж ажиллана,
- 7.25. Хамгаалалтын ажилтан нь үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод өртсөн тохиолдолд Хамгаалагч тал бүрэн хариуцлага хүлээнэ. Зөвхөн Үйлчлүүлэгч талын ажилтны буруутай үйлдлээс үүдсэн осолд мэргэжлийн байгууллагаар буруутай этгээд нь Үйлчлүүлэгч тал хэмээн тогтоогдсон тохиолдолд Үйлчлүүлэгч тал хариуцлага хүлээнэ.

Найм. Хариуцлага, маргаан шийдвэрлэх

- 8.1. Гэрээт хугацааны эхэнд 2 тал объектын эд хөрөнгийг жагсаалтын дагуу бүртгэн хүлээлцэж, гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

- 8.2. Хамгаалагч тал нь хамгаалахаар хүлээн авсан объектын талаар эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлага хүлээнэ. Объектыг хүлээлгэн өгснөөс хойш хамгаалагчийн буруу үйлдлээс учирсан хохирлыг хамгаалагч тал хариуцна.
- 8.3. Хамгаалагч тал нь энэхүү гэрээний Хавсралт №1 заасан үзүүлэлтэд дурьдагдсан зөрчил гаргасан тохиолдолд гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр тогтоосон хувиар хасалт хийлгэнэ.
- 8.4. Хэрэв энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, зөрчсөн болон Хамгаалагч талын аливаа буруутай үйл ажиллагаанаас Үйлчлүүлэгч талд хохирол учирсан тохиолдолд Хамгаалагч талд төлөх сарын төлбөрөөс суутгах буюу төлбөрөөс илүү гарсан хохирлыг нэхэмжлэн төлүүлнэ.
- 8.5. Талууд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд харилцан тохиролцоонд хүрээгүй тохиолдолд шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Ес. Бусад нөхцөлүүд

- 9.1. Хоёр тал харилцан тохиролцсон нөхцөлд гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж баталгаажуулна.
- 9.2. Гэрээг хоёр хувь үйлдэж хамгаалагч тал нэг хувийг, үйлчлүүлэгч тал нэг хувийг хадгална. Хувиуд нь хуулийн өмнө эрх тэгш хүчинтэй байна.
- 9.3. Гэрээнд 2 тал гарын үсэг зурж, баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН

Д.ОЮУНБИЛЭГ

Хаяг: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити тауэр 17-р давхар
Утас: 75757979

ХАМГААЛАГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:
МЕНЕЖЕР

Д.БАЯНМӨНХ

Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг 19-р хороо, Оймон оффис 10 давхар, 1001 тоот
Утас: 70008761 94008761

Хавсралт №1

**ХАМГААЛАЛТЫН АЛБАНЫ САР БҮРИЙН АЖЛЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ
ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

БАТЛАВ

“МЕРА” ХХК

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

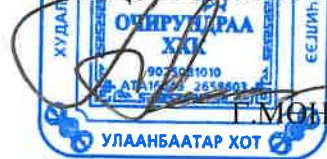

С.БАЯРСАЙХАН

БАТЛАВ

“ОЧИР-УНДРАА” ХХК

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Г.МӨНХЗУЛ

КАМЕР ХЯНАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2025 оны 05 сарын ....-ны өдөр

Дугаар №

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас 2619687 тоот регистрийн дугаартай “МЕРА” ХХК /цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх/-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал С.Баярсайхан нөгөө талаас 2659603 тоот регистрийн дугаартай “Очир-Ундраа” ХХК-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул (цаашид “Үйлчлүүлэгч” гэх) Үйлчлүүлэгч болон Гүйцэтгэгчийг хамтад нь “Талууд” гэх/ нар нь Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хууль, Монгол улсын Иргэний хууль болон бусад холбогдох зүйл заалтыг үндэслэн эрх тэгш, харилцан ашигтай байх зарчмыг баримтлан байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч нь Үйлчлүүлэгчийн Тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн үйлдвэр, агуулахын цогцолбор, компанийн өмчлөлийн барилга байгууламж, оффис, тээврийн хэрэгсэлд камераар болон GPS төхөөрөмж, үүрэг холбооны техник, хэрэгслээр хяналт тавьж Монгол улсын хууль тогтоомж, байгууллагын дотоод дүрэм, журам бусад эрх зүйн баримт бичгийн хэм хэмжээний нийцэлд хяналт тавьж, аюулгүй байдал, хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангах, харуул хамгаалалтын алба хаагчдын үүрэг гүйцэтгэлд хяналт тавих, хууль бус аливаа үйлдлийг илрүүлэх, таслан зогсоох, шуурхай арга хэмжээ авахад чиглэсэн үйлчилгээг үзүүлэхтэй холбоотой үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Талууд бие биеийхээ хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэн, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлж, үйл ажиллагаандаа хуулийг дээдлэн, хүний эрх, эрх чөлөөг хүндэтгэн, албаны болон хувь хүний нууцлалыг чанд хадгалан харилцан бие биенээ ойлгох зарчмуудыг баримтлан ажиллана.
- 1.3 Энэхүү гэрээнд орсон дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:
  - 1.3.1 “Объект” гэдэгт Үйлчлүүлэгчийн өмчлөл, эзэмшилд байгаа камер, байршил заагч төхөөрөмж суурилуулсан барилга, байгууламж, оффис, үйл ажиллагаа явуулж буй үйлдвэр агуулахын цогцолбор, граж, тээврийн хэрэгслийг;
  - 1.3.2 “Камер хяналтын оператор” гэдэгт камерын хяналтыг хэрэгжүүлж буй ажилтныг;
  - 1.3.3 “Цахим хаалттай групп” гэдэгт хайлтад харагддаггүй, зөвхөн тухайн группийн гишүүн эсвэл админ нь шинэ элсэгчдэд урилга явуулснаар л нэгдэх боломжтой фейсбүүк цахим бүлгийг;

1.3.4 “Фейсбүүк пост” гэдэгт цахим хаалттай группийн гишүүдэд зөрчил, нөхцөл байдлын талаар шуурхай мэдээлэл хүргэх зорилгоор оруулж буй мэдээлэл, зурагт мэдээллийг тус тус ойлгоно.

Хоёр. Гэрээний хугацаа, төлбөр

- 2.1 Гэрээг 2025 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрөөс эхлэн 2026 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдөр хүртэл 1 жилийн хугацаатай байгуулав. Тус хугацаанд гэрээт ажлыг дүгнэж 2027 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрийг хүртэл гэрээг сунгана.
- 2.2 Объектын камер хяналтын үйлчилгээний сарын төлбөр болон автотехникийн GPS төхөөрөмжийн хяналтын үйлчилгээний сарын төлбөр тус бүр 50,000 /тавин мянга/ төгрөг нийт 8 объект 400,000 /дөрвөн зуун мянга/ төгрөг байхаар тохиролцов. Дээрх үнэ нь НӨАТ-тай үнэ бөгөөд GPS төхөөрөмжийн сарын суурь хураамж багтсан.
- 2.3 Камер хяналтын үйлчилгээний төлбөрийг тухайн сар бүрийн 10-ны дотор нэхэмжлэхийн дагуу Гүйцэтгэгч талын **Голомт** банкны **1102029126** төгрөгийн дансанд шилжүүлнэ.
- 2.4 Гэрээг жил /шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр/ бүр шинэчлэн байгуулж үйлчилгээний төлбөрт 2 тал тохиролцон тохируулга хийнэ.

Гурав. Гүйцэтгэгч талаас явуулах үйл ажиллагаа

- 3.1 Гүйцэтгэгч тал нь дараах хяналтыг хийж үйлчлүүлэгч талд тайлагнана. Үүнд:
  - 3.1.1 Үйлдвэр, агуулахын бүс, барилга байгууламжид албаны болон бусад зорилгоор нэвтэрсэн этгээдийн үйлдэл, эс үйлдэл, үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомж, байгууллагын дотоод журмыг зөрчсөн эсэхэд хяналт тавина. Оффисын үйл ажиллагаанд ажлын бус цагаар (17:00-08:00), бусад объектыг 24 цагын турш хяналт тавьж ажиллана.
  - 3.1.2 Үйлчлүүлэгчийн үндсэн үйл ажиллагааны тасралтгүй, найдвартай байдал хангагдсан эсэхэд хяналт тавина.
  - 3.1.3 Объектын бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй байдалд гарч болзошгүй эрсдэлтэй нөхцөл байдал үүссэн эсэхэд хяналт тавьж, урьдчилан сэргийлж ажиллана.
  - 3.1.4 Аюултай ачаа, хүн тээврийн хөдөлгөөн, хурдны хязгаар болон маршрутад хяналт тавина.
  - 3.1.5 Харуулын биет хамгаалалтад өртөхгүй орчин, бүс, хэсэгт зөвшөөрөлгүй нэвтрэлт, эрсдэлтэй нөхцөл байдал үүссэн эсэхэд хяналт тавина.
  - 3.1.6 Гэрээт харуул хамгаалалтын компанийн үүрэг гүйцэтгэлт, гэрээний биелэлтэд хяналт тавина.
- 3.2 Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод өртөх, гамшиг, онцгой нөхцөл байдал үүссэн тухай мэдээллийг яаралтай мэдээлсний үндсэн дээр хариу арга хэмжээг цаг алдахгүй авах, даамжрахаас урьдчилан сэргийлэх, хор аюул, хохирлын хэмжээг бууруулах зорилготой техникийн болон зохион байгуулалтын ажлыг шуурхай зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.
- 3.3 Группийн болон үйлчлүүлэгчийн удирдлагын шийдвэрийг дамжуулах, үнэн зөв мэдээллийг шуурхай дамжуулж, зохион байгуулалтыг хангаж ажиллана.
- 3.4 Мэргэжлийн байгууллагуудад үнэн зөв, шуурхай мэдээлэл өгч ажиллана.

Дөрөв. Гүйцэтгэгчийн хүлээх үүрэг, эрх

- 4.1 Гүйцэтгэгч дараах үүрэгтэй. Үүнд:

- 4.1.1 Хууль болон Гэрээнд заасан камер хяналтын иж бүрэн үйлчилгээг Үйлчлүүлэгчид үзүүлнэ.
- 4.1.2 Камер хяналтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг баримтжуулан үйлчлүүлэгчийн удирдлага, холбогдох албан тушаалтанд шуурхай мэдэгдэн, дараагийн хариу арга хэмжээг авна.
- 4.1.3 Объектод осол, гал, гэмт хэрэг гарсан тохиолдолд юуны өмнө хүмүүсийг авран хамгаалах, эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх ажиллагааг яаравчлан зохион байгуулах холбогдох байгууллага болон үйлчлүүлэгчид нэн даруй мэдэгдэнэ.
- 4.1.4 Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдалд сөргөөр нөлөөлөх мэдээллийг хүлээн авсан тохиолдолд болзошгүй гэнэтийн халдлагаас урьдчилан сэргийлж, таслан зогсоох арга хэмжээг шуурхай авч үйлчлүүлэгчийн холбогдох албан тушаалтнуудтай хамтран ажиллана.
- 4.1.5 Үйлчлүүлэгч болон хувь хүний тухай мэдээллийн нууцыг чанд хадгална.
- 4.1.6 Камер хяналтаас Үйлчлүүлэгчийн удирдлага, холбогдох албан тушаалтанд өглөө бүр объектын нөхцөл байдал, хүн, машин техникийн хөдөлгөөн, гарсан зөрчил дутагдал хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар дэлгэрэнгүй тайланг мэйлээр илгээж танилцуулна.

4.2 Гүйцэтгэгч нь дараах эрхтэй. Үүнд:

- 4.2.1 Хяналт тавьж буй объектын аюулгүй байдал, хамгаалалтыг сайжруулахтай холбогдсон саналыг үйлчлүүлэгчид тавих.
- 4.2.2 Объектод болох үйл ажиллагаа, тээврийн хэрэгсэл болон нэвтрэх этгээдийн талаар шаардлагатай мэдээллийг урьдчилж авах.
- 4.2.3 Камерын тоног төхөөрөмжийн байршил, өнцгийг өөрчлүүлэх хүсэлт гарган шийдвэрлүүлэх.
- 4.2.4 Хууль болон Гэрээнд заасан бусад эрхтэй.

Тав. Үйлчлүүлэгчийн үүрэг, эр

5.1 Үйлчлүүлэгч нь дараах үүрэгтэй. Үүнд:

- 5.1.1 Камер хяналтын үйл ажиллагаатай холбоотой Гүйцэтгэгчээс тавьсан санал хүсэлтийг хүлээн авч Үйлчлүүлэгчийн шийдвэрлэвэл зохих асуудлуудыг түргэн шуурхай шийдвэрлэх.
- 5.1.2 Камер хяналтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг түргэн шуурхай арилгаж, хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар эргэж мэдэгдэх.
- 5.1.3 Камер хянахад шаардлагатай мэдээ, мэдээлэл, дүрэм, журмаар хангах.
- 5.1.4 Гэрээгээр заасан ажил үйлчилгээний төлбөрийг цаг тухай бүрд нь холбогдох дансанд шилжүүлэх.

5.2 Үйлчлүүлэгч нь дараах эрхтэй. Үүнд:

- 5.2.1 Камер хяналттай холбогдсон асуудлаар Гүйцэтгэгч нь Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах, хяналт тавих.
- 5.2.2 Камер хяналтын үйл ажиллагааг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн тохиолдолд гүйцэтгэлийн үнэлгээг бууруулан хариуцлага тооцох
- 5.2.3 Гүйцэтгэгч нь Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хангалтгүй биелүүлж байна гэж үзвэл Гүйцэтгэгч талын удирдлагад гомдол гаргах, шийдвэрлүүлэх.
- 5.2.4 Гэрээгээр хэрэгжилтэд хяналт тавих.
- 5.2.5 Хууль болон Гэрээнд заасан бусад эрхтэй.

Зургаа. Талуудын хүлээх хариуцлага

- 6.1 Камер хяналтын үйл ажиллагаа сар бүр энэхүү гэрээний хавсралт №1 дагуу ГГҮ-г үнэлж дүгнэнэ.
- 6.2 Хяналтын хугацаанд гэмт халдлагын улмаас эд материалын хохирол учирсан нь Гүйцэтгэгчийн Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй гэж магадлах комисс болон холбогдох хуулийн байгууллага үзсэн тохиолдолд Үйлчлүүлэгчид учирсан хохирлыг Гүйцэтгэгч нь бүрэн хариуцна.
- 6.3 Хэрэв талуудын хооронд маргаан гарвал талууд эвийн журмаар шийдвэрлэнэ.
- 6.4 Доорх тохиолдолд Гүйцэтгэгч тал хариуцлагаас чөлөөлөгдөнө.
- 6.4.1 Байгалийн гэнэтийн аюул гамшиг, давтагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас эд материалын хохирол учирсан;
- 6.4.2 Үйлчлүүлэгч нь Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд;
- 6.4.3 Үйлчлүүлэгч нь гадны этгээдийг объектод үлдээж орхисноос болж гэмт хэрэг, халдлага үйлдэгдсэн болох нь тогтоогдсон
- 6.4.4 Үйлчлүүлэгч нь үйлчилгээний төлбөрийг Гэрээнд заасан хугацаанд төлөөгүй тохиолдолд камерын хяналтыг хэсэгчлэн буюу бүрэн зогсоох бөгөөд үүнээс гарах үр дагаврыг Гүйцэтгэгч хариуцахгүй болно.
- 6.5 Объектод халдлага гарч эд материалын хохирол учирсан тохиолдолд 2 талаас магадлах комисс томилж шалтгаан нөхцөлийг тогтоосны үндсэн дээр учирсан хохирлыг хэрхэн хариуцах асуудлыг шийдвэрлэнэ.

Долоо. Бусад зүйлс

- 7.1 Хяналтын камеруудын гарсан гэмтэл, эвдрэлийг засах солих цэвэрлэгээ үйлчилгээг тогтоосон үнэлгээний дагуу хийж гүйцэтгэнэ.
- 7.2 Аль нэг талын зөвшөөрөлгүйгээр хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд мэдээлэл өгөхгүй байна.
- 7.3 Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох бөгөөд тэдгээрийг Талууд харилцан тохиролцож протокол үйлдэнэ. Энэ нь Гэрээний салшгүй хэсэг болно. Гэрээг 2 эх хувь үйлдсэн нь адил хүчинтэй.

Гэрээ байгуулсан талуудыг төлөөлж:	
Захиалагч талыг төлөөлж: “МЕРА” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал /С.Баярсайхан/ Эрсдэл комплаенс хариуцсан захирал /Д.Бадамчулуун/ Санхүү хариуцсан захирал /Б.Должинсүрэн/ Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв УТАС:75556677	Гүйцэтгэгч талыг төлөөлж: “ОЧИР-УНДРАА” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал /Г.Мөнхзул/ Нягтлан бичигч /Д.Оюунбилэг/ Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар хот 14200 Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай 8/1, Сити Тауэр бизнес төв, 17 давхар, УТАС:75757979

БАТЛАВ:
ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал

Г.МӨНХЗУЛ

ЗӨВШӨӨРСӨН:

ОБЕГ-ЫН ДЭРГЭДЭХ УУЛ
УУРХАЙН АВРАХ 09 ДҮГЭЭР
АНГИЙН ЗАХИРАГЧ, ХУРАНДАА

Д.ГАНТУЛГА

ОЧИР УНДРАА ХХК-ийн ХИМИЙН БОДИС, ПИРОТЕХНИКИЙН ХЭРЭГСЭЛИЙН АГУУЛАХЫН АЮУЛЫН ҮЕД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ХЯНАСАН:

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ 09 ДҮГЭЭР АНГИЙН АЛБАНЫ ДАРГА,
АВРАХ АЖИЛЛАГААНЫ УДИРДАГЧ
ХОШУУЧ

/Д.БАЯРЖАРГАЛ/

БОЛОВСРУУЛСАН:

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЕНЕЖЕР

/Д.ТУЯАЦЭЦЭГ/

Хүсэлтийн лавлах дугаар: S46559658202509093

Татсан огноо: 2025-09-30 08:54

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN560032005001692456	4,032,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ГЭРЭЛТ ҮСЭГ ХХК	Гүйлгээний утга 2659603 ФОСФОРТОЙ СТИКЕР ХЭВЛЭЛ,ГЭРЭЛТ Ү	
	Хүлээн авагчийн банк ХАС БАНК	Гүйлгээний огноо 2025-09-09	

ТЭМДЭГ ТЭМДЭГЛЭГЭЭГ ШИНЭЧЛЭН САЙЖРУУЛАВ.

ГАЛААС ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЛЭЭР ТОНОГЛОХ, ГАЛЫН САРАА САЙЖРУУЛАВ

ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 367247440

Татсан огноо: 2025-09-29 09:23

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN150005005749062084 MN150005005749062084	660,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА	Хүлээн авагчийн нэр НАЛАЙХТОХИЖИЛТ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	Гүйлгээний утга 2659603 Хог хаягдал 2025 он	
	Хүлээн авагчийн банк Хаан банк	Гүйлгээний огноо 2025-09-26	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

01 ГОЛОМТ БАНК ХУУЛЬБАР ҮНЭН

/Б.ЭНХБАДРАЛ/

/Г.МӨНХЗУЛ/

ХИМИЙН ХОРТОЙ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН ХАЯГДАЛ ТЭЭВЭРЛЭХ, УСТГАХ АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

№ ХБ-25/ 068

2025 оны 04-р сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1. Нэг талаас "Элемент" ХХК РД: /2100061/ /цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх/ түүнийг төлөөлж, Химийн мэргэжилтэн албан тушаалтай Э.Халиун, нөгөө талаас /цаашид "Захиалагч" гэх/-ыг "Очир ундраа" ХХК РД: /2659603/ түүнийг төлөөлж менежер албан тушаалтай Н.Туяацэцэг нар харилцан тохиролцож, Монгол Улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль, Байгаль орчны тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Монгол улсын шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.
- 1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь Гүйцэтгэгч тал нь гэрээнд заасан хугацаанд химийн аюултай хог хаягдлыг зориулалтын газарлуу ачиж тээвэрлэх, зориулалтын шатаах зууханд химийн бодисын аюултай хог хаягдлыг устгах, захиалагч төлбөрийг төлөх болон байгууллага хоорондын ажлын уялдааг сайжруулж хариуцлагыг дээшлүүлж, хамтран ажиллахад оршино.
- 1.2. Дараах баримт бичиг гэрээний хавсралт байх бөгөөд гэрээний салшгүй хэсэг болно.
  - 1.2.1 Устгал хийх хог хаягдлын мэдээлэл, үнэ /Хавсралт №1/
  - 1.2.2 Аюултай хог хаягдлын дагалдах бичиг
  - 1.2.3 Захиалагч байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
  - 1.2.4 "Элемент" ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ болон тусгай зөвшөөрлийн хуулбар

ХОЁР. ЗАХИАЛАГЧ ТАЛЫН ЭРХ ҮҮРЭГ

- 2.1. Захиалагч дараах эрхтэй:
  - 2.1.1. Гүйцэтгэгч талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах эрхтэй,
  - 2.1.2. Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгахдаа холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу ажиллах, зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэхийг шаардах,
  - 2.1.3. Химийн хорт болон аюултай бодисыг устгахдаа зориулалтын дагуу устгаж, булшилсан актаа гаргаж өгөхийг шаардах зэрэг эрхтэй.
- 2.2. Захиалагч дараах үүрэгтэй:
  - 2.2.1. Аюултай хог хаягдлыг Хог хаягдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь заалтын дагуу аюултай хог хаягдал савлаж хадгалах сав нэг бүр нь "Аюултай хог хаягдал" гэсэн бичиглэлтэй, стандартаар тогтоосон тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байх ба ил харагдахуйц газар тухайн хаягдлын нэр, хуримтлуулж эхэлсэн хугацааг заавал тэмдэглэсэн байх,
  - 2.2.2. Үүссэн аюултай, эрсдэлтэй хог хаягдлыг Хог хаягдлын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх заалтын дагуу тасаг нэгжээс нэг цэгт цуглуулан, зориулалтын түр хадгалах байранд хадгалах,
  - 2.2.3. Хог хаягдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.7 дахь заалтад заасан маягтын дагуу дагалдах бичгийг бүрдүүлэх. Мөн химийн бодисын хор аюулын лавлах мэдээлэл дагалдан өгч явуулах,
  - 2.2.4. Аюултай хог хаягдал ачуулсан тээврийн тооцооны хуудсанд ажилласан цаг, гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулах,
  - 2.2.5. Хадгалсан хог хаягдлыг хүлээлгэж өгөхдөө бодит хэмжээг бодитоор зөв хэмжих,
  - 2.2.6. Аюултай хог хаягдал тээвэрлэж, устгасан хөлсийг гэрээнд заасан хугацаанд төлөх,

- 2.2.7. Захиалагчийн буруутай үйл ажиллагаанаас үүдэн гүйцэтгэгчийн ажилтан бэртэж гэмтсэн, өртсөн, хордсоноос үүдэн гарах хохиролыг захиалагч бүрэн хариуцлага хүлээх,
- 2.2.8. Аюултай хог хаягдлаа ачиж тээвэрлэх, захиалга өгсөн үед тээврийн хэрэгсэл очиход бэлэн байх, хариуцсан ажилтаныг байгууллага дээрээ байлгаж, хог хаягдал ачилт хийж өгөх.
- 2.2.9. Аюултай хог хаягдлаа гэрээний хүчинтэй хугацаанд багтаан 4.3-т заасны дагуу хүлээлгэн өгч устгуулах.

ГУРАВ. ГҮЙЦЭТГЭГЧ ТАЛЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1. Гүйцэтгэгч дараах эрхтэй:
- 3.1.1. Захиалагч талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах эрхтэй,
- 3.1.2. Аюултай хог хаягдал тээвэрлэсний хөлсийг гэрээнд заасан хугацаанд төлж барагдуулахыг шаардах эрхтэй,
- 3.1.3. Ачиж тээвэрлүүлэх хаягдлыг зориулалтын сав баглаа боодолтой, хаяг шошготой, "аюултай" гэсэн тэмдэглэгээтэй байхыг шаардах, хаяггүй бол тээвэрлэхгүй байх эрхтэй,
- 3.1.4. Хог хаягдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.7 дахь заалтад заасан маягтын дагуу дагалдах бичгийг шаардах эсвэл дагалдах бичиггүй бол хог хаягдлыг тээвэрлэхгүй байх эрхтэй
- 3.2. Гүйцэтгэгч дараах үүрэгтэй:
- 3.2.1. Хог хаягдлыг захиалагчийн өгсөн захиалга, тоо хэмжээ, байршилд тулгуурлан тээвэрлэх хуваарь гарган захиалагчид мэдээлэл өгч зориулалтын тээврийн хэрэгслээр саадгүй тээвэрлэх,
- 3.2.2. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах, тээвэрлэх явцад хууль, журам, стандарт шаардлагад заасны дагуу ажиллах, тээврийн хэрэгсэлийн аюулгүй байдал, ажиллагсдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хөдөлмөр аюулгүй байдлыг хангаж, бүрэн хүлээн авах, түүнээс үүдэх аливаа эрсдэл хариуцлагыг бүрэн хариуцах,
- 3.2.3. Гүйцэтгэгчийн буруутай үйл ажиллагаанаас үүдэн захиалагч болон гүйцэтгэгчийн ажилтан, бусад этгээд бэртэж гэмтсэн, өртсөн, хордсоноос үүдэн гарах хохиролыг гүйцэтгэгч бүрэн хариуцах,
- 3.2.4. Аюултай хог хаягдалтай холбоотой зөрчил илэрсэн болон засаж сайжруулах шаардлагатай санал байгаа тохиолдолд мэдэгдэх,
- 3.2.5. Аюултай хог хаягдлыг зориулалтын устгалын төвд аюулгүй болгон устгах
- 3.2.6. Устгал хийгдсэний дараа устгалын акт гаргах тус тус үүрэгтэй,
- 3.2.7. Тухайн байгууллага дээр гарсан онцгой нөхцөл байдлын улмаас ажиллах тохиолдолд харилцан тохиролцож, гэрээнд заагдсаны дагуу үүргээ биелүүлэх үүрэгтэй. Шаардлагатай бол гэрээнд нэмэлт тодотгол оруулж болно.
- 3.2.8. Холбогдох хууль тогтоомжид заасан бусад үүрэг

ДӨРӨВ. ТЭЭВЭРЛЭХ ХУГАЦАА, ТӨЛБӨР ТООЦОО

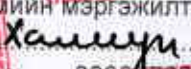
- 4.1. Үйлчилгээний төлбөр нь тухайн устгах аргачлалын дагуу устгалын үед аюултай хог хаягдлын хэмжээнээс хамааран, устгал өгөх бүрт тооцож нэхэмжилнэ. Аюултай хог хаягдлын устгалын төлбөрийг хавсралт №1-т тусгав.
- 4.2. Энэхүү гэрээ 2025 оны 04-р сарын 03-ны өдрөөс 2026 оны 04-р сарын 03-ны өдөр хүртэлх хугацаанд хүчин төгөлдөр үйлчлэнэ.
- 4.3. Аюултай хог хаягдлыг гүйцэтгэгч ачилт тээвэрлэлт хийх үед болон устгалын төвд хүлээн аван нарийн хэмжилт хийх үед гэрээнд заасан үнийн дүнгээр **гүйцэтгэлээр** захиалагч талаас нэхэмжилнэ.
- 4.4. Гэрээний төлбөрийн ажил гүйцэтгэж дууссаны дараа гэрээнд заасан журмаар гэрээ дүгнэсэн акт үйлдсэнээс хойш ажлын 5 хоногийн дотор төлбөрийн нэхэмжлэлийг үндэслэн "Элемент" ХХК-ийн **1715164140 /Голомт банк/** тоот дансанд бэлэн бусаар төлнө.
- 4.5. Хүндэтгэн үзэх шалтгаанаар хугацаандаа төлбөр төлөгдөөгүй тохиолдолд боломжит хугацааг мэдэгдэж, онцгой объектыг харгалзан үзэж, энэхүү хугацаанд төлбөр төлөх хүртэл үйлчилгээг тасалдуулахгүй хүргэнэ,
- 4.6. Төлбөр тооцоог зөвхөн Гэрээний 4.4 дахь хэсэгт заасан байгууллагын дансанд төлөх бөгөөд тус данснаас бусад хувь хүний дансанд шилжүүлсэнээс үүдэх хохиролыг гүйцэтгэгч тал хариуцахгүй болно.
- 4.7. Энэхүү гэрээг 2 хувь үйлдэх бөгөөд талуудын гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно.

- 10.2.1. Аль нэг тал гэрээгээр хүлээсэн үүргээ удаа дараа (2 ба түүнээс дээш удаа) биелүүлээгүй бөгөөд энэ талаар нөгөө талд бичгээр мэдэгдэл шаардлага хүргүүлсэн боловч биелүүлээгүй,
10.2.2. Талууд оролцогч талын нэр хүндэд ноцтой хохирол учруулсан,
10.2.3. Хууль тогтоомжид заасан бусад үндэслэл.

АРВАН НЭГ. ГЭРЭЭНИЙ БАТАЛГАА, БУСАД

- 11.1. Энэхүү гэрээний үндсэн эхийг хоёр хувь үйлдэж, тал тус бүр нэг хувийг хадгална.
11.2. Талууд харилцан тохиролцвол гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.
11.3. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал, хүсэлтийг бичгээр үйлдэж 10-аас доошгүй хоногийн өмнө нөгөө талдаа гэрээнд заасан хаягаар, баталгаат шуудангаар эсвэл биечлэн хүргүүлнэ.
11.4. Энэхүү гэрээ нь талуудын эрх бүхий албан тушаалтнууд гарын үсэг зурж, тамга дарсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд гэрээний хугацаа дуусах хүртэл хүчинтэй үйлчилнэ.
11.5. Гэрээнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт нь гэрээний салшгүй хэсэг болно.
11.6. Гүйцэтгэгч нь гэрээт ажлыг гүйцэтгэх, мэргэжлийн туршлагатай ажилтан, зориулалтын тээврийн хэрэгсэлтэй, ажил гүйцэтгэх, үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн холбогдох хууль журмын дагуу шударгаар авсан бөгөөд тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусаагүй болохыг үүгээр баталж байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Гүйцэтгэгчийг төлөөлж:
Химийн мэргэжилтэн албан тушаалтай
 /Э.Халиун/
Утас: 800907790
Нягтлан бодогч албан тушаалтай
 /Н.Пүрэвсүрэн/
Утас: 86103790
/Тамга, нэмбэл/
Харилцах утас: 8610-3790, 9910-7745
Хаяг: Налайх дүүрэг 3-р хороо, Бүс нуур
/12610/

Захиалагчийг төлөөлж:
Менежер ажилтан албан тушаалтай
 /Н.Туяацэцэг/
Утас: 9910-5349

Химийн хортой болон аюултай бодисын хаягдал
тээвэрлэх, устгах ажил гүйцэтгэх ХБ-25/068 дугаартай
гэрээний хавсралт №1
Энэхүү гэрээгээр зөвхөн доорх хаягдлыг хүлээн авч хадгалан, устгал хийнэ.

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ		Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэгж үнэ
1	Химийн бодисын хоосон хуванцар сав	кг	1	MNT 1'700.0
2	Химийн бодисын хоосон төмөр сав	кг	1	MNT 3'500.0
3	Химийн бодисын хоосон төмөр поошиг /200л/ ширхэг	ш	1	MNT 8'500.0
4	Химийн бодисын хоосон шилэн сав	кг	1	MNT 2'700.0
5	Химийн бодисын хоосон IBC танк ширхэг	ш	1	MNT 26'000.0
6	Хаягдал шуудай	кг	1	MNT 4'500.0
7	Агаар шүүгч /цаас, даавуу/	кг	1	MNT 4'500.0
8	Тээвэрлэлт /Хот дотор 50кг хүртэл/	кг	1	MNT 80'000.0
9	Тээвэрлэлт /Хот дотор 100кг хүртэл/	кг	1	MNT 120'000.0
10	Тээвэрлэлт /Хот дотор 1 тн хүртэл/	кг	1	MNT 350'000.0

/Дээрхи тээвэрлэлт, устгалын зардал нь НӨАТ ороогүй дүн бөгөөд зардлыг тооцоходоо НӨАТ -ын
10% нэмж нэхэмжилнэ/

Устгах арга аргачлал: Дээрхи хог хаягдлыг зориулалтын эргэлтэт системтэй 2ST загварын
шатаах зууханд 2 давхар шатаах камер (1-р камер 800°C, 2-р камер 1200°C)-т 99% шатааж устгалд
оруулна. Шатаалтаас үүссэн үнсний хаягдлыг зориулалтын ландфиллын талбайд булшилж устгана.

ХАВСРАЛТЫГ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Гүйцэтгэгчийг төлөөлж:

Химийн мэргэжилтэн албан тушаалтай
Халиун...../Э.Халиун/
Утас: 80093790

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАЛЫН АКТ

Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, шатаах, устгах төвлөрсөн байгууламж

Хаяг: НД, 3-р хороо Бүс нуур 12610 гудамж 77 тоот

Утас: 7707-3790, 7717-3131

2025 оны 09 сарын 30 өдөр

Актын дугаар: 25/...65

Улаанбаатар хот

Аюултай хог хаягдал үүсгэгч: **Очир ундраа ХХК**

Устгалд оруулсан аюултай хог хаягдлын жагсаалт

№	Хаягдлын нэр, төрөл	Хэмжээ	Нэгж /кг, л/	Аюулын ангилал
1	Аммиакийн шүүний уут, шуудай	5002	Кг	Хортой, шатамхай
	Нийт	5002	кг	

Устгасан аргачлал:

Дээрхи **5002кг** аюултай хог хаягдлыг “Элемент” ХХК-ийн аюултай хог хаягдал хүлээн авах, устгах комисс хүлээн авч саармагжуулан зориулалтын шатаах зууханд 1200°C -т бүрэн шатааж хаягдал үнсийг ландфиллдэж устгав.

Жич: Устгалд орсон бодисын нэр төрөл, жагсаалт, устгалын зураг хавсаргав.

Устгал хийсэн

Химийн мэргэжилтэн

/Б.Ундармаа, Утас:88103666/

Акт хүлээн авсан

.....

/...../

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН
БАЙГУУЛАЛТЫН ТАЙЛАН**

Хүсэлтийн лавлах дугаар:355246933

Татсан огноо:2025-07-30 10:13

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN790090100200455402 MN790090100200455402	3,000,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИРУНДРАА	Хүлээн авагчийн нэр НД. БАЙГАЛЬ ХАМГ.НӨХ.СЭРГЭЭЛТ	Гүйлгээний утга 2659603 2025 оны БОМТНСэргээлтийн барьцаа төлбөр	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2025-07-30	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

01ГОЛОМТ БАНК
ХУУЛЬАР ҮНЭН

Хүсэлтийн лавлах дугаар: S48810056202509113Татсан огноо: 2025-09-15 08:34

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN790090100200455402	975,000.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА ХХК	Хүлээн авагчийн нэр НД. БАЙГАЛЬ ХАМГ.НӨХ.СЭРГЭЭЛТ	Гүйлгээний утга 2659603 БОМТ-2025 БАРЬЦАА ТӨЛБӨР,НД. БАЙ	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2025-09-11	

Монгол Улсын Шадар сайдын 2023 оны
11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 75 дугаар
тушаалын гуравдугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0026823

Иргэн, хуулийн этгээдийн нэр: "Оюу-Ундраа" ХХК

Хаяг: Налайх дүүрмийн 3-р хороо

Эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл:

Агуулам

Барилга байгууламжид үйл ажиллагаа эрхлэхэд энэ дүгнэлтийг олгоно.

/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн

6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2, 23 дугаар зүйлийн 23.3/

/Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Хяналт шалгалт хийсэн: 2024 он 12 сар 09 өдөр

Олгосон: 2024 он 12 сар 27 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2025 он 12 сар 27 өдөр хүртэл

Баталгаажуулсан:

Налайх дүүрмийн 3-р хороо аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга дэ. Зурагдаа цолтой Н. Майнбам

Дүгнэлт олгосон:

Налайх дүүрмийн 3-р хороо аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч: хашуу цолтой Г. Хашуучирт

Г. Хашуучирт
/тэмдэг дарна/

ГАЗАР ЭЗЭМШҮҮЛЭХ, АШИГЛУУЛАХ ГЭРЭЭНИЙ
ҮҮРГИЙН БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ АКТ

2025 оны 01-р сарын 17-ны өдөр

№05

Налайх дүүрэг

Нэгж талбарын дугаар: 1261600462

Газар эзэмшигч, ашиглагчийн нэр : Очир-Ундраа ХХК

Налайх дүүргийн Засаг даргын 2024 оны А/46 дугаар захирамжаар 3-р хорооны нутаг дэвсгэрт 21192м² Үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад газар зориулалтаар 15 жилийн хугацаатай эзэмшиж буй газрын гэрээний үүргийн биелэлтийг дараах байдлаар дүгнэв.

1. Дуудлага худалдааны анхны үнэ / бусад төлсөн эсэх:

Төлбөрийн утга	Талбайн хэмжээ /м2/	Төлөх	Төлсөн
2х41	21192	39205200	39205200

2. Нийтийн эзэмшлийн зам талбайн орц гарцыг чөлөөтэй байлгасан эсэх:

Тийм Үгүй

3. Газрын хэмжээ, зориулалтыг өөрчилсөн эсэх:

Тийм Үгүй

4. Бусдын газар эзэмшилтэй холбогдсон эр хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчсөн эсэх:

Тийм Үгүй

5. Өөрийн эзэмшлийн газар болон орчны 50 метр хүртлэх нийтийн эзэмшлийн зам, талбай, ногоон байгууламжийг хамгаалж, тохижилт хийсэн эсэх:

Тийм Үгүй

6. Эргэлтийн цэг тэмдэгтээр баталгаажуулсан талбайгаар хашааг барьж газар эзэмшиж байгаа эсэх:

Тийм Үгүй

7. Бүх төрлийн хамгаалалт, хязгаарлалтын бүсэд орсон эсэх:

Тийм Үгүй

Гэрээний үүргийг биелүүлсэн эсэх талаар гаргасан дүгнэлт:

Гэрээг хянасан:

НДГЗБ-Албаны дарга: /Ж.ТАМИР / - 2

Гэрээг дүгнэсэн:

Газар зохион байгуулалт хариуцсан мэргэжилтэн /Ө.Доржханд /

Төлбөрийн мэргэжилтэн /Т.Гангаамаа/

Хүлээн зөвшөөрсөн: /Очир-Ундраа ХХК /

Газар эзэмшиж байгаа эсэх: Тийм Үгүй

**ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХӨТӨЛБӨРИЙН ТАЙЛАН**

Туул голын сав газар

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 08 -р
сарын 27 -ны өдөр

Дугаар Е-2508-000208

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

Оноосон нэр: Очир-Ундраа
Улсын бүртгэлийн дугаар:
Регистрийн дугаар: 2659603
Захирал: Мөнхзүл
Холбоо барих дугаар: 75757979

1.2. Төслийн нэр, байршил:

Төслийн нэр: "Очир Ундраа" ХХК
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалт: Химийн бодис, пиротехникийн хэрэгслийн агуулах
Байршил: Улаанбаатар, Налайх, 3-р хороо
Дэлгэрэнгүй хаяг: Улаанбаатар, Налайх, 3-р хороо, их эзэн чингис хааны
нэрэмжит талбай, 8/1-1701
Харьяалагдах сав газар: Туул голын сав газар

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

2.1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин

Хаягдал ус нийлүүлэх хэлбэр: Байгальд нийлүүлэх
Нийлүүлж буй хаягдал усны төрөл:
Нэмэлт тайлбар: Зөвхөн агуулахын зориулалтаар үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд байнгын ажилтангүй, гэрээт харуул хамгаалалтын 1 ажилтан байдаг. Гэрээт харуулын ажилтан нь өдрийн хоол болон хэрэглээний усаа хангахаар түшиц компани болох МЕРА ХХК-аар үйлчлүүлдэг.

2.2. Хаягдал усны хэмжээ

Хаягдал ус нийлүүлэх байгууламж	Хүчин чадал	Хаягдал усны төрөл	Хаягдал ус хаях зайлуулах цэг	Нийлүүлэлт	Цэвэрлэгээний арга	Тайлбар
Унд ахуйн хаягдал ус	-	[Унд ахуйн хаягдал ус]	Бохир ус хуримтлуулах цооногт		Цэвэрлэдэггүй	2025 оны унд ахуйн хаягдал усны нийт хэмжээ: 1 хүн х 80 л/хон х 365 хон = 29.2 м3/жил. - Тус компанийн хаягдал усны хэмжээг

Хаягдал ус нийлүүлэх байгууламж	Хүчин чадал	Хаягдал усны төрөл	Хаягдал ус хаях зайлуулах цэг	Нийлүүлэлт	Цэвэрлэгээний арга	Тайлбар

"Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцов.

2.3. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл

2025он

Лабораторийн шинжилгээний дүнгээр тооцсон бохирдуулах бодисын хэмжээ

Стандарт: S_MNS4943

Шинжилгээний давтамж: 0

№	Бохирдуулах бодисын төрөл	ЗДХ, (мг/л)	Хаягдал усны холимог дээж дэх бохирдуулах бодисын дундаж агууламж, (мг/л)	ЗДХ-ээс дахин хэтэрсэн агууламж	Нөхөн төлбөр тооцох шатлан өсгөх хэлбэр

Жишиг хэмжээгээр тооцсон бохирдуулах бодисын хэмжээ

№	Үйл ажиллагаа	ЗДХ, (мг/л)
1	Нийгмийн үйлчилгээ болон бусад	
2	Үйлдвэрлэл	
3	Үйлчилгээ	

Зочид буудал, Жуулчны бааз, Ажилчдын тосгон1.5

Гурав. Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ

3.1. Ус бохирдуулсны төлбөр тооцсон үндэслэл

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 баталсан “Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ”, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны А-406/226 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Хаягдал усны эзлэхүүн, бохирдуулах бодисын агууламжийг үндэслэн хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээг тогтоох журам, тооцоолох аргачлал”
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2019 оны А-816/218 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээ”

3.2. Ус бохирдуулсны төлбөрийн тооцоо

Огноо	Улирал	Хаягдал усны төрөл	Тооцсон хаягдал усны хэмжээ	Төлбөр, тооцоо, ₮	Чөлөөлөлт дүн, ₮	Хөнгөлөлтийн дүн, ₮	Нийт төлбөл зохих дүн, ₮
2025	-	Унд ахуйн хаягдал	29.20	2,190.00	0.00	0.00	2,190.00
Нийт				2,190.00	0.00	0.00	2,190.00

Дөрөв. Тавигдах шаардлага

- Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичгийг Налайх дүүргийн Засаг даргаар сунгуулах;
- “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015” стандартаас давсан бохирдолтой хаягдал усыг хөрсөнд нийлүүлсэн тохиолдолд Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.6 дахь заалтын дагуу ус ашиглах эрх цуцлагдах нөхцөл үүсэхийг анхаарах;
- Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн Сайдын 2013 оны А-156 дугаар тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-ын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах.
- Өмнөх оны хаягдал усны дүгнэлтийг дараа жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд жилд нэг удаа хаягдал усны сорьц авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн жил бүрийн 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 17 дугаар зүйлийн 17.1.5 дахь заалтад заасны дагуу сав газрын усны мэдээллийн дэд сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг, хаягдал усны шинжилгээний дүнгүүд, хаягдал усны төлбөр төлсөн баримтыг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх.

Боловсруулсан:

ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗАР

Боловсруулсан огноо:

Мягмарсүрэн

2025.08.27

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 366841947

Татсан огноо: 2025-09-24 15:11

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
1905003694 MN300015001905003694	MN080090100900013017 MN080090100900013017	94,500.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр ОЧИР-УНДРАА	Хүлээн авагчийн нэр БОХЗТ ЛАБОРАТОРИ	Гүйлгээний утга 2659603 Агаар хөрс шинжилгээ	
	Хүлээн авагчийн банк Төрийн сан	Гүйлгээний огноо 2025-09-24	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч
Д. ОЮУНБИЛЭГ	Г. МӨНХЗУЛ	Г. МӨНХЗУЛ

ГОЛОМТ БАНК
01 ХУУЛЬАР ҮНЭН